

Brussel, 28.6.2023
COM(2023) 392 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD EN DE REKENKAMER**

**JAARREKENING VAN HET EUROPEES ONTWIKKELINGSFONDS VOOR HET
BEGROTINGSJAAR 2022**

INHOUDSOPGAVE

CERTIFICERING VAN DE REKENINGEN.....	2
UITVOERING EN FINANCIËLE VERSLAGLEGGING VAN DE EOF-MIDDELEN	3
DOOR DE EUROPESE COMMISSIE BEHEERDE MIDDELEN	8
FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF.....	10
FINANCIËLE STATEN VAN IN HET EOF GECONSOLIDEERDE EU-TRUSTFONDSEN	55
FINANCIËLE STATEN 2022 VAN HET EU-TRUSTFONDS BÊKOU	56
FINANCIËLE STATEN VAN HET EU-TRUSTFONDS VOOR AFRIKA 2022	65
GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF EN DE EU-TRUSTFONDSEN	75
EOF VERSLAG OVER DE TENUITVOERLEGGING VAN DE MIDDELEN	80

CERTIFICERING VAN DE REKENINGEN

De jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds voor het jaar 2022 is opgesteld volgens de bepalingen van titel X van het Financieel Reglement van toepassing op het 11e Europees Ontwikkelingsfonds en overeenkomstig de in de toelichting bij de financiële staten beschreven boekhoudbeginselen, -regels en -methoden.

Ik verklaar dat het mijn verantwoordelijkheid is om ervoor te zorgen dat de jaarrekeningen van het Europees Ontwikkelingsfonds worden opgesteld en gepresenteerd overeenkomstig artikel 18 van het Financieel Reglement van toepassing op het 11e Europees Ontwikkelingsfonds.

Ik heb van de ordonnateur en de EIB, die voor de betrouwbaarheid instaan, alle inlichtingen verkregen die nodig zijn voor het opstellen van de jaarrekeningen die een beeld van de activa en de passiva van het Europees Ontwikkelingsfonds en de uitvoering van de begroting geven.

Ik verklaar dat ik op basis van deze inlichtingen en op basis van de controles die ik noodzakelijk achtte om de jaarrekening te kunnen aftekenen, redelijke zekerheid heb dat de jaarrekening in alle materiële opzichten een getrouw beeld van de financiële positie van het Europees Ontwikkelingsfonds geeft.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Rekenplichtige

UITVOERING EN FINANCIËLE VERSLAGLEGGING VAN DE EOF-MIDDELEN

1. ACHTERGROND

De Europese Unie (hierna "EU" genoemd) werkt met een groot aantal ontwikkelingslanden samen. De belangrijkste doelstelling is hierbij het bevorderen van de economische, sociale en ecologische ontwikkeling, waarbij de aandacht in eerste instantie wordt toegespitst op het terugdringen en bestrijden van armoede op lange termijn door aan de begunstigde landen ontwikkelingshulp en technische bijstand te verstrekken. Hiertoe stelt de EU samen met de partnerlanden ontwikkelingsstrategieën op en besteedt zij financiële middelen om die strategieën ten uitvoer te leggen. De middelen die de EU voor ontwikkeling uittrekt, zijn afkomstig van drie bronnen:

- de begroting van de Europese Unie;
- het Europees Ontwikkelingsfonds; en
- de Europese Investeringsbank.

Tot 2021, toen het 11e Europees Ontwikkelingsfonds (hierna het "EOF" genoemd) zijn laatste fase bereikte toen de vervalclausule op 31 december 2020 in werking trad, was het EOF het belangrijkste instrument voor het verlenen van steun voor ontwikkelingssamenwerking aan de staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (hierna "ACS-staten" genoemd) en de landen en gebieden overzee (hierna "LGO" genoemd). Vanaf 2021 wordt de samenwerking van de EU met ACS-landen en LGO's echter gefinancierd uit de EU-begroting.

Het EOF wordt niet gefinancierd met middelen uit de EU-begroting. Het EOF is opgericht krachtens een interne overeenkomst van de vertegenwoordigers van de lidstaten in de Raad bijeen en wordt beheerd door een eigen comité. De Europese Commissie (hierna "Commissie" genoemd) is verantwoordelijk voor de financiële uitvoering van de verrichtingen die met middelen van het EOF worden uitgevoerd. De Europese Investeringsbank (hierna "EIB" genoemd) beheert de investeringsfaciliteit.

Elk EOF wordt gesloten voor een periode van ongeveer vijf jaar en op elk EOF is een eigen Financieel Reglement van toepassing dat het opmaken van specifieke financiële staten verplicht stelt. Bovendien worden deze financiële staten gecumuleerd om een totaalbeeld te geven van de financiële situatie van de middelen waarvoor de Commissie verantwoordelijk is.

Het Intern Akkoord tot oprichting van het 11e EOF is in juni 2013 door de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, ondertekend¹. Het Intern Akkoord is op 1 maart 2015 in werking getreden.

In 2018 heeft de Raad het Financieel Reglement van toepassing op het 11e EOF vastgesteld². De vorige verordening werd bij deze nieuwe tekst ingetrokken. Het Financieel Reglement van toepassing op het 11e EOF is ook van toepassing op de uit eerdere EOF's gefinancierde verrichtingen, onverminderd de bestaande juridische verbintenissen. Deze verordening is niet van toepassing op de investeringsfaciliteit van voorgaande EOF's.

In het kader van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst werd de investeringsfaciliteit opgericht, beheerd door de EIB en gebruikt om de ontwikkeling van de particuliere sector in de ACS-staten te ondersteunen door hoofdzakelijk – maar niet uitsluitend – particuliere investeringen te financieren. De faciliteit is opgezet als een hernieuwbaar fonds, in die zin dat terugbetalingen opnieuw in andere verrichtingen kunnen worden geïnvesteerd, waardoor de faciliteit over hernieuwbare eigen middelen kan beschikken en financieel onafhankelijk is. Aangezien de investeringsfaciliteit niet door de Commissie wordt beheerd, wordt zij niet geconsolideerd in het eerste deel van de jaarrekening – de financiële staten van het EOF en het daarbij horende financiële uitvoeringsverslag. De financiële staten van de investeringsfaciliteit, opgesteld door de EIB, zijn opgenomen als een afzonderlijk onderdeel van de jaarrekening (deel II) om een volledig beeld te geven van de ontwikkelingshulp van het EOF.

¹ PB L 210 van 6.8.2013, blz. 1.

² Verordening (EU) nr. 2018/1877 van de Raad van 26 november 2018 inzake het financieel reglement van toepassing op het 11e Europees Ontwikkelingsfonds, en tot intrekking van Verordening (EU) 2015/323.

2. HOE WORDT HET EOF GEFINANCIERD?

De Raad van 2 december 2013 heeft Verordening (EU, Euratom) nr. 1311/2013 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2014-2020 vastgesteld. In dit kader is besloten dat de geografische samenwerking met de ACS-staten niet in de begroting van EU zou worden opgenomen, maar verder zou worden gefinancierd met de middelen uit het bestaande intergouvernementele EOF.

De EU-begroting wordt jaarlijks opgesteld, en volgens het jaarperiodiciteitsbeginsel in begrotingszaken gelden de raming van en de machtiging voor de ontvangsten en uitgaven voor één jaar. In tegenstelling tot de EU-begroting heeft de werking van het EOF een meerjarig karakter. Voor elk EOF wordt een algemeen fonds opgericht voor de tenuitvoerlegging van de ontwikkelingssamenwerking gedurende een periode van doorgaans vijf jaar. Aangezien de middelen op meerjarige basis worden toegekend, kunnen de toegewezen middelen tijdens de looptijd van het EOF worden benut. In de begrotingsverslaggeving, waar de budgettaire tenuitvoerlegging van de EOF wordt afgemeten aan de totale middelen, wordt gewezen op het ontbreken van de jaarperiodiciteit.

De EOF-middelen zijn ad-hocbijdragen van de EU-lidstaten. Ongeveer elke vijf jaar kwamen vertegenwoordigers van de lidstaten op intergouvernementeel niveau bijeen om het totale bedrag vast te stellen dat aan het fonds moest worden toegewezen en om toezicht te houden op de besteding ervan.

De middelen worden door de Commissie beheerd overeenkomstig het EU-ontwikkelingsbeleid. Naast het beleid dat op het niveau van de EU wordt gevoerd, hebben de lidstaten hun eigen ontwikkelingsbeleid en moeten zij met het oog op complementariteit hun eigen beleid met dat van de EU coördineren.

Naast de bovenvermelde bijdragen kunnen lidstaten ook medefinancieringsregelingen aangaan of vrijwillige financiële bijdragen aan het EOF verstrekken.

3. EOF-ACTIVITEITEN NA 31 DECEMBER 2020

Het 8e en het 9e EOF werden in 2021 afgesloten. Hoewel alle contracten in het kader van het 8e EOF zijn afgesloten, zijn er 19 lopende contracten in het kader van het 9e EOF die in principe tegen 2024 moeten worden afgesloten.

Het 11e EOF heeft zijn laatste fase bereikt toen de vervalclausule op 31 december 2020 in werking trad. Deze clausule voorziet in een afsluitingsdatum voor vastleggingen, wat betekent dat er vanaf 2021 geen verdere financieringsovereenkomsten kunnen worden gesloten in het kader van het 11e EOF. Specifieke contracten voor de bestaande financieringsovereenkomsten zullen echter nog tot en met 31 december 2023 worden ondertekend (en zelfs later voor controle en evaluatie). Bovendien zullen de lopende projecten, die in het kader van het Europees Ontwikkelingsfonds worden gefinancierd, verder worden uitgevoerd totdat zij zijn voltooid.

In het kader van het huidige meerjarig financieel kader 2021-2027 wordt de samenwerking tussen de EU en ACS-landen opgenomen in het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld. De samenwerking met LGO valt nu onder het LGO-besluit. Dit betekent dat terwijl de EOF-programma's tot 2021 met vrijwillige bijdragen van de EU-lidstaten werden gefinancierd, ontwikkelingsprogramma's vanaf 2021 met middelen uit de EU-begroting zullen worden gefinancierd. Dit houdt ook in dat voor de financiering van ontwikkelingsprogramma's de goedkeuring van het Europees Parlement vereist is en dat de transacties op dezelfde wijze aan de financiële regelgeving van de EU moeten voldoen als andere door de EU gefinancierde programma's.

4. JAARRAPPORTAGE

4.1. JAARREKENING

Overeenkomstig artikel 18, lid 3, van het Financieel Reglement van het EOF heeft het EOF zijn financiële staten opgesteld op grond van boekhoudregels op transactiebasis die zelf zijn afgeleid van de internationale standaarden voor overheidsboekhouding (IPSAS). Deze door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels worden toegepast in alle instellingen en organen van de EU en moeten uitgroeien tot een uniform kader voor het opstellen en presenteren van de rekeningen om tot een

geharmoniseerde financiële verslaggeving te komen. Die boekhoudregels van de EU worden toegepast op het EOF, rekening houdend met de specifieke aard van de activiteiten.

De voorbereiding van de jaarrekening van het EOF is toevertrouwd aan de rekenplichtige van de Commissie, die ook de rekenplichtige van het EOF is. Zij zorgt ervoor dat de jaarrekening van het EOF een getrouw beeld geeft van de vermogenspositie van het EOF.

De jaarrekening is als volgt opgebouwd:

Deel I: De door de Commissie beheerde middelen

- (i) Financiële staten en toelichtingen van het EOF
- (ii) Financiële staten van in het EOF geconsolideerde EU-trustfondsen
- (iii) Geconsolideerde financiële staten van het EOF en EU-trustfondsen
- (iv) Verslag over de financiële uitvoering van het EOF

Deel II: Jaarverslag over de uitvoering — de door de EIB beheerde middelen

- (i) Financiële staten van de investeringsfaciliteit

In het onderdeel "Financiële staten van in het EOF geconsolideerde EU-trustfondsen" zijn de financiële staten van de twee in het kader van het EOF opgerichte trustfondsen opgenomen: Het EU-trustfonds Bêkou (zie afdeling "Financiële staten van het EU-trustfonds Bêkou") en het EU-trustfonds voor Afrika (zie afdeling "Financiële staten van het EU-trustfonds voor Afrika"). De individuele financiële staten van de trustfondsen worden opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de rekenplichtige van de Commissie en worden aan een externe audit onderworpen die door een accountant uit de particuliere sector wordt uitgevoerd. De bedragen van de trustfondsen die in deze jaarrekeningen zijn opgenomen, zijn voorlopig.

De jaarrekening van het EOF moet uiterlijk op 31 juli van het jaar na de balansdatum door de Commissie worden goedgekeurd en ter kwijting aan het Europees Parlement en de Raad worden voorgelegd.

5. CONTROLE EN KWIJTING

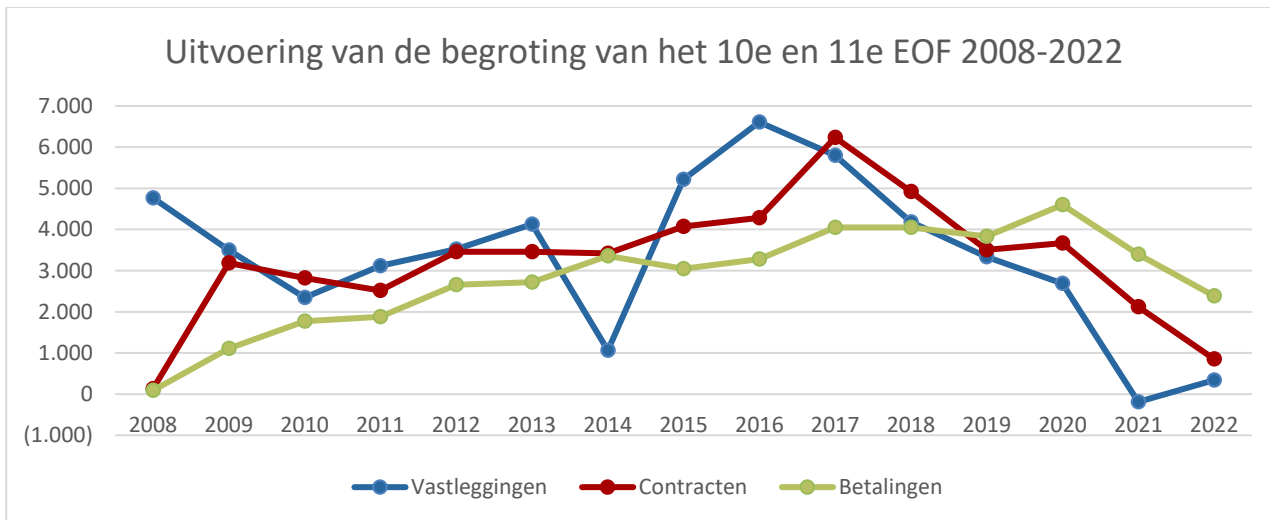
5.1. CONTROLE

De jaarrekening van het EOF wordt gecontroleerd door de externe controleur van het fonds, zijnde de Europese Rekenkamer, die een jaarverslag opstelt voor het Europees Parlement en de Raad.

5.2. KWIJTING

De eindcontrole van de financiële tenuitvoerlegging van de EOF-middelen voor een bepaald begrotingsjaar is de kwijting. Na de controle en de voltooiing van de jaarrekening dient de Raad een aanbeveling te doen, en het Europees Parlement dient daarna te beslissen of het kwijting verleent aan de Commissie voor de financiële tenuitvoerlegging van de EOF-middelen voor een bepaald begrotingsjaar. Deze beslissing is gebaseerd op een controle van de rekeningen, het jaarverslag van de Europese Rekenkamer (dat een officiële betrouwbaarheidsverklaring bevat) en de antwoorden van de Commissie op vragen en aanvullende verzoeken van de kwijtingsautoriteit om meer informatie.

BELANGRIJKSTE PUNTEN VAN DE FINANCIËLE UITVOERING IN 2022

* Nettobedrag, alleen 10e en 11e EOF.

Uitvoering van de begroting

In 2022 werd de financiële uitvoering van het 10e en 11e EOF (individuele vastleggingen: 853 miljoen EUR en betalingen 2 386 miljoen EUR) gemarkeerd door het besluit van de Raad³ om 600 miljoen EUR aan vrijgemaakte middelen uit het 10e en 11e EOF te hergebruiken.

Het besluit is door de Raad vastgesteld om acties te financieren waarmee de voedselzekerheids crisis en de economische schok in ACS-landen als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne kunnen worden gemitigeerd. Die middelen zullen meer bepaald worden gebruikt voor de financiering van acties ter ondersteuning van de voedselproductie en de veerkracht van voedselsystemen (maximaal 350 miljoen EUR), macro-economische steun (maximaal 100 miljoen EUR) en humanitaire hulp (maximaal 150 miljoen EUR).

Het totale bedrag van de brutobetalingen voor alle EOF's (2 452 miljoen EUR) komt overeen met 98,1 % van het streefcijfer van 2 500 miljoen EUR dat aan de lidstaten is meegedeeld.

Impact van de activiteiten op de financiële staten

In de financiële staten is de impact van de bovenvermelde activiteiten het meest zichtbaar bij:

- voorfinanciering (zie toelichting **2.2**): een daling van 239 miljoen EUR, grotendeels doordat er minder voorschotten zijn uitbetaald als gevolg van de daling van het aantal contracten die zijn ondertekend (2 118 miljoen EUR in 2021 tegen 853 miljoen EUR in 2022). Bijgevolg namen geldmiddelen en kasequivalenten toe met 34 miljoen EUR als gevolg van de afname van de voorfinanciering en andere betalingen (zie toelichting **2.5**);
- Toegerekende lasten (zie toelichting **2.8**): een stijging van 123 miljoen EUR als gevolg van de toename van het aantal opende contracten aan het einde van het jaar waarvoor aan het einde van het jaar geen kostendeclaraties waren gevalideerd, zodat de uitgaven moesten worden geraamd;
- Exploitatiekosten (zie toelichting **3.4**): een totale daling van de exploitatiekosten met 74 miljoen EUR, voornamelijk als gevolg van de liquidatie van de trustfondsen, hetgeen

³ Besluit (EU) 2022/1223 van de Raad.

resulteerde in een daling van de bijdragen die nodig waren om de uitgaven ervan te dekken. Desondanks zijn de uitgaven in verband met noodhulp gestegen doordat vrijgemaakte middelen van het 10e en 11e EOF werden hergebruikt om de negatieve gevolgen van de Russische oorlog tegen Oekraïne tegen te gaan.

DOOR DE EUROPESE COMMISSIE BEHEERDE MIDDELEN

INHOUDSOPGAVE

FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF	10
EOF-BALANS	11
EOF STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN	12
EOF KASSTROOMOVERZICHT	13
EOF MUTATIEOVERZICHT VAN DE NETTOACTIVA	14
BALANS — EOF	15
STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN PER EOF	17
MUTATIEOVERZICHT VAN DE NETTOACTIVA PER EOF	18
TOELICHTINGEN BIJ DE FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF	20
FINANCIËLE STATEN VAN IN HET EOF GECONSOLIDEERDE EU-TRUSTFONDSEN	56
FINANCIËLE STATEN 2022 VAN HET EU-TRUSTFONDS BÊKOU	57
BALANS	63
STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN	64
KASSTROOMOVERZICHT	65
FINANCIËLE STATEN VAN HET EU-TRUSTFONDS VOOR AFRIKA 2022	66
BALANS	73
STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN	74
KASSTROOMOVERZICHT	75
GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF EN DE EU-TRUSTFONDSEN	76
GECONSOLIDEERDE BALANS	77
GECONSOLIDEERDE STAAT VAN DE FINANCIËLE PRESTATIES	78
GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT	79
GECONSOLIDEERDE STAAT VAN MUTATIEOVERZICHT VAN DE NETTOACTIVA	80
EOF VERSLAG OVER DE TENUITVOERLEGGING VAN DE MIDDELEN	81

FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF

Doordat de cijfers afgerond zijn tot miljoen euro, kan het lijken alsof sommige financiële gegevens in de tabellen hieronder niet correct zijn opgeteld.

EOF-BALANS

in miljoen EUR

	Toelichting	31.12.2022	31.12.2021
VASTE ACTIVA			
<i>Financiële activa</i>	2.1	67	39
<i>Voorfinanciering</i>	2.2	488	671
<i>Bijdragen trustfonds</i>	2.3	254	382
<i>Vorderingen uit ruiltransacties</i>	2.4	7	4
		816	1 096
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Financiële activa</i>	2.1	3	-
<i>Voorfinanciering</i>	2.2	1 396	1 453
<i>Vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit niet-Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	2.4	27	35
	2.5	1 027	994
		2 454	2 481
TOTAAL ACTIVA		3 270	3 577
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN			
<i>Financiële verplichtingen</i>	2.6	(7)	(7)
		(7)	(7)
KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN			
<i>Schulden</i>	2.7	(426)	(501)
<i>Toegerekende lasten</i>	2.8	(1 131)	(1 008)
		(1 558)	(1 509)
TOTAAL PASSIVA		(1 565)	(1 516)
NETTOACTIVA		1 705	2 061
MIDDELEN EN RESERVES			
<i>Afgeroepen middelen van het fonds – actieve EOF</i>	2.9	65 100	62 643
<i>Overdracht van afgeroepen middelen van afgesloten EOF's</i>	2.9	2 252	2 252
<i>Van vorige jaren overgedragen economisch resultaat</i>		(62 834)	(59 860)
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>		(2 813)	(2 974)
NETTOACTIVA		1 705	2 061

EOF STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

in miljoen
EUR

	Toelichting	2022	2021
ONTVANGSTEN			
Ontvangsten uit niet-ruiltransacties			
<i>Terugvorderingen</i>	3.1	18	27
		18	27
Ontvangsten uit ruiltransacties			
<i>Financiële ontvangsten</i>	3.2	2	(26)
<i>Overige ontvangsten</i>	3.2	77	74
		80	48
Totaal ontvangsten		98	75
UITGAVEN			
<i>Uitgevoerd door andere entiteiten</i>	3.3	(1)	-
<i>Steuninstrumenten</i>	3.4	(2 789)	(2 864)
<i>Cofinancieringsuitgaven</i>	3.5	4	(19)
<i>Financieringskosten</i>	3.6	(6)	(20)
<i>Overige uitgaven</i>	3.7	(119)	(145)
Totaal uitgaven		(2 911)	(3 049)
ECONOMISCH RESULTAAT OVER HET JAAR		(2 813)	(2 974)

EOF KASSTROOMOVERZICHT

		in miljoen EUR	
	Toelichting	2022	2021
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>		(2 813)	(2 974)
Operationele activiteiten			
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen (netto)</i>		2 458	3 657
<i>(Toename)/afname bijdragen trustfonds</i>		128	12
<i>(Toename)/afname voorfinanciering</i>		239	101
<i>(Toename)/afname vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare</i>		5	105
<i>Toename/(afname) voorzieningen</i>		1	–
<i>Toename/(afname) financiële verplichtingen</i>		(1)	5
<i>Toename/(afname) schulden</i>		(75)	(114)
<i>Toename/(afname) in overlopende posten</i>		123	(519)
<i>Overige non-cash mutaties</i>		–	–
Investeringsactiviteiten			
<i>(Toename)/afname niet-afgeleide financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten*</i>		(31)	(7)
NETTOKASSTROOM		34	266
<i>Nettotoename/(afname) geldmiddelen en kasequivalenten</i>		34	266
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het jaar</i>	2.5	994	728
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het jaar</i>	2.5	1 027	994

EOF MUTATIEOVERZICHT VAN DE NETTOACTIVA

in miljoen EUR

	Middele n van het fonds — actieve	Niet- afgeroepen middelen — actieve EOF's (B)	Afgeroepen middelen van het fonds — actieve EOF's (C)=(A)-(B)	Gecumuleerde reserves (D)	Overdracht van afgeroepen middelen van afgesloten EOF's (E)	Reëlewaarder eserve (F)	Totaal nettoactiva (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO OP 31.12.2020	73 041	14 055	58 986	(59 854)	2 252	(5)	1 379
<i>Impact van de herziene</i>				(5)		5	
SALDO OP 1.1.2021	73 041	14 055	58 986	(59 860)	2 252	-	1 379
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen</i>	(43)	(3 700)	3 657	-	-	-	3 657
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	-	-	-	(2 974)	-	-	(2 974)
SALDO OP 31.12.2021	72 998	10 355	62 643	(62 834)	2 252	-	2 061
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen</i>	(43)	(2 500)	2 457	-	-	-	2 457
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	-	-	-	(2 813)	-	-	(2 813)
SALDO OP 31.12.2022	72 955	7 855	65 100	(65 647)	2 252	-	1 705

BALANS — EOF

in miljoen EUR

	Toelichting	31.12.2022					31.12.2021				
		8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	Totaal	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	Totaal
VASTE ACTIVA											
<i>Financiële activa</i>	2.1	-	-	(1)	67	67	-	-	(2)	41	39
<i>Voorfinanciering</i>	2.2	-	-	221	267	488	-	-	219	452	671
<i>Bijdragen trustfonds</i>	2.3	-	31	9	213	254	-	31	9	341	382
<i>Vorderingen uit ruiltransacties</i>	2.4	-	-	-	7	7	-	-	-	4	4
		-	31	229	555	816	-	31	226	839	1 096
VLOTTENDE ACTIVA											
<i>Financiële activa</i>	2.1	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
<i>Voorfinanciering</i>	2.2	-	14	427	954	1 396	-	14	353	1 085	1 453
<i>Vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties</i>	2.4	-	-	10	16	27	180	(314)	1 296	(1 127)	35
<i>Rekeningen tussen EOF's</i>		180	(369)	803	(612)	-	181	(316)	1 279	(1 144)	-
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	2.5	-	-	-	1 027	1 027	-	-	-	994	994
		180	(355)	1 240	1 389	2 454	361	(615)	2 928	(192)	2 481
TOTAAL ACTIVA		180	(324)	1 469	1 945	3 270	361	(584)	3 154	646	3 577
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN											
<i>Financiële verplichtingen</i>	2.6	-	-	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)	(7)
		-	-	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)	(7)
KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN											
<i>Schulden</i>	2.7	-	-	(34)	(391)	(426)	-	-	(27)	(473)	(501)
<i>Toegerekende lasten</i>	2.8	-	(7)	(119)	(1 006)	(1 131)	-	(6)	(110)	(892)	(1 008)
		-	(7)	(153)	(1 397)	(1 558)	-	(6)	(138)	(1 365)	(1 509)
TOTAAL PASSIVA		-	(7)	(153)	(1 404)	(1 565)	-	(6)	(138)	(1 372)	(1 516)
NETTOACTIVA											
		180	(331)	1 315	541	1 705	361	(591)	3 016	(725)	2 061
<i>Afgeroepen middelen van het fonds — actieve EOF</i>	2.9	12 164	10 450	20 960	21 527	65 100	12 164	10 492	20 960	19 027	62 643

in miljoen EUR

	Toelichting	31.12.2022					31.12.2021				
		8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	Totaal	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	Totaal
Overdracht van afgeroepen middelen van afgesloten EOF's	2.9	627	1 625	-	-	2 252	627	1 625	-	-	2 252
Overdrachten van afgeroepen middelen van het fonds tussen actieve EOF's	2.9	(2 513)	2 010	(38)	541	-	(2 512)	2 018	101	394	-
Van vorige jaren overgedragen economisch resultaat		(10 098)	(14 410)	(19 325)	(19 001)	(62 834)	(10 098)	(14 404)	(19 065)	(16 293)	(59 860)
Economisch resultaat over het jaar		-	(6)	(282)	(2 526)	(2 813)	(1)	(6)	(260)	(2 708)	(2 974)
NETTOACTIVA		180	(331)	1 315	541	1 705	180	(274)	1 737	419	2 061

STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN PER EOF

in miljoen EUR

	Toelichtin	8e EOF	9e EOF	2022 10e EOF	11e EOF	Totaal	8e EOF	9e EOF	2021 10e EOF	11e EOF	Totaal
ONTVANGSTEN											
Ontvangsten uit niet-ruiltransacties											
<i>Terugvorderingen</i>	3.1	-	(1)	(8)	28	18	-	-	1	26	27
		-	(1)	(8)	28	18	-	-	1	26	27
Ontvangsten uit ruiltransacties											
<i>Financiële ontvangsten</i>	3.2	-	-	2	1	2	-	-	(22)	(4)	(26)
<i>Overige ontvangsten</i>	3.2	-	3	8	66	77	-	5	14	55	74
		-	3	10	67	80	-	5	(8)	51	48
Totaal ontvangsten		-	1	2	94	98	-	5	(7)	78	75
UITGAVEN											
<i>Uitgevoerd door andere entiteiten</i>	3.3	-	-	-	(1)	(1)	-	-	-	-	-
<i>Steuninstrumenten</i>	3.4	-	(5)	(295)	(2 489)	(2 789)	-	(7)	(214)	(2 644)	(2 864)
<i>Cofinancieringsuitgaven</i>	3.5	-	-	22	(18)	4	-	-	(0)	(19)	(19)
<i>Financieringskosten</i>	3.6	1	2	(3)	(5)	(6)	-	7	(23)	(3)	(20)
<i>Overige uitgaven</i>	3.7	-	(5)	(8)	(107)	(119)	-	(11)	(16)	(119)	(145)
Totaal uitgaven		1	(7)	(284)	(2 620)	(2 911)	-	(12)	(252)	(2 785)	(3 049)
ECONOMISCH RESULTAAT OVER HET		1	(6)	(282)	(2 526)	(2 813)	-	(8)	(259)	(2 708)	(2 974)

MUTATIEOVERZICHT VAN DE NETTOACTIVA PER EOF

in miljoen EUR

8e EOF	Middelen van het fonds — actieve EOF's (A)	Niet-afgeroepen middelen — actieve EOF's (B)	Afgeroepen middelen van het fonds — actieve EOF's (C)=(A)-(B)	Gecumuleerde reserves (D)	Overdracht van afgeroepen middelen van afgesloten EOF's (E)	Overdrachten van afgeroepen middelen van het fonds tussen actieve EOF's (F)	Totaal nettoactiva (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO OP 31.12.2020	12 164	-	12 164	(10 098)	627	(2 512)	181
<i>Overdrachten naar en van het 10e EOF</i>			-			-	-
SALDO OP 31.12.2021	12 164	-	12 164	(10 098)	627	(2 512)	181
<i>Overdrachten naar en van het 10e EOF</i>			-			(1)	(1)
SALDO OP 31.12.2022	12 164	-	12 164	(10 098)	627	(2 513)	180

in miljoen EUR

9e EOF	Middelen	Niet-	Afgeroepen	Gecumuleerde	Overdracht	Overdrachten	Totaal
SALDO OP 31.12.2020	10 550	15	10 535	(14 404)	1 625	2 041	(203)
<i>Overdrachten naar en van het 10e EOF</i>		-	-				-
<i>Overdrachten naar en van het 10e EOF</i>			-			(23)	(23)
<i>Restitutie aan de lidstaten</i>	(43)		(43)				(43)
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>			-	(6)			(6)
SALDO OP 31.12.2021	10 507	15	10 492	(14 410)	1 625	2 018	(274)
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen</i>		-	-				-
<i>Overdrachten naar en van het 10e EOF</i>			-			(8)	(8)
<i>Restitutie aan de lidstaten</i>	(43)		(43)				(43)
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>			-	(6)			(6)
SALDO OP 31.12.2022	10 464	15	10 450	(14 416)	1 625	2 010	(331)

in miljoen EUR

10e EOF	Middelen van	Niet-	Afgeroepen	Gecumuleerd	Overdracht van	Reëlewaarderes	Totaal
SALDO OP 31.12.2020	20 960	-	20 960	(19 063)	188	(2)	2 084
<i>Impact van de herziene</i>				(2)		2	-
SALDO OP 1.1.2021	20 960	-	20 960	(19 065)	188	-	2 084
<i>Overdrachten naar en van het 8e</i>			-		23		23
<i>Overdrachten naar en van het</i>			-		(110)		(110)
<i>Economisch resultaat over het</i>			-	(260)			(260)
SALDO OP 31.12.2021	20 960	-	20 960	(19 324)	101	-	1 737
<i>Overdrachten naar en van het 8e</i>			-		9		9
<i>Overdrachten naar en van het</i>			-		(148)		(148)
<i>Economisch resultaat over het</i>			-	(282)			(282)
SALDO OP 31.12.2022	20 960	-	20 960	(19 606)	(38)	-	1 315

in miljoen EUR

11e EOF	Middelen	Niet-	Afgeroepen	Gecumuleer	Overdracht	Overdrachte	Reëlewaarde	Totaal
SALDO OP 31.12.2020	29 367	14 040	15 327	(16 290)	-	283	(4)	(683)
<i>Impact van de herziene</i>				(4)			4	-
SALDO OP 1.1.2021	29 367	14 040	15 327	(16 294)	-	283	-	(683)
<i>Kapitaalverhoging – bijdragen</i>		(3 700)	3 700			110		3 810
<i>Economisch resultaat over het</i>			-	(2 708)		-		(2 708)
SALDO OP 31.12.2021	29 367	10 340	19 027	(19 002)	-	394	-	419
<i>Kapitaalverhoging – bijdragen</i>		(2 500)	2 500			148		2 648
<i>Economisch resultaat over het</i>			-	(2 526)		-		(2 526)
SALDO OP 31.12.2022	29 367	7 840	21 527	(21 528)	-	541	-	541

TOELICHTINGEN BIJ DE FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF

Opgelet: doordat de cijfers afgerond zijn tot miljoen euro, kan het lijken alsof sommige financiële gegevens in de tabellen niet correct zijn opgeteld.

1. BELANGRIJKSTE GEHANTEERDE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

1.1. BOEKHOUDBEGINSELEN

Financiële staten zijn bedoeld om een breed scala aan belanghebbenden nuttige informatie te verschaffen over de vermogenspositie, de resultaten en de kasstromen van een entiteit.

De algemene overwegingen (of boekhoudbeginselen) die moeten worden gevolgd bij de opstelling van de financiële staten zijn vastgesteld in EU-boekhoudregel nr. 1 "Financiële staten" en zijn dezelfde als die welke zijn beschreven in IPSAS 1, namelijk: juiste weergave, transactiebasis, continuïteit, consistentie van de presentatie, materialiteit, hergroepering, verrekening en vergelijkende informatie. De kwalitatieve aspecten van financiële verslaglegging zijn relevantie, getrouwe weergave (betrouwbaarheid), begrijpelijkheid, tijdigheid, vergelijkbaarheid en controleerbaarheid.

1.2. OPSTELLINGSGRONDSLAG

1.2.1. Verslagperiode

De financiële staten worden jaarlijks opgemaakt. Het boekjaar start op 1 januari en eindigt op 31 december.

1.2.2. Munteenheid en omrekeningsbeginselen

De jaarrekeningen worden opgemaakt in euro, aangezien de euro de functionele valuta van de EU is. Verrichtingen in vreemde valuta worden omgerekend in euro tegen de op de transactiedatum geldende wisselkoers. Wisselkoersbaten en -verliezen die voortvloeien uit de afwikkeling van verrichtingen in vreemde valuta's en uit de omrekening aan het einde van het jaar van in vreemde valuta's luidende monetaire activa en passiva worden in de staat van de financiële resultaten opgenomen. Er worden verschillende omrekeningsmethoden toegepast voor de materiële vaste activa en de immateriële activa, die hun waarde in euro behouden tegen de bij de aankoop geldende koers.

De saldi aan het einde van het jaar van in vreemde valuta's luidende monetaire activa en passiva worden omgerekend in euro tegen de op 31 december geldende wisselkoersen van de Europese Centrale Bank (ECB).

Wisselkoersen met de euro

Munteenheid	31.12.2022	31.12.2021	Munteenheid	31.12.2022	31.12.2021
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,6808	4,5969
CZK	24,1160	26,8580	RON	4,9495	4,9490
DKK	7,4365	7,4364	SEK	11,1218	10,2503
GBP	0,88693	0,84028	CHF	0,9847	1,0331
HRK	7,5345	7,5156	JPY	140,6600	130,3800
HUF	400,8700	369,1900	USD	1,0666	1,1326

1.2.3. Gebruik van ramingen

Overeenkomstig de IPSAS en algemeen aanvaarde boekhoudbeginselen bevatten de financiële staten onvermijdelijk bedragen die steunen op ramingen en veronderstellingen die op basis van de meest betrouwbare beschikbare informatie door het management zijn gedaan. Belangrijke ramingen betreffen onder andere, maar niet uitsluitend: de bedragen voor verplichtingen inzake personeelsbeloningen, financiële risico's verbonden aan vorderingen en bedragen die in de toelichting over de financiële instrumenten zijn opgenomen, voorziening voor bijzondere waardevermindering voor financiële activa

gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en voor verplichtingen inzake financiëlegarantiecontracten, toegerekende baten en lasten, voorzieningen, waardeverminderingen van immateriële activa en vaste bedrijfsmiddelen, de realiseerbare nettowaarde van voorraden, voorwaardelijke activa en verplichtingen. De werkelijke bedragen kunnen van deze ramingen afwijken.

Redelijke schattingen zijn een essentieel onderdeel van het opstellen van financiële staten en ondergraven hun betrouwbaarheid niet. Een schatting moet mogelijk worden herzien als de omstandigheden waarop de schatting was gebaseerd zijn veranderd of als er nieuwe informatie of meer ervaring beschikbaar is. Vanwege de aard van een schattingswijziging heeft een schattingswijziging geen betrekking op voorgaande perioden en houdt zij geen correctie van een fout in. Het effect van een schattingswijziging zal worden weergegeven in het overschot of tekort in de perioden waarin het bekend wordt.

1.2.4. Toepassing van nieuwe en gewijzigde boekhoudregels van de Europese Unie

Nieuwe boekhoudregels van kracht voor jaarperioden die op of na 1 januari 2022 aanvangen

Er zijn geen nieuwe boekhoudregels die van kracht zijn geworden voor jaarperioden die op of na 1 januari 2022 aanvangen.

Nieuwe boekhoudregels vastgesteld, maar nog niet van kracht op 31 december 2022

Er zijn in de loop van 2022 geen nieuwe boekhoudregels vastgesteld.

1.3. BALANS

1.3.1. Financiële activa

Indeling bij de eerste opname

De indeling van de financiële instrumenten wordt bepaald bij de eerste opname. Op basis van het beheersmodel en de contractuele kasstroomkenmerken van de activa kunnen de financiële activa worden ingedeeld in drie categorieën: "financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs" (AC), "financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de vorm van nettoactiva/eigen vermogen" (FVNA), of "financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten" (FVSD).

(i) Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zijn niet-afgeleide financiële activa die voldoen aan twee voorwaarden: 1) De entiteit houdt deze aan om de contractuele kasstromen te ontvangen. 2) Op bepaalde dagen zijn er contractuele kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen.

Deze categorie omvat:

- geldmiddelen en kasequivalenten;
- leningen (met inbegrip van termijndeposito's waarvan de oorspronkelijke looptijd meer dan drie maanden bedraagt);
- vorderingen uit ruiltransacties.

Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zijn opgenomen in de vlottende activa, behalve voor de activa met een looptijd van meer dan twaalf maanden vanaf de verslagleggingsdatum.

(ii) Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de vorm van nettoactiva/eigen vermogen

Deze niet-afgeleide financiële activa hebben contractuele kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen. Bovendien heeft het beheersmodel tot doel

de financiële activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen en om de financiële activa te verkopen.

Activa in deze categorie worden ingedeeld als vlottende activa indien verwacht wordt dat zij binnen de twaalf maanden na de verslagleggingsdatum zullen worden gerealiseerd.

De entiteit houdt dergelijke activa niet aan op 31 december 2021.

(iii) Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten

De entiteit deelt derivaten en investeringen in eigen vermogen in als FVSD, aangezien de contractuele kasstromen niet uitsluitend de hoofdsom en rentebetalingen op de hoofdsom vertegenwoordigen.

Bovendien deelt de entiteit de schuldbewijzen die zij aanhoudt in als FVSD, aangezien de portefeuilles van schuldbewijzen worden beheerd en geëvalueerd op basis van de reële waarde van de portefeuille.

Activa in deze categorie worden ingedeeld als vlottende activa indien verwacht wordt dat zij binnen de twaalf maanden na de verslagleggingsdatum zullen worden gerealiseerd.

Eerste opname en waardering

Aankopen van financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten worden opgenomen op hun transactiedag, de dag waarop de entiteit tot de aankoop van het actief overgaat. Kasequivalenten en leningen worden opgenomen wanneer contanten bij een financiële instelling op een deposite rekening worden geplaatst of aan kredietnemers worden uitgekeerd.

Financiële activa worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. In het geval van financiële activa die niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten, worden bij de eerste opname transactiekosten toegevoegd aan de reële waarde. In het geval van financiële activa die worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten worden de transactiekosten onder de uitgaven opgenomen in de staat van de financiële resultaten.

De reële waarde van een financieel actief bij de eerste opname is doorgaans de transactieprijs, tenzij de transactie niet zakelijk is, d.w.z. dat die transactie om redenen van overheidsbeleid tegen een niet- of nominale vergoeding wordt verstrekt. In dit geval is het verschil tussen de reële waarde van het financiële instrument en de transactieprijs een niet-wisselkoerscomponent die in de staat van de financiële resultaten als uitgave wordt opgenomen. In dit geval wordt de reële waarde van een financieel actief afgeleid van actuele marktverrichtingen voor een volledig gelijkwaardig instrument. Indien geen actieve markt voor het instrument bestaat, wordt de reële waarde afgeleid van een waarderingstechniek waarvoor gebruik wordt gemaakt van beschikbare gegevens van waarneembare markten.

Waardering na eerste opname

Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieverentemethode.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten worden vervolgens tegen reële waarde gewaardeerd. Baten en verliezen als gevolg van veranderingen in de reële waarde (met inbegrip van die welke afkomstig zijn van de omrekening van vreemde valuta en eventueel ontvangen rentebetalingen) worden in de staat van de financiële resultaten opgenomen in de periode waarin zij zich voordoen.

Reële waarde bij waardering na eerste opname

De reële waarde van op actieve markten genoteerde beleggingen is gebaseerd op de actuele biedkoers. Indien de markt voor een financieel actief niet actief is (en voor niet-genoteerde effecten en OTC-derivaten), stelt de EU een reële waarde vast met gebruikmaking van waarderingstechnieken. Daarbij gaat het onder meer om het gebruik van recente, vergelijkbare zakelijke verrichtingen als vergelijkingsbasis, vergelijking met de actuele marktwaarde van een ander instrument dat in wezen hetzelfde is, contantewaardeberekeningen en optiewaarderingsmodellen en andere courant door marktdeelnemers gebruikte waarderingstechnieken.

Investerings in durfkapitaalfondsen die geen genoteerde marktprijs op een actieve markt hebben, worden gewaardeerd tegen de toerekenbare intrinsieke waarde, die moet worden beschouwd als een equivalent van hun reële waarde.

Waardevermindering van financiële activa

De EU neemt een waardeverminderingverlies op en waardeert dit voor verwachte kredietverliezen op financiële activa die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de vorm van nettoactiva/eigen vermogen.

Het verwachte kredietverlies is de contante waarde van het verschil tussen de contractuele kasstromen en de kasstromen die de EU verwacht te zullen ontvangen. Het verwachte kredietverlies is gebaseerd op redelijke en gefundeerde informatie die zonder ongerechtvaardigde kosten of inspanningen op de verslagleggingsdatum beschikbaar is.

Voor activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs wordt de boekwaarde van het actief verminderd met het bedrag van het waardeverminderingverlies dat in de staat van de financiële resultaten wordt opgenomen. Indien in een volgende periode het bedrag van de waardeverminderingen afneemt, wordt de afboeking van het financieel actief teruggeboekt via de staat van de financiële resultaten.

(a) *Vorderingen*

De entiteit waardeert het waardeverminderingverlies tegen het bedrag van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen met behulp van praktische hulpmiddelen (bv. een voorzieningenmatrix).

(b) *Geldmiddelen en kasequivalenten*

De entiteit houdt geldmiddelen en kasequivalenten aan op lopende rekeningen en termijndeposito's van maximaal drie maanden. De geldmiddelen worden aangehouden bij banken met zeer hoge kredietratings, dus met zeer lage kansen op wanbetaling. Gezien de korte duur en de lage kansen op wanbetaling, zijn de verwachte kredietverliezen van geldmiddelen en kasequivalenten verwaarloosbaar. Bijgevolg wordt voor kasequivalenten geen voorziening voor bijzondere waardevermindering opgenomen.

(c) *Leningen*

Het verwachte kredietverlies wordt gewaardeerd met behulp van een driestappenmodel waarin rekening wordt gehouden met kansgewogen gevallen van wanbetaling gedurende de looptijd van het financieel actief en de ontwikkeling van het kredietrisico sinds de initiëring van het financieel actief. Voor leningen is de initiëring de datum van de onherroepelijk toegezegde lening.

Indien het kredietrisico sinds de initiëring niet aanzienlijk is toegenomen ("fase 1"), is het waardeverminderingverlies het te verwachten kredietverlies door mogelijke gevallen van wanbetaling in de komende twaalf maanden na de verslagleggingsdatum ("binnen twaalf maanden te verwachten kredietverlies"). Indien het kredietrisico sinds de initiëring aanzienlijk is toegenomen ("fase 2") of indien op objectieve wijze een kredietwaardigheidsvermindering kan worden aangetoond ("fase 3"), komt het waardeverminderingverlies overeen met het te verwachten kredietverlies door mogelijke gevallen van wanbetaling gedurende de gehele looptijd van het financieel actief ("tijdens de looptijd te verwachten kredietverlies").

Verwijdering uit de balans

Financiële instrumenten worden uitgeboekt wanneer de rechten op kasstromen uit de beleggingen zijn vervallen of de entiteit in wezen alle aan eigendom verbonden risico's en voordelen aan een andere partij heeft overgedragen. Verkoop van financiële activa met verwerking van overschotten of tekorten wordt opgenomen op de transactiedatum ervan.

1.3.2. Voorfinanciering

Voorfinanciering heeft ten doel om de begunstigde te voorzien van een kasvoorschot, dat wil zeggen van contante middelen. Zij kan worden opgesplitst in een aantal betalingen gedurende een periode die in het contract, het besluit, de overeenkomst of de basishandeling in kwestie is vastgesteld. Het voorschot wordt hetzij gebruikt voor het doel waarvoor het gedurende de in de overeenkomst vastgestelde periode is verstrekt, hetzij terugbetaald. Indien de begunstigten geen subsidiabele uitgaven doen, moeten zij de voorfinanciering aan de entiteit terugbetalen. Aangezien de entiteit de controle over de voorfinanciering

behoudt en recht heeft op terugbetaling van het niet-subsidiabele deel, wordt het bedrag geboekt als een actief.

Voorfinanciering wordt initieel opgenomen op de balans wanneer de geldmiddelen aan de ontvanger worden overgemaakt. Voorfinanciering wordt gewaardeerd tegen het bedrag van de vergoeding. Voorfinanciering wordt in daaropvolgende perioden gewaardeerd tegen het initieel in de balans opgenomen bedrag, verminderd met tijdens de periode gedane subsidiabele uitgaven (inclusief in voorkomend geval geraamde bedragen).

1.3.3. Vorderingen en verhaalbare bedragen

De boekhoudregels van de EU vereisen dat wissel- en niet-ruiltransacties afzonderlijk worden weergegeven. Om een onderscheid te maken tussen beide categorieën, is de term "vordering" voorbehouden voor ruiltransacties, terwijl voor niet-ruiltransacties, d.w.z. waarbij de EU waarde van een andere entiteit ontvangt zonder onmiddellijk een gelijkwaardige tegenprestatie te leveren, de term "verhaalbare bedragen" wordt gebruikt (bv. op de lidstaten verhaalbare bedragen betreffende de eigen middelen).

Vorderingen uit ruiltransacties voldoen aan de definitie van financiële instrumenten. De entiteit beschouwt deze vorderingen als financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en waardeert ze dienovereenkomstig.

Verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties worden gewaardeerd tegen de reële waarde op de verwervingsdatum minus waardeverminderingen. Er wordt een waardevermindering geboekt wanneer er objectief bewijs bestaat dat de entiteit niet alle verschuldigde bedragen volgens de oorspronkelijke voorwaarden van de verhaalbare bedragen zal kunnen innen. De waardevermindering is het verschil tussen de boekwaarde van het actief en het realiseerbare bedrag. De waardevermindering wordt opgenomen in de staat van de financiële resultaten.

1.3.4. Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en omvatten liquide middelen, bij banken onmiddellijk of op korte termijn opvraagbare deposito's, en andere kortlopende, zeer liquide beleggingen met een oorspronkelijke looptijd van ten hoogste drie maanden.

1.3.5. Schulden

Opgenomen onder schulden zijn bedragen die betrekking hebben op zowel ruiltransacties zoals de aankoop van goederen en diensten als niet-ruiltransacties die bijvoorbeeld betrekking hebben op kostendeclaraties van begunstigen, subsidies of andere vormen van EU-financiering (zie toelichting **1.4.1**).

Bij de verstrekking van subsidies en andere financiering aan begunstigen worden de kostendeclaraties geboekt als schulden voor het gevraagde bedrag op het ogenblik dat de kostendeclaratie wordt ontvangen. Na verificatie en aanvaarding van de subsidiabele kosten, worden de schulden gewaardeerd tegen het aanvaarde en subsidiabele bedrag.

Schulden die voortvloeien uit de aankoop van goederen en diensten worden bij ontvangst van de factuur opgenomen voor het oorspronkelijke bedrag. De desbetreffende uitgaven worden in de boekhouding opgenomen wanneer de goederen of diensten worden geleverd en door de entiteit worden aanvaard.

1.3.6. Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden ingedeeld als financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten, of als verplichtingen inzake financiële garantiecontracten.

Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs worden initieel opgenomen tegen reële waarde, met inbegrip van transactiekosten, en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs aan de hand van de effectieverentemethode. Zij worden alleen uit het overzicht van de financiële positie verwijderd als de verplichting is vervuld, komt te vervallen, is geannuleerd of is verlopen.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten omvatten derivaten wanneer de reële waarde negatief is. Wanneer het garantiecontract van de entiteit verlangt dat zij betalingen doet naar aanleiding van wijzigingen in de prijzen van financiële instrumenten of wisselkoersen, is het garantiecontract een derivaat. Zij worden boekhoudkundig op dezelfde manier verwerkt als financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten.

De entiteit neemt een verplichting inzake financiëlegarantiecontracten op wanneer zij een contract aangaat op grond waarvan zij verplicht is bepaalde betalingen te verrichten om de garantienemer te compenseren voor een door hem geleden verlies, omdat een bepaalde debiteur zijn betalingsverplichting uit hoofde van de oorspronkelijke of herziene voorwaarden van een schuldbewijs niet nakomt. Verplichtingen inzake financiëlegarantiecontracten worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De waardering na eerste opname hangt af van de ontwikkeling van de kredietrisicoblootstelling van de financiële garantie. Indien het kredietrisico niet aanzienlijk is toegenomen ("fase 1"), worden financiële verplichtingen in verband met garanties gewaardeerd tegen de binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen en het initieel opgenomen bedrag verminderd met, in voorkomend geval, de geaccumuleerde afschrijvingen. Indien het kredietrisico aanzienlijk is toegenomen ("fase 2"), worden financiële verplichtingen in verband met garanties gewaardeerd tegen de binnen de looptijd te verwachten kredietverliezen en het initieel opgenomen bedrag verminderd met, in voorkomend geval, de geaccumuleerde afschrijvingen.

Financiële verplichtingen worden onder de niet-vlottende activa opgenomen, tenzij de looptijd binnen de twaalf maanden na de balansdatum verstrijkt. Financiëlegarantiecontracten worden ingedeeld als kortlopende verplichtingen, behalve als de entiteit een onvoorwaardelijk recht heeft om de afwikkeling van de verplichting met ten minste twaalf maanden na de verslagleggingsdatum uit te stellen.

1.3.7. Overlopende posten

Transacties en gebeurtenissen worden in de financiële staten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Wanneer er aan het einde van het jaar geen factuur is opgesteld en de dienst is verstrekt of de goederen zijn geleverd door de entiteit of er een contractuele overeenkomst bestaat (bv. op grond van een contract), worden de aan de periode toerekenbare ontvangsten in de financiële staten opgenomen. Wanneer er bovendien aan het einde van het jaar een factuur is opgesteld, maar de dienst nog niet is verstrekt of de goederen nog niet zijn geleverd, worden de ontvangsten uitgesteld en in de volgende boekhoudkundige periode geboekt.

Ook uitgaven worden geboekt in de periode waarop zij betrekking hebben. Aan het einde van de boekhoudkundige periode worden de toegerekende uitgaven opgenomen tegen het geraamde bedrag van de voor de periode verschuldigde overdracht. De berekening van toegerekende uitgaven gebeurt volgens gedetailleerde operationele en praktische richtsnoeren die zijn uitgegeven door de rekenplichtige en die tot doel hebben te waarborgen dat de financiële staten een getrouw beeld geven van de economische en andere bijzonderheden die zij willen weergeven. Evenzo wordt de uitgave uitgesteld en in de volgende boekhoudkundige periode geboekt wanneer een vooruitbetaling plaatsvond voor diensten of goederen die nog niet zijn ontvangen.

1.4. STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

1.4.1. Ontvangsten

Ontvangsten omvatten uitsluitend de bruto-instroom van economische voordelen of door de entiteit ontvangen of te ontvangen dienstenpotentieel, die een toename van de nettoactiva vertegenwoordigt, zonder de toenames die verband houden met bijdragen van de eigenaars.

Afhankelijk van de aard van de onderliggende transacties in de staat van de financiële resultaten, wordt onderscheid gemaakt tussen:

Ontvangsten uit niet-ruiltransacties

Ontvangsten uit niet-ruiltransacties zijn belastingen en overdrachten, omdat de overdragende partij middelen ter beschikking stelt van de ontvangende partij zonder dat de ontvangende partij in ruil hiervoor rechtstreeks een ongeveer gelijke waarde verstrekt. Overdrachten zijn de instroom van toekomstige economische voordelen of dienstenpotentieel van niet-ruiltransacties, behalve belastingen. Voor de EU-entiteiten omvatten de overdrachten voornamelijk middelen die van de Commissie zijn ontvangen (bv. evenwichtssubsidie aan de traditionele agentschappen, exploitatiesubsidie voor de delegatieovereenkomsten).

De entiteit neemt een actief op met betrekking tot overdrachten wanneer de entiteit de middelen controleert als gevolg van een gebeurtenis in het verleden (de overdracht) en ervan uitgaat dat zij in de toekomst van deze middelen economische voordelen of dienstenpotentieel zal ontvangen en wanneer de reële waarde op een betrouwbare wijze kan worden gemeten. Een instroom van middelen uit een niet-wisseltransactie die als een actief (d.i. cash) is opgenomen, wordt ook opgenomen als ontvangsten, tenzij de entiteit een bestaande verplichting heeft met betrekking tot deze overdracht (voorwaarde), waaraan moet worden voldaan voordat de ontvangsten kunnen worden geboekt. Tot aan de voorwaarde is voldaan, worden de ontvangsten uitgesteld en geboekt als een verplichting.

Ontvangsten uit ruiltransacties

Ontvangsten uit de verkoop van goederen en diensten worden opgenomen wanneer de beduidende risico's en voordelen verbonden aan de eigendom van de goederen op de koper zijn overgegaan. Ontvangsten uit een verrichting die de levering van diensten behelst, worden opgenomen in verhouding tot de mate van voltooiing van de verrichting op de verslagdatum.

(a) *Rentebaten en lasten*

Rentebaten en -lasten van financiële activa en financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden in de staat van de financiële resultaten opgenomen op basis van de effectieverentemethode. Dit is een methode om de geamortiseerde kostprijs van een financieel actief of

een financiële verplichting te berekenen en om de rentebaten of -lasten toe te rekenen aan de periode waarop ze betrekking hebben.

(b) *Dividendinkomsten*

Inkomsten uit dividenden worden opgenomen wanneer het recht om betaling te ontvangen is vastgesteld.

(c) *Ontvangsten en uitgaven van financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten*

Dit heeft betrekking op de tegen reële waarde gewaardeerde winsten (ontvangsten) en tegen reële waarde gewaardeerde verliezen (uitgaven) van deze financiële activa, met inbegrip van die welke afkomstig zijn van de omrekening van vreemde valuta. Voor rentedragende financiële activa omvat dit tevens rente.

(d) *Ontvangsten uit financiëlegarantiecontracten*

De ontvangsten uit financiëlegarantiecontracten (garantiepremie) worden opgenomen voor de tijd dat de entiteit klaar staat om de houder van het financiëlegarantiecontract te compenseren voor het kredietverlies dat hij zou kunnen lijden.

1.4.2. Uitgaven

Uitgaven zijn afgenomen economische baten of dienstenpotentieel tijdens de verslagperiode in de vorm van de uitstroom of het verbruik van activa of het aangaan van verplichtingen dat resulteert in de afname van de nettoactiva/vermogen. Zij omvatten zowel uitgaven die voortvloeien uit ruiltransacties als uitgaven die voortvloeien uit niet-ruiltransacties.

De kosten van ruiltransacties die voortvloeien uit de aanschaf van goederen en diensten worden opgenomen wanneer de goederen zijn geleverd en door de entiteit zijn aanvaard. Zij worden gewaardeerd tegen het oorspronkelijke factuurbedrag. Voorts worden uitgaven die verband houden met de diensten die tijdens de desbetreffende periode zijn verstrekt en waarvoor nog geen factuur is ingediend of aanvaard, op de balansdatum opgenomen in de staat van de financiële resultaten.

Uitgaven die voortvloeien uit niet-ruiltransacties hebben betrekking op overdrachten aan begunstigden, die van drieërlei aard kunnen zijn: rechten, overdrachten bij overeenkomst en subsidies, bijdragen en giften. Overdrachten worden als uitgaven opgenomen in de periode waarin de gebeurtenissen die aanleiding geven tot de overdracht zich voordoen, mits de overdracht bij besluit is toegestaan of een overeenkomst is ondertekend waarbij de overdracht wordt toegestaan, de begunstigde heeft voldaan aan eventuele subsidiabiliteitscriteria en van het bedrag een redelijke raming kan worden gemaakt.

Betalingsverzoeken of kostendeclaraties die aan de voorwaarden voor erkenning voldoen, worden als uitgaven opgenomen voor het in aanmerking komende bedrag. Aan het einde van het jaar worden in aanmerking komende bedragen die aan de begunstigden verschuldigd zijn, maar waarvoor nog geen declaratie heeft plaatsgevonden, geraamd en geboekt als toegerekende uitgaven.

1.5. VOORWAARDELIJKE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

1.5.1. Voorwaardelijke activa

Een voorwaardelijk actief is een mogelijk actief dat voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden en waarvan het bestaan alleen wordt bevestigd door het al dan niet plaatsvinden van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit niet de volledige controle heeft. Een voorwaardelijk actief wordt vermeld wanneer een instroom van economische voordelen of dienstenpotentieel waarschijnlijk is geworden.

1.5.2. Voorwaardelijke verplichtingen

Een voorwaardelijke verplichting is een mogelijke verplichting waarvan het bestaan alleen wordt bevestigd door het al dan niet plaatsvinden van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit niet de volledige controle heeft; of een bestaande verplichting indien het niet waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen of dienstenpotentieel inhouden, vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen.

Een voorwaardelijke verplichting ontstaat ook in de zeldzame omstandigheden waarin een bestaande verplichting bestaat maar niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden gewaardeerd.

Voorwaardelijke verplichtingen worden niet in de rekeningen opgenomen. Zij worden vermeld tenzij een uitstroom van middelen die economische voordelen of dienstenpotentieel in zich bergen zeer onwaarschijnlijk is.

1.6. MIDDELEN VAN HET FONDS

De EOF-lidstaten leveren bijdragen aan het fonds voor de uitvoering van EOF-programma's, zoals bepaald in het Intern Akkoord van elk EOF. Volgens de toepasselijke rechtsgrondslag wordt over de opvragingen van kapitaal, d.w.z. de verzoeken om financiering voor een bepaald jaar N, in het jaar N-1 een besluit van de Raad genomen, waarbij de te ontvangen middelen duidelijk worden toegewezen aan specifieke toekomstige perioden.

De bijdragen voldoen aan de criteria voor inbreng van eigenaars (boekhoudregels van de Europese Unie (EAR) 1) en worden derhalve in de jaarrekening van het EOF als middelen van het fonds beschouwd. De middelen van het fonds vertegenwoordigen het totale bedrag van de bijdragen die van de EOF-lidstaten moeten worden ontvangen. Aangezien de niet-afgeroepen middelen van het fonds openlijk van de totale middelen van het fonds worden afgetrokken (zie Mutatieoverzicht van de nettoactiva), worden alleen de afgeroepen middelen van het fonds in de balans opgenomen.

Aangezien de overeengekomen bijdragen worden toegewezen aan bepaalde verslagperioden, waarbij de wettelijke vordering van het EOF op de EOF-lidstaten alleen in deze perioden ontstaat, worden alle vooraf ontvangen bedragen opgenomen als uitgestelde bijdragen aan middelen van het fonds in het kader van schulden en niet als opgevraagd kapitaal.

1.7. COFINANCIERING

De ontvangen cofinancieringsbijdragen worden als aan de lidstaten en niet-lidstaten en andere entiteiten te betalen bedragen geboekt, aangezien zij voldoen aan de criteria van ontvangsten uit voorwaardelijke niet-ruiltransacties. Het EOF moet de bijdragen gebruiken voor dienstverlening aan derden. Anders moet het EOF de activa (de ontvangen bijdragen) teruggeven. De openstaande schuld voor cofinancieringsovereenkomsten is de ontvangen cofinancieringsbijdrage verminderd met de uitgaven die met betrekking tot het project zijn gedaan. Dit heeft geen effect op de nettoactiva.

Uitgaven met betrekking tot cofinancieringsprojecten worden opgenomen wanneer zij zich voordoen. Het overeenkomstige bedrag van de bijdragen wordt geboekt als exploitatiebatens. Er is geen effect op het economisch resultaat van het jaar.

2. TOELICHTINGEN BIJ DE BALANS

ACTIVA

2.1. FINANCIËLE ACTIVA

Een financieel actief is een actief dat:

- a) een geldmiddel is;
- b) een eigenvermogensinstrument van een andere entiteit is;
- c) een contractueel recht is om: geldmiddelen of een ander financieel actief te ontvangen van een andere entiteit; of om financiële activa of financiële verplichtingen te ruilen met een andere entiteit onder voorwaarden die potentieel voordelig zijn voor de entiteit; of
- d) een contract is dat in de eigenvermogensinstrumenten van de entiteit zal of kan worden afgewikkeld.

De financiële activa worden geclassificeerd in de volgende categorieën: financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs ("AC"), financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de vorm van nettoactiva/eigen vermogen ("FVNA"), of financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten ("FVSD"). De indeling van de financiële instrumenten wordt bepaald bij de eerste opname en op elke balansdatum herbekeken.

De financiële activa van het EOF bestaan uit financiële activa tegen FVSD en leningen en zijn:

	<i>in miljoen EUR</i>	
	31.12.2022	31.12.2021
Langlopend		
<i>Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten (FVSD)</i>	61	38
<i>Leningen</i>	5	1
	67	39
Kortlopend		
<i>Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten (FVSD)</i>	3	-
	3	-
Totaal	69	39

De 61 miljoen EUR van financiële activa tegen FVSD heeft betrekking op investeringen in eigen vermogen op de volgende gebieden:

- hernieuwbare duurzame energie via Climate Investor One, ElectriFI en GEEREF;
- de bevordering van inclusieve financiering van kleine en middelgrote landbouwbedrijven via het ABC FUND;
- financiële inclusie in Uganda via aBi Finance; en
- het scheppen van banen en het creëren van duurzame groei in Afrika via het initiatief Boost Africa.

De 5 miljoen EUR aan langlopende leningen heeft betrekking op twee belangrijke gebieden: duurzame landbouw via het AgriFI en toegang tot en opwekking van elektriciteit uit duurzame energiebronnen via de investeringsfaciliteit ElectriFI.

De 3 miljoen EUR onder de rubriek "vlottende financiële activa" heeft volledig betrekking op een investering in eigen vermogen in het kader van het financiële instrument ElectriFI, dat gericht is op de financiering van kleine aanloopprojecten die zijn gericht op de toegang tot en opwekking van elektriciteit uit duurzame energiebronnen in opkomende markten, met bijzondere aandacht voor Sub-Saharaans Afrika.

2.2. VOORFINANCIERING

Talrijke contracten voorzien in de betaling van voorschotten voor de aanvang van werken, de levering van voorraden of de verrichting van diensten. Soms wordt in de betalingsregeling van contracten bepaald dat de betalingen op basis van voortgangsverslagen zullen plaatsvinden. Voorfinanciering wordt normaal gesproken uitbetaald in de munteenheid van het land of gebied waar het project wordt uitgevoerd.

De termijn waarbinnen de voorfinanciering kan worden gebruikt, bepaalt of zij wordt opgenomen als kortlopende of langlopende voorfinanciering. Het gebruik is vastgelegd in de onderliggende overeenkomst van het project. Indien het gebruik binnen twaalf maanden na de verslagleggingsdatum moet plaatsvinden, gaat het om een kortlopende voorfinanciering. Omdat uit het EOF veel langetermijnprojecten worden gefinancierd, moeten de desbetreffende voorfinancieringen langer dan een jaar beschikbaar zijn. Daarom worden sommige voorfinancieringen geboekt als niet-vlottende activa.

in miljoen EUR

	Toelichting	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Niet-vlottende voorfinanciering</i>	2.2.1	-	-	221	267	488	671
<i>Vlottende voorfinanciering</i>	2.2.2	-	14	427	955	1 396	1 453
Totaal		-	14	649	1 222	1 884	2 123

De daling van de totale voorfinanciering met 239 miljoen EUR op 31 december 2022 kan grotendeels worden verklaard door de daling van de voorfinanciering die in het kader van het 11e EOF aan begunstigden is uitbetaald en die daalde van 1 537 miljoen EUR in 2021 tot 1 222 miljoen EUR in 2022. Dit is in overeenstemming met de levenscyclus van het EOF en houdt tevens verband met de ontwikkeling van het aantal lopende contracten. Het 11e EOF is tot volle wasdom gekomen toen de vervallende eind 2020 in werking trad. Sinds 1 januari 2021 konden in het kader van het 11e EOF geen financieringsovereenkomsten meer worden ondertekend, maar specifieke contracten voor de bestaande overeenkomsten kunnen nog tot 31 december 2023 worden ondertekend. Enerzijds leidde dit tot een daling van het aantal ondertekende nieuwe contracten van 2 118 miljoen EUR in 2021 tot 853 miljoen EUR in 2022;

anderzijds steeg de voorfinanciering van het 10e EOF van 572 miljoen EUR in 2021 tot 649 miljoen EUR in 2022. Dit komt doordat bij Besluit (EU) 2022/1223 van de Raad 600 miljoen EUR aan vrijgemaakte middelen uit het 10e en 11e EOF is hergebruikt voor de financiering van acties voor het aanpakken van de voedselzekerheids crisis en de economische schok in de ACS-landen ten gevolge van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

2.2.1. Niet-vlottende voorfinanciering op basis van de beheersvorm

	<i>in miljoen EUR</i>	
	31.12.2022	31.12.2021
Direct beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
<i>Commissie</i>	11	72
<i>Uitvoerende agentschappen van de EU</i>	10	8
<i>EU-delegaties</i>	7	15
	28	95
Indirect beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
<i>EIB en EIF</i>	181	230
<i>Internationale organisaties</i>	221	278
<i>Privaatrechtelijke entiteiten die zijn belast met een openbaardienstverleningstaak</i>	16	12
<i>Publiekrechtelijke organen</i>	25	40
<i>Derde landen</i>	16	14
<i>EU-organen en publiek-private partnerschappen</i>	1	1
	460	575
Totaal	488	671

2.2.2. Vlottende voorfinanciering

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Voorfinanciering (bruto)</i>	-	23	1 041	4 553	5 616	5 711
<i>Afgewikkeld in het kader van afsluiting</i>	-	(9)	(614)	(3 598)	(4 220)	(4 258)
Totaal	-	14	428	955	1 396	1 453

2.2.3. Vlottende voorfinanciering op basis van de beheersvorm

	<i>in miljoen EUR</i>	
	31.12.2022	31.12.2020
Direct beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
<i>Commissie</i>	85	61
<i>Uitvoerende agentschappen van de EU</i>	10	11
<i>EU-delegaties</i>	105	159
	200	231
Indirect beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
<i>EIB en EIF</i>	209	160
<i>Internationale organisaties</i>	642	642
<i>Privaatrechtelijke entiteiten die zijn belast met een openbare dienstverleningstaak</i>	96	109
<i>Publiekrechtelijke organen</i>	116	119
<i>Derde landen</i>	131	190
<i>EU-organen en publiek-private partnerschappen</i>	2	1
	1 196	1 221
Totaal	1 396	1 453

2.2.4. Garanties met betrekking tot voorfinanciering

Om de voorfinancieringen te garanderen, worden waarborgen aangehouden. Deze worden vrijgegeven wanneer de laatste kostendeclaratie voor een project is betaald.

	<i>in miljoen EUR</i>	
	31.12.2022	31.12.2021
<i>Garanties voor voorfinancieringen</i>	37	44

De meeste voorfinanciering wordt uitbetaald in het kader van indirect beheer. In dit geval is de begunstigde van de waarborg niet het EOF, maar de aanbestedende dienst. Zelfs indien het EOF niet de begunstigde is, worden de activa van het EOF door deze waarborgen gegarandeerd. In 2022 bedroegen deze garanties 482 miljoen EUR.

2.3. BIJDRAGEN TRUSTFONDS

Deze rubriek omvat het bedrag dat als bijdrage is betaald aan het EU-trustfonds voor Afrika en het EU-trustfonds Bêkou. De kosten die het trustfonds heeft gemaakt en die door het EOF moeten worden gedragen, zijn van de bijdragen afgetrokken.

De bijdragen uit het trustfonds worden onder direct beheer door het EOF uitgevoerd.

	<i>in miljoen EUR</i>			
	Nettobijdrage op 31.12.2021	In 2022 betaalde bijdragen	Toewijzing netto- uitgaven trustfondsen 2022	Nettobijdrage op 31.12.2022
<i>Afrika</i>	381	300	(438)	243
<i>Bêkou</i>	1	30	(20)	11
Totaal	382	330	(458)	254

De verlaging van de bijdragen van 634 miljoen EUR in 2021 tot 330 miljoen EUR in 2022 is het gevolg van de daling van de uitgaven voor trustfondsen als gevolg van de liquidatie van beide trustfondsen. Eind 2021 hadden het EU-trustfonds voor Afrika en het EU-trustfonds Bêkou de piek van hun activiteiten bereikt toen de periode voor de sluiting van contracten afliep. De liquidatie van de trustfondsen die

daarna begon, leidde tot een daling van het aantal lopende contracten en daarmee tot een daling van de uitgaven.

2.4. VERHAALBARE BEDRAGEN UIT NIET-RUILTRANSACTIES EN VORDERINGEN UIT RUILTRANSACTIES

ruiltransacties zijn transacties waarbij de entiteit activa of diensten ontvangt of haar verplichtingen worden afgelost en rechtstreeks een min of meer gelijke waarde in ruil verstrekt (voornamelijk in de vorm van goederen, diensten of gebruik van activa) aan de andere partij. Niet-ruiltransacties zijn transacties waarbij een entiteit waarde van een andere entiteit ontvangt zonder rechtstreeks een min of meer gelijke waarde in ruil te verstrekken of waarde geeft aan een andere entiteit zonder rechtstreeks een min of meer gelijke waarde in ruil te ontvangen.

2.4.1. Niet-vlottende vorderingen uit ruiltransacties

Per 31.12.2022 heeft het EOF 7 miljoen EUR aan langlopende vorderingen uit ruiltransacties, die hoofdzakelijk bestaan uit uitgestelde lasten die voortvloeien uit verschillende financiële instrumenten.

2.4.2. Vlottende verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties en vorderingen uit ruiltransacties

in miljoen EUR

	Toelichting	31.12.2022	31.12.2021
Verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties	2.4.2.1	15	26
Vorderingen uit ruiltransacties	2.4.2.2	12	9
Totaal		27	35

2.4.2.1. Verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
Lidstaten	-	-	-	-	-	-
Klanten	-	3	46	7	56	56
Overheidsinstanties	-	4	13	3	19	25
Derde landen	-	1	4	2	7	6
Afschrijving	-	(7)	(54)	(5)	(67)	(66)
Rekeningen tussen ondernemingen met EU-instellingen	-	-	-	-	-	5
Totaal	-	0	9	7	15	26

2.4.2.2. Vorderingen uit ruiltransacties

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
Toegerekende baten	-	-	-	1	1	-
Rekeningen tussen EOF's	180	(369)	803	(612)	1	-
Overige	-	-	-	10	10	9
Totaal	180	(369)	803	(602)	12	9

Om redenen van doelmatigheid is de enige kas voor alle EOF's ondergebracht bij het 11e EOF; dit leidt tot wederzijdse verrichtingen tussen de verschillende EOF's; deze worden gesaldeerd door middel van verbindingsrekeningen tussen de verschillende EOF-balansen.

De rubriek "Overige" omvat hoofdzakelijk vorderingen die voortvloeien uit vorderingen van financiële instrumenten. Van de 10 miljoen EUR aan overige vorderingen heeft een bedrag van 4 miljoen EUR betrekking op een vordering van het Wereldfonds voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie (Geeref) en heeft een bedrag van 5 miljoen EUR betrekking op een vordering van Climate Investor One.

2.5. GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN⁴

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs en omvatten liquide middelen, bij banken onmiddellijk of op korte termijn opvraagbare deposito's (zoals lopende rekeningen en spaarrekeningen) en andere kortlopende, zeer liquide beleggingen met een oorspronkelijke looptijd van ten hoogste drie maanden.

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
Speciale rekeningen						
<i>Centrale banken</i>	-	-	-	835	835	795
	-	-	-	835	835	795
Lopende rekeningen						
<i>Commerciële banken</i>	-	-	-	161	161	165
<i>Geldmiddelen van financiële</i>	-	-	-	31	31	34
	-	-	-	192	192	199
Totaal	-	-	-	1 027	1 027	994

De toename van geldmiddelen en kasequivalenten met 34 miljoen EUR kan grotendeels worden verklaard door de daling van de betalingen in de loop van het jaar. Dit is in overeenstemming met de afname van uitgaven (zie toelichting 3.4) en de daling van de voorfinanciering (zie toelichting 2.2). De nettobetalingen van het EOF daalden in 2022 namelijk met 30 %, ten belope van 2 388 miljoen EUR.

Evenals in voorgaande jaren en om het tegenpartijrisico te beperken, worden meer liquide middelen bijgehouden op rekeningen bij centrale banken dan bij de commerciële banken (zie toelichting 5.1).

VERPLICHTINGEN

2.6. FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

2.6.1. Financiële voorzieningen

Deze voorzieningen zijn de geraamde kredietverliezen die zullen worden opgelopen in verband met de voor diverse financiële instrumenten verstrekte leningen.

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Financiële voorzieningen</i>	-	-	-	1	1	-

Het bedrag van 1 miljoen EUR vertegenwoordigt het geraamde verlies in verband met de garantie die is verleend in het kader van de volgende financiële instrumenten: ElectriFI CW en ElectriFI CW II.

⁴ Overeenkomstig artikel 53 van het Financieel Reglement van het 11e EOF is de kas opgenomen in de balans van het 11e EOF. De kenmerken van de verschillende bankrekeningen worden toegelicht in hoofdstuk 5, Financieel risicobeheer.

2.6.2. Financiële garanties

Deze voorzieningen zijn de geraamde verliezen die zullen worden opgelopen in verband met de voor diverse financiële instrumenten verstrekte garanties, waarbij de met de uitvoering belaste entiteiten bevoegd zijn om in eigen naam, maar namens en voor rekening van de EU, garanties te verstrekken. Het financiële risico van het EOF in verband met de garanties is begrensd, en er worden geleidelijk voorzieningen aangelegd om toekomstige garantieclaims af te dekken.

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Financiële garantieplichtingen</i>	-	-	-	1	1	1

Het bedrag van 1 miljoen EUR staat voor het geraamde verlies met betrekking tot de garantie in het kader van het financiële instrument Euritz van 11 miljoen EUR (zie toelichting **3.2.1**).

2.6.3. Overige financiële verplichtingen

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten</i>	-	-	-	2	2	-

Het bedrag van 2 miljoen EUR heeft volledig betrekking op de schulden die voortvloeien uit het financiële instrument ElectriFI CW II.

2.6.4. Cofinanciering — schulden

De cofinancieringsschulden zijn de middelen die het EOF heeft ontvangen in het kader van de cofinancieringsovereenkomsten. Het EOF is verplicht deze bijdragen te gebruiken om de overeengekomen diensten aan derden te leveren en de ongebruikte middelen aan de contribuanten terug te storten. De timing van het gebruik van de cofinancieringsbedragen bepaalt of zij als kortlopende of als langlopende financiering worden opgenomen.

Aan het einde van het jaar worden alle cofinancieringsschulden per geval beoordeeld en worden alle bedragen die in de volgende twaalf maanden waarschijnlijk niet zullen worden gebruikt, beschouwd als langlopend. De huidige bedragen zijn opgenomen in toelichting **2.7.2**.

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Niet-vlottende</i>	-	-	-	3	3	6
<i>Vlottende cofinancieringsschulden</i>	-	-	19	27	46	35
Totaal	-	-	20	29	49	41

2.7. SCHULDEN

Schulden zijn betalingsverplichtingen voor goederen of diensten die zijn ontvangen of geleverd en die — in tegenstelling tot toegerekende lasten — reeds zijn gefactureerd of formeel overeengekomen met de leverancier. Schulden kunnen betrekking hebben op zowel ruiltransacties (zoals de aankoop van goederen en diensten) als niet-ruiltransacties (bv. kostendeclaraties van begunstigden van subsidies, voorfinanciering of andere vormen van EU-financiering).

in miljoen EUR

	Toelichting	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Kortlopende schulden</i>	2.7.1	-	-	17	213	230	263
<i>Diverse schulden</i>	2.7.2	-	-	17	178	196	238
Totaal		-	-	34	391	426	501

2.7.1. Kortlopende schulden

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e	11e	31.12.2022	31.12.2021
<i>Leveranciers</i>	-	-	3	61	63	72
<i>Lidstaten</i>	-	-	-	-	-	3
<i>Derde landen</i>	-	-	-	126	126	158
<i>Overheidsinstanties</i>	-	-	(1)	41	41	51
<i>Instellingen en agentschappen</i>	-	-	-	-	-	4
<i>Andere kortlopende schulden</i>	-	-	14	(15)	-	(25)
Totaal	-	-	17	213	230	263

Schulden omvatten grotendeels kostendeclaraties die door het EOF zijn ontvangen met betrekking tot aan de begunstigen verstrekte subsidies. Zij worden geboekt op het moment dat de kostendeclaratie wordt ontvangen, en voor het volledige bedrag van de kostendeclaratie. Na een subsidiabiliteitscontrole worden alleen de subsidiabele bedragen aan de begunstigen betaald. Aan het einde van het jaar worden de uitstaande kostendeclaraties geanalyseerd en worden de geraamde subsidiabele bedragen in verband met die kostendeclaraties opgenomen in de staat van de financiële resultaten. De geraamde niet-subsidiabele bedragen worden opgenomen als andere kortlopende schulden.

De afname van de schulden, met name voor leveranciers en derde landen, is toe te schrijven aan een afname van het aantal facturen die vóór het einde van het jaar nog niet zijn gevalideerd en betaald. Opgenomen onder schulden aan derde landen is een bedrag van 60 miljoen EUR begrotingssteun aan Ethiopië, die als gevolg van de situatie in het land sinds november 2020 is opgeschort.

2.7.2. Diverse schulden

in miljoen EUR

	Toelichting	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Cofinanciering – schulden</i>	2.6.4	-	-	19	27	46	35
<i>Uitgestelde bijdragen aan middelen van het fonds</i>	2.7.2.1	-	-	-	147	147	199
<i>Overige diverse schulden</i>		-	-	(2)	4	2	4
Totaal		-	-	17	178	196	238

2.7.2.1. Uitgestelde bijdragen aan middelen van het fonds

Een bedrag van 43 miljoen EUR aan uitgestelde bijdragen aan middelen van het fonds heeft betrekking op een restitutie aan de lidstaten en het Verenigd Koninkrijk van vrijgemaakte of ongebruikte middelen van projecten in het kader van het 9e EOF (zie toelichting 2.9.1). De lidstaten stemden ermee in de restitutie te verrekenen met de bijdragen van het 11e EOF tijdens de eerste afroeping van de bijdragen in 2023.

Naast de restitutie heeft een bedrag van 105 miljoen EUR betrekking op de eerste tranche van 2023 die door het Verenigd Koninkrijk vooruit wordt betaald. Overeenkomstig artikel 152 van het terugtrekkingsakkoord blijft het Verenigd Koninkrijk partij bij het EOF tot de afsluiting van het 11e EOF en alle voorgaande EOF's die nog niet zijn afgesloten, en neemt het daarbij dezelfde verplichtingen in acht als de lidstaten (zie toelichting 2.9.1).

2.8. TOEGEREKENDE LASTEN

Toegerekende lasten zijn betalingsverplichtingen voor goederen of diensten die zijn ontvangen of geleverd maar die — in tegenstelling tot schulden — nog niet zijn gefactureerd of formeel overeengekomen met de leverancier. Toegerekende lasten worden berekend op basis van het bedrag van vastleggingen in de begroting aan het einde van het jaar. Het deel geraamde toegerekende lasten dat betrekking heeft op de betaalde voorfinanciering is geboekt als een vermindering van de voorfinancieringsbedragen.

Transacties en gebeurtenissen worden in de financiële staten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Wanneer er aan het einde van het jaar een factuur is opgesteld, maar de dienst nog niet is verstrekt of de goederen nog niet zijn geleverd, worden de ontvangsten uitgesteld en in de volgende boekhoudkundige periode geboekt.

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Toegerekende lasten</i>	-	7	119	1 004	1 130	1 007
<i>Overige overlopende posten</i>	-	-	-	2	2	1
Totaal	-	7	119	1 006	1 131	1 008

Toegerekende lasten omvatten geraamde exploitatiekosten voor lopende of beëindigde contracten zonder gevalideerde kostendeclaraties waarbij de subsidiabele uitgaven van de begunstigden werden geraamd door gebruik te maken van de best beschikbare informatie. Het deel geraamde toegerekende lasten dat betrekking heeft op de voorfinanciering is geboekt als een vermindering van de voorfinancieringsbedragen (zie toelichting **2.2** above).

De stijging van de toegerekende lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door de stijging van de toegerekende lasten in het kader van het 11e EOF van 891 miljoen EUR in 2021 tot 1 006 miljoen EUR in 2022. Dit vloeit voort uit het feit dat er eind 2022 meer lopende projecten waren waarvoor nog geen kostendeclaraties waren ontvangen en gevalideerd, zodat de onderliggende uitgaven tijdens de afsluiting moesten worden geraamd.

NETTOACTIVA

2.9. MIDDELEN VAN HET FONDS

De EOF-lidstaten leveren bijdragen aan het fonds voor de uitvoering van EOF-programma's, zoals bepaald in het Intern Akkoord van elk EOF. Volgens de toepasselijke rechtsgrondslag wordt over de opvragingen van kapitaal, d.w.z. de verzoeken om financiering voor een bepaald jaar N, in het jaar N-1 een besluit van de Raad genomen, waarbij de te ontvangen middelen duidelijk worden toegewezen aan specifieke toekomstige perioden.

De bijdragen voldoen aan de criteria voor bijdragen van eigenaars (boekhoudregels van de Europese Unie (EAR) 1) en worden in de jaarrekening van het EOF daarom als middelen van het fonds beschouwd. De middelen van het fonds vertegenwoordigen het totale bedrag van de bijdragen die van de EOF-lidstaten moeten worden ontvangen. Omdat de niet-afgeroepen middelen van het fonds van de totale middelen van het fonds worden afgetrokken (zie Mutatieoverzicht van de nettoactiva), worden alleen de afgeroepen middelen van het fonds in de balans opgenomen.

Aangezien de overeengekomen bijdragen worden toegewezen aan bepaalde verslagperioden, waarbij de wettelijke vordering van het EOF op de EOF-lidstaten alleen in deze perioden ontstaat, worden alle vooraf ontvangen bedragen opgenomen als uitgestelde bijdragen aan middelen van het fonds in het kader van schulden en niet als opgevraagd kapitaal.

2.9.1. Afgeroepen middelen van het fonds — actieve EOF's

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	Totaal
<i>Middelen van het fonds</i>	12 164	10 507	20 960	29 367	72 998
<i>Niet-afgeroepen middelen van het fonds</i>	-	(15)	-	(10 340)	(10 355)
Afgeroepen middelen van het fonds per 31.12.2021	12 164	10 492	20 960	19 027	62 643
<i>Middelen van het fonds</i>	12 164	10 464	20 960	29 367	72 955
<i>Niet-afgeroepen middelen van het fonds</i>	-	(15)	-	(7 840)	(7 855)
Afgeroepen middelen van het fonds per 31.12.2022	12 164	10 450	20 960	21 527	65 100

De niet-afgeroepen middelen vertegenwoordigen de bedragen die nog niet bij de lidstaten zijn opgevraagd. De afgeroepen middelen van het fonds zijn de bijdragen die door het EOF zijn afgeroepen en door de lidstaten zijn overgemaakt naar de rekeningen van de kasmiddelen (zie toelichting **2.9.2**).

Op grond van Besluit (EU) 2022/2242 van de Raad werden de in de Interne Akkoorden van het 8e en 9e EOF vastgestelde bijdragen van de lidstaten dienovereenkomstig verminderd met een bedrag van 43 miljoen EUR voor de geannuleerde bedragen van het 9e EOF. Restituties die voortvloeien uit deze vermindering zijn gecompenseerd ten opzichte van het extra verzoek om bijdragen in het kader van het 11e EOF. De restitutie zal worden gebruikt voor de eerste tranche van 2023, hetgeen de uitgestelde kapitaalbreng van 43 miljoen EUR verklaart (zie toelichting **2.7.2.1**).

Hoewel het Verenigd Koninkrijk partij blijft bij het EOF tot de afsluiting van alle programma's, kan zijn aandeel van niet-vastgelegde en vrijgemaakte middelen van het 8e, 9e en 10e EOF overeenkomstig artikel 153 van het terugtrekkingsakkoord niet worden hergebruikt.

2.9.2. Afgeroepen en niet-afgeroepen middelen van het fonds per lidstaat en het VK

in miljoen EUR

Bijdragen 11e EOF	%	Niet-afgeroepen middelen per 31.12.2021	Afgeroepen middelen in 2022	Niet-afgeroepen middelen per 31.12.2022
Oostenrijk	2,40	248	(60)	188
België	3,25	336	(81)	255
Bulgarije	0,22	23	(5)	17
Kroatië	0,23	23	(6)	18
Cyprus	0,11	12	(3)	9
Tsjechië	0,80	83	(20)	63
Denemarken	1,98	205	(50)	155
Estland	0,09	9	(2)	7
Finland	1,51	156	(38)	118
Frankrijk	17,81	1 842	(445)	1 397
Duitsland	20,58	2 128	(514)	1 614
Griekenland	1,51	156	(38)	118
Hongarije	0,61	64	(15)	48
Ierland	0,94	97	(24)	74
Italië	12,53	1 296	(313)	982
Letland	0,12	12	(3)	9
Litouwen	0,18	19	(5)	14
Luxemburg	0,26	26	(6)	20
Malta	0,04	4	(1)	3
Nederland	4,78	494	(119)	375
Polen	2,01	208	(50)	157
Portugal	1,20	124	(30)	94
Roemenië	0,72	74	(18)	56
Slowakije	0,38	39	(9)	29
Slovenië	0,22	23	(6)	18
Spanje	7,93	820	(198)	622
Zweden	2,94	304	(73)	230
Verenigd Koninkrijk	14,68	1 518	(367)	1 151
Totaal	100,00	10 340	(2 500)	7 840

Aangezien de middelen van het 8e, 9e en 10e EOF zijn opgevraagd en in vorige jaren volledig zijn ontvangen, is in 2022 een bedrag van 2 500 miljoen EUR afgeroepen, dat volledig betrekking heeft op het 11e EOF.

2.9.3. Overdrachten van afgeroepen middelen van het fonds tussen actieve EOF's

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	Totaal
Saldo op 31.12.2020	(2 512)	2 041	188	283	-
Overdracht van geannuleerde bedragen naar het 10e EOF prestatiereserve van vorige EOF's	-	(23)	23	-	-
Overdracht van geannuleerde bedragen naar het 11e EOF prestatiereserve van vorige EOF's	-	-	(110)	110	-
Saldo op 31.12.2021	(2 512)	2 018	101	394	-
Overdracht van geannuleerde bedragen naar het 10e EOF prestatiereserve van vorige EOF's	(1)	(8)	9	-	-
Overdracht van geannuleerde bedragen naar het 11e EOF prestatiereserve van vorige EOF's	-	-	(148)	148	-
Saldo op 31.12.2022	(2 513)	2 010	(38)	541	-

Deze rubriek omvat de middelen die zijn overgedragen tussen de actieve EOF's.

Sinds de inwerkingtreding van de Overeenkomst van Cotonou worden alle onbestede middelen in de eerdere, actieve EOF's na vrijmaking overgedragen naar het meest recentelijk geopende EOF. Door de overgedragen middelen van andere EOF's nemen de kredieten van het ontvangende fonds toe en die van het overdragende fonds af. Middelen die zijn overgedragen naar de prestatiereserve van het 10e en 11e EOF kunnen alleen onder de in de interne akkoorden opgenomen specifieke voorwaarden worden vastgelegd.

3. TOELICHTINGEN BIJ DE STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

ONTVANGSTEN

in miljoen EUR

	Toelichting	2022	2021
Ontvangsten uit niet-ruiltransacties	3.1	18	27
Ontvangsten uit ruiltransacties	3.2	80	48
Totaal		98	75

3.1. ONTVANGSTEN UIT NIET-RUILTRANSACTIES

Ontvangsten uit niet-ruiltransacties zijn transacties waarbij de overdragende partij middelen ter beschikking stelt van de ontvangende partij zonder dat de ontvangende partij in ruil hiervoor rechtstreeks een ongeveer gelijke waarde verstrekt. De rubriek bevat voornamelijk bedragen die gedurende het jaar van de Commissie zijn ontvangen en teruggevorderde operationele uitgaven.

in miljoen EUR

	Toelichting	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	2022	2021
Teruggevorderde uitgaven		-	(1)	9	10	17	8
Cofinanciering — ontvangsten	3.1.1	-	-	(22)	18	(4)	19
Totaal		-	(1)	(8)	28	18	27

De stijging van de ontvangsten uit teruggevorderde uitgaven kan grotendeels worden verklaard door een toename van het aantal invorderingsopdrachten in 2022 ten opzichte van 2021.

De daling van de cofinancieringsontvangsten is toe te schrijven aan de daling van de cofinancieringsuitgaven (zie toelichting 3.5).

De ontvangsten uit niet-ruiltransacties kunnen op basis van de beheersvorm als volgt worden opgesplitst:

in miljoen EUR

	2022	2021
Direct beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
Commissie	1	1
EU-delegaties	(3)	7
	(2)	8
Indirect beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
Derde landen	13	27
Publiekrechtelijke organen	(3)	(13)
Internationale organisaties	7	3
Privaatrechtelijke entiteiten die zijn belast met een openbaardienstverleningstaak	3	2
	20	19
Totaal	18	27

3.1.1. Cofinanciering — ontvangsten

De ontvangen cofinancieringsbijdragen voldoen aan de criteria van ontvangsten uit voorwaardelijke niet-ruiltransacties en mogen als zodanig bij ontvangst niet van invloed zijn op de staat van de financiële resultaten. De bijdragen blijven geboekt onder verplichtingen (zie toelichtingen 2.6.4 en 2.7.2) totdat is

voldaan aan de voorwaarden die zijn verbonden aan de gedoneerde middelen, dat wil zeggen dat de subsidiabele uitgaven zijn verricht (zie toelichting **3.5**). Het desbetreffende bedrag wordt vervolgens geboekt in de staat van de financiële resultaten als niet-handelsbaten uit cofinanciering. Bijgevolg is het effect op het economisch resultaat van het jaar nul.

3.2. ONTVANGSTEN UIT RUILTRANSACTIES

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	2022	2021
<i>Financiële ontvangsten</i>	-	-	2	1	3	(26)
<i>Overige ontvangsten</i>	-	3	8	66	77	74
Totaal	-	3	10	67	80	48

De 3 miljoen EUR onder de rubriek "Financiële ontvangsten" bestaat voornamelijk uit opgelopen rente op niet-betaalde invorderingsopdrachten en financiële ontvangsten uit financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten (zie toelichting **2.1**).

Andere ontvangsten hebben grotendeels betrekking op wisselkoersbaten. De overeenkomstige wisselkoersverliezen worden geboekt onder overige uitgaven (zie toelichting **3.7**).

UITGAVEN

In deze rubriek zijn uitgaven opgenomen die verband houden met operationele activiteiten.

3.3. DOOR ANDERE ENTITEITEN GEDANE UITGAVEN

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	2022	2021
<i>Uitgaven voor technische bijstand</i>	-	-	-	1	1	-

Het bedrag van 1 miljoen EUR omvat uitgaven voor technische bijstand die in het kader van verschillende financieringsinstrumenten zijn gedaan.

3.4. STEUNINSTRUMENTEN

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	2022	2021
<i>Programmeerbare steun</i>	-	-	41	1 266	1 307	1 244
<i>Macro-economische steun</i>	-	4	-	-	4	7
<i>Sectoraal beleid</i>	-	-	-	-	(0)	(5)
<i>Intra-ACS-projecten</i>	-	-	232	664	896	951
<i>Spoedhulp</i>	-	1	21	96	118	6
<i>Overige steunprogramma's</i>	-	-	-	-	-	(1)
<i>Institutionele steun</i>	-	-	1	5	6	14
<i>Bijdragen aan trustfondsen</i>	-	-	-	458	458	646
Totaal	-	5	295	2 489	2 789	2 864

De operationele uitgaven van het EOF hebben betrekking op meerdere steuninstrumenten en nemen verschillende vormen aan, afhankelijk van de wijze waarop de financiële middelen worden uitgekeerd en beheerd.

In 2022 werd de daling van de operationele uitgaven met 74 miljoen EUR voornamelijk veroorzaakt door de daling van de uitgaven in het kader van het 11e EOF (2 644 miljoen EUR in 2021 tot 2 489 miljoen EUR in 2022). Deze daling kan grotendeels worden verklaard door de daling van de bijdragen aan de trustfondsen (zie toelichting **2.3**). Desondanks zijn de uitgaven in verband met

spoedhulp met 112 miljoen EUR gestegen naar aanleiding van het besluit van de Raad om middelen uit het 10e en 11e EOF te hergebruiken voor de financiering van acties voor het aanpakken van de voedselzekerheids crisis en de economische schok in de ACS-landen ten gevolge van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Dit leidde ook tot een stijging van de uitgaven in het kader van het 10e EOF met 214 miljoen EUR in 2021 tot 295 miljoen EUR in 2022 (zie toelichting **2.2**).

De wijzigingen in de uitgaven in het kader van het 9e EOF zijn in overeenstemming met de levenscyclus van het EOF en houden tevens verband met de ontwikkeling van het aantal lopende contracten. Veel contracten werden in het kader van het 9e EOF en vorige EOF's afgerond en afgesloten in 2022, hetgeen heeft geresulteerd in een daling van de in het kader van deze EOF's opgelopen uitgaven.

3.5. COFINANCIERINGSUITGAVEN

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	2022	2021
<i>Cofinanciering</i>	-	-	(22)	18	(4)	19

Onder deze rubriek zijn de uitgaven opgenomen die werden gemaakt voor cofinancieringsprojecten in 2022. Er zij op gewezen dat de gedane uitgaven de geraamde bedragen met betrekking tot de afsluiting van het boekjaar bevatten (en bijgevolg terugboekingen van de geraamde bedragen met betrekking tot vorig jaar).

Het negatieve bedrag van de cofinancieringsuitgaven is voornamelijk toe te schrijven aan de terugboeking van afsluitboekingen van vorig jaar. In 2021 waren de geraamde cofinancieringsuitgaven hoger dan in 2022.

Om de uitgaven beter te kunnen ramen, is de methode voor het toerekenen van uitgaven aan de cofinancierende donoren in 2022 verbeterd door rekening te houden met de terugvordering van onterecht betaalde bedragen. Dit leidde tot een daling van de op te nemen cofinancieringsuitgaven.

Overeenkomstig de boekhoudregels voor cofinanciering hebben de bedragen geen invloed gehad op het resultaat van het jaar, omdat zij zowel in de cofinancieringsuitgaven als in de cofinancieringsontvangsten (zie ook toelichting **3.1.1**) zijn opgenomen.

STEUNINSTRUMENTEN EN COFINANCIERINGSUITGAVEN PER BEHEERSVORM

in miljoen EUR

	2022	2021
Direct beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
<i>Commissie</i>	70	168
<i>Uitvoerende agentschappen van de EU</i>	6	4
<i>Trustfondsen</i>	431	(515)
<i>EU-delegaties</i>	1 121	658
	1 628	315
Indirect beheer		
<i>Uitgevoerd door:</i>		
<i>EIB en EIF</i>	39	113
<i>Internationale organisaties</i>	(544)	1 053
<i>Privaatrechtelijke entiteiten die zijn belast met een openbaredienstverleningstaak</i>	325	204
<i>Publiekrechtelijke organen</i>	99	212
<i>Derde landen</i>	1 234	983
<i>EU-organen en publiek-private partnerschappen</i>	4	3
	1 157	2 568
Totaal	2 785	2 883

3.6. FINANCIERINGSKOSTEN

in miljoen EUR

	8e EOF	9e	10e EOF	11e EOF	2022	2021
<i>Nettowaardevermindering op leningen en</i>	-	(2)	3	2	2	18
<i>Verliezen op financiële activa of verplichtingen</i>	-	-	-	2	2	1
<i>Subsidie voor vergoedingen</i>	-	-	-	1	1	-
<i>Waardevermindering op financiële garanties</i>	-	-	-	1	1	-
Totaal	-	(2)	3	4	6	20

Op 31 december 2022 bedroeg het netto niet-gerealiseerde waardeverminderingverlies met betrekking tot financiële garanties 1 miljoen EUR.

De 2 miljoen EUR aan financiële uitgaven voor financiële activa tegen FVSD heeft voornamelijk betrekking op wisselkoersverschillen, rente en wijzigingen van de reële waarde voor met name de financiële instrumenten ABC FUND en Boost AFRICA.

Het bedrag van 1 miljoen EUR onder de rubriek "Subsidie voor vergoedingen" heeft betrekking op uitgaven die in het kader van het financiële instrument Kulima zijn gedaan.

Het negatieve bedrag in het kader van het 9e EOF voor de rubriek "Nettowaardevermindering op leningen en voorschotten" is voornamelijk toe te schrijven aan de terugboeking van afsluitboekingen van vorig jaar. In 2022 waren de geraamde uitgaven voor oninbare bedragen die het gevolg zijn van verouderende invorderingsopdrachten (meer dan twee jaar), faillissementen en ontheffingen hoger dan in 2021.

3.7. OVERIGE UITGAVEN

Deze rubriek omvat uitgaven van administratieve aard zoals externe diensten buiten de IT-sector, uitgaven voor operationele leasing, communicatie en publicaties, opleidingskosten enz.

in miljoen EUR

	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	2022	2021
<i>Administratieve en IT-uitgaven</i>	-	-	-	56	56	98
<i>Gerealiseerde verliezen op handelsdebiteuren</i>	-	2	1	1	4	7
<i>Wisselkoersverliezen</i>	-	3	7	50	60	41
Totaal	-	5	8	107	119	145

De rubriek "Administratieve en IT-uitgaven" omvat bedragen die gebaseerd zijn op het Intern Akkoord van het EOF met de Commissie ter dekking van de administratieve uitgaven van zowel de centrale diensten als de delegaties in verband met het beheer van de EOF-programma's. De zogeheten "ondersteuningsuitgaven" hebben grotendeels betrekking op uitgaven voor de voorbereiding, follow-up, monitoring en evaluatie van projecten en op uitgaven voor computernetwerken, technische bijstand, financieel beheer en prognoses.

De daling in deze rubriek is voornamelijk het gevolg van de daling van de administratieve en IT-uitgaven van 98 miljoen EUR in 2021 tot 56 miljoen EUR in 2022.

De stijging van wisselkoersverliezen is grotendeels toe te schrijven aan de stijging in niet-gerealiseerde verliezen door de herwaardering van saldi in valuta op 31 december 2022.

4. VOORWAARDELIJKE ACTIVA EN VERPLICHTINGEN EN ANDERE BELANGRIJKE BEKENDMAKINGEN

4.1. VOORWAARDELIJKE ACTIVA

Voorwaardelijke activa zijn mogelijke activa die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden en waarvan het bestaan alleen wordt bevestigd door het al dan niet plaatsvinden van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit niet de volledige controle heeft.

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e	11e	31.12.2022	31.12.2021
Voorfinancieringsgaranties	-	-	2	-	37	44
Uitvoeringsgaranties	-	-	-	-	1	11
Inhoudingsgaranties	-	-	-	-	-	9
Totaal	-	-	2	-	38	63

Voorfinancieringsgaranties worden in bepaalde gevallen verlangd van andere begunstigden dan lidstaten, wanneer zij vooruitbetalingen doen.

Uitvoeringsgaranties worden verlangd om ervoor te zorgen dat de begunstigden van EOF-middelen voldoen aan de verplichtingen van hun contracten met het EOF.

Inhoudingsgaranties hebben alleen betrekking op contracten voor de uitvoering van werken. Doorgaans wordt 10 % van de tussentijdse betalingen aan begunstigden ingehouden om ervoor te zorgen dat de aannemers hun verplichtingen nakomen. Deze ingehouden bedragen worden opgenomen als te betalen bedragen. Met instemming van de opdrachtgever kan de aannemer de inhoudingen op de tussentijdse betalingen desgewenst vervangen door een inhoudingsgarantie. Deze verkregen garanties worden opgenomen als voorwaardelijke activa.

Bij contracten die op indirecte wijze worden beheerd, vallen de waarborgen onder een andere aanbestedende dienst dan het EOF en worden zij derhalve niet bekendgemaakt door het EOF.

4.2. VOORWAARDELIJKE VERPLICHTINGEN

Voorwaardelijke verplichtingen zijn ofwel mogelijke verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden en waarvan het bestaan alleen wordt bevestigd door het al dan niet plaatsvinden van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit niet de volledige controle heeft, ofwel bestaande verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden waarbij de uitstroom van middelen niet waarschijnlijk is of het bedrag niet op betrouwbare wijze kan worden gewaardeerd.

4.2.1. Verstrekte garanties

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
Verstrekte garanties	-	-	-	(25)	(25)	(7)

De bovenstaande tabel toont de omvang van de blootstelling van de EOF aan mogelijke toekomstige betalingen in verband met aan de EIB-groep of andere financiële instellingen gegeven garanties. De vermelde bedragen zijn zonder financiële voorzieningen of financiële verplichtingen geboekt voor de betrokken programma's.

Het bedrag van 25 miljoen EUR bestaat uit garanties in het kader van de volgende financieringsinstrumenten: 11 miljoen EUR in het kader van het financiële instrument Euritz,

10 miljoen EUR in het kader van het KULIMA FUND en nog eens 4 miljoen EUR in het kader van de faciliteit voor de landbouwwaardeketen ZAMBIA.

4.2.2. Voorwaardelijke verplichtingen in verband met rechtszaken

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Lopende rechtszaken</i>	-	-	(11)	(7)	(18)	-

In 2022 werden drie nieuwe rechtszaken tegen de Europese Commissie ingeleid.

Onder deze rubriek heeft 11 miljoen EUR betrekking op voorwaardelijke verplichtingen in verband met twee vorderingen in het kader van het EOF waarvoor nog geen datum voor een hoorzitting is vastgesteld of waarover de aangewezen arbiter nog geen uitspraak heeft gedaan.

Een bedrag van 7 miljoen EUR heeft betrekking op schadevorderingen die momenteel zijn ingesteld en waarvoor de datum van de hoorzitting nog moet worden vastgesteld of waarover het gerecht te Brussel nog uitspraak moet doen.

4.3. ANDERE BELANGRIJKE BEKENDMAKINGEN

4.3.1. Vastleggingen ten laste van nog niet gebruikte kredieten

Dit onderstaande bedrag bestaat uit de budgettaire RAL ("reste à liquider") verminderd met de daarmee verband houdende bedragen die in de staat van de financiële resultaten zijn opgenomen als uitgaven. De budgettaire RAL is een bedrag dat de vastleggingen vertegenwoordigt waarvoor nog geen betalingen en/of vrijmakingen zijn gedaan. Dit is het normale gevolg van het bestaan van meerjarenprogramma's.

	<i>in miljoen EUR</i>					
	8e EOF	9e EOF	10e EOF	11e EOF	31.12.2022	31.12.2021
<i>Vastleggingen ten laste van nog niet gebruikte kredieten</i>	-	16	349	4 487	4 853	6 355

De daling van de RAL is in overeenstemming met de daling van de budgettaire RAL, die in totaal neerkwam op 6 459 miljoen EUR (2021: 7 993 miljoen EUR), veroorzaakt door het lagere aantal individuele vastleggingen dat gedurende het jaar werd ondertekend.

5. FINANCIËEL RISICOBEBEER

De hieronder verschaft informatie met betrekking tot het financieel risicobebear van het EOF betreft de kasverrichtingen die door de Commissie werden verricht namens het EOF met het oog op de besteding van EOF-middelen.

5.1. BELEID INZAKE RISICOBEBEER EN AFDEKKINGSACTIVITEITEN

De voorschriften en beginselen voor het bebaar van de kasverrichtingen zijn vastgelegd in het Financieel Reglement van toepassing op het 11e EOF en het Intern Akkoord.

Als gevolg van de bovenvermelde regelgeving zijn de volgende hoofdprincipes van toepassing:

- (a) *De EOF-bijdragen worden door elke lidstaat gestort op een speciale rekening die bij de centrale bank van de betrokken lidstaat of bij de door hem aangewezen financiële instelling is geopend. Deze bijdragen blijven op die speciale rekeningen totdat de betalingen van het EOF moeten worden uitgevoerd.*
- (b) *EOF-bijdragen worden door de lidstaten in EUR betaald, terwijl de EOF-betalingen in EUR en in andere valuta liden.*
- (c) *Bankrekeningen die door de Commissie namens het EOF zijn geopend, mogen geen negatief saldo vertonen.*

Naast de speciale rekeningen heeft de Commissie namens het EOF nog andere bankrekeningen geopend bij financiële instellingen (centrale banken en commerciële banken) om andere betalingen te verrichten en te ontvangen dan de bijdragen van de lidstaten aan de begroting.

De kasverrichtingen en de betalingen zijn sterk geautomatiseerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van moderne informaticasystemen. Om de veiligheid van het systeem te waarborgen en te garanderen dat de taken worden gescheiden conform het Financieel Reglement, de internecontrolenormen van de Commissie en de controleprincipes, worden er specifieke procedures toegepast.

Een op schrift gestelde reeks richtsnoeren en procedures regelt het bebaar van de kasverrichtingen en betalingen met als doel om het operationele en financiële risico te beperken en een gepast controleniveau te waarborgen. Zij betreffen de verschillende werkingsgebieden, en de naleving van de richtsnoeren en procedures wordt periodiek gecontroleerd.

5.2. VALUTARISICO

Blootstelling van het EOF aan valutarisico aan het einde van het jaar — nettopositie

in miljoen EUR

	31.12.2022			31.12.2021			
	USD	EUR	Overige	Totaal	USD	EUR	Totaal
Financiële activa							
<i>Financiële activa gewaardeerd tegen</i>							
<i>Financiële activa tegen FVSD*</i>	14	42	9	65	8	30	39
<i>Vorderingen**</i>	6	4	–	10	–	8	8
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	7	1 015	5	1 027	3	991	994
	27	1 067	14	1 108	11	1 029	1 040
Financiële verplichtingen							
<i>Financiële garantieverplichtingen</i>	–	3	–	3	–	–	–
	–	3	–	3	–	–	–
Totaal	27	1 069	14	1 110	11	1 029	1 040

* Vanaf 2021 herclassificatie van financiële activa (binnen de reikwijdte van de geactualiseerde boekhoudregels van de Europese Unie 11).

** Vanaf 2021 worden uitgestelde lasten en toegerekende baten uitgesloten van vorderingen (geen valutarisico) en worden verhaalbare bedragen niet weergegeven (niet binnen de reikwijdte van de geactualiseerde boekhoudregels van de Europese Unie 11).

*** Vanaf 2021 worden schulden niet langer bekendgemaakt, aangezien zij het EOF niet blootstellen aan aanzienlijke valutarisico's (aangezien zij overwegend in EUR zijn).

Alle bijdragen luiden in euro, en andere valuta worden slechts aangekocht wanneer zij noodzakelijk zijn voor de uitvoering van betalingen. Bijgevolg zijn de kasverrichtingen van het EOF niet blootgesteld aan een valutarisico.

5.3. RENTERISICO

Het EOF ontleent geen geldmiddelen en is bijgevolg niet blootgesteld aan een renterisico.

De rente wordt opgebouwd op de saldi die het EOF op zijn verschillende bankrekeningen aanhoudt. De Commissie heeft namens het EOF maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat de op gezette tijd verworven rente in overeenstemming is met de marktrentevoeten en hun mogelijke fluctuatie.

Bijdragen aan de EOF-begroting worden door elke lidstaat geboekt op een speciale rekening die is geopend bij de door de lidstaat hiertoe aangewezen financiële instelling. Aangezien de vergoedingen voor sommige van deze rekeningen momenteel negatief kunnen zijn, gelden thans kasbeheerprocedures om de saldi op de desbetreffende rekeningen zo beperkt mogelijk te houden. Voorts komt elke negatieve vergoeding op deze rekeningen ten laste van de desbetreffende lidstaat, overeenkomstig Verordening (EU) 2016/888 van de Raad.

Overnightsaldi op commerciële bankrekeningen worden dagelijks vergoed. De vergoeding voor saldi op dergelijke rekeningen is gebaseerd op variabele marktrentevoeten waarop een contractuele marge (positief of negatief) wordt toegepast. Voor de meeste rekeningen is de renteberekening gekoppeld aan het marktreferentietarief en wordt zij aangepast aan de schommelingen van dit tarief. Bijgevolg loopt het EOF geen risico dat haar saldi tegen een lager tarief dan de marktrentevoeten worden vergoed.

5.4. KREDIETRISICO (TEGENPARTIJRISICO)

Maximale blootstelling aan kredietrisico:

Voor financiële activa zijn de meegedeelde bedragen nettoboekwaarden en vertegenwoordigen zij de blootstelling van het EOF aan kredietrisico aan het einde van de verslagperiode.

	<i>in miljoen EUR</i>	
	31.12.2022	31.12.2021
Financiële activa		
<i>Leningen</i>	6	1
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	1 027	994
<i>Vorderingen uit ruiltransacties*</i>	11	8
Verstreckte garanties		-
<i>Financiëlegarantiecontracten</i>	12	8
Totaal op 31.12.2022	1 056	1 011

* Met uitzondering van uitgestelde lasten.

Financieel instrument Leningen: kredietkwaliteit

	<i>in miljoen EUR</i>				
	31.12.2022				
	Fase 1	Fase 2	Fase 3	POCI	Totaal
Kredietrating					
<i>Beste en uitstekende rangschikking</i>	-	-	-	-	-
<i>Rangschikking hogere middensegment</i>	-	-	-	-	-
<i>Rangschikking lagere middensegment</i>	-	-	-	-	-
<i>Rangschikking niet-investeringswaardig en wanbetalingsrangschikking</i>	7	-	-	-	7
Brutoboekwaarde	7	-	-	-	7
<i>Minus voorzieningen voor verliezen</i>	1	-	-	-	1
Nettoboekwaarde	6	-	-	-	6

Geldmiddelen en kasequivalenten: kredietkwaliteit

in miljoen EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Kredietrating		
<i>Beste en uitstekende rangschikking</i>	724	751
<i>Rangschikking hogere middensegment</i>	299	241
<i>Rangschikking lagere middensegment</i>	4	2
<i>Rangschikking niet-investeringswaardig en wanbetalingsrangschikking</i>	-	-
Brutoboekwaarde	1 027	994
<i>Minus voorzieningen voor verliezen</i>	-	-
Nettoboekwaarde	1 027	994

Vorderingen: kredietkwaliteit

in miljoen EUR

	31.12.2022					Totaal
	Niet verschuldigd	Achterstallig 0-30 dagen	Achterst allig 31-90 dagen	Achterst allig 91 dagen -1 jaar	Achterst allig > 1 jaar	
Brutoboekwaarde	11	-	-	-	-	11
<i>Minus voorzieningen voor verliezen</i>	-	-	-	-	-	-
Nettoboekwaarde	11	-	-	-	-	11

Financiële activa tegen FVSD: kredietkwaliteit

In 2022 hebben de financiële activa tegen FVSD die zijn opgenomen in deze financiële staten betrekking op investeringen in eigen vermogen die niet aan kredietrisico onderhevig zijn (zie toelichting 2.1).

5.5. LIQUIDITEITSRISICO

Vervaldagenanalyse van de financiële verplichtingen op basis van resterende contractuele vervaldag

De financiële verplichtingen en schulden in deze rubriek worden vermeld door de boekwaarden van de balans.

in miljoen EUR

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
<i>Financiële verplichtingen op</i>	426	5	-	430
<i>Financiële verplichtingen op</i>	501	6	-	508

Voor het EOF geldende begrotingsbeginselen zorgen ervoor dat de totale kasmiddelen voor de begrotingsperiode steeds toereikend zijn voor de uitvoering van de betalingen. De totale bijdragen van de lidstaten stemmen immers overeen met het totale bedrag van de betalingskredieten voor de desbetreffende begrotingsperiode.

De bijdragen van de lidstaten aan het EOF worden evenwel betaald in drie tranches per jaar, terwijl de betalingen seizoensgebonden zijn.

Om ervoor te zorgen dat de kasmiddelen steeds toereikend zijn om de in een bepaalde maand uit te voeren betalingen te dekken, worden op gezette tijden gegevens over de kassituatie uitgewisseld tussen de thesaurie van de Commissie en de desbetreffende uitgevende diensten.

Naast het bovenstaande zorgen geautomatiseerde kasbeheerinstrumenten er in het kader van de kasverrichtingen van het EOF voor dat dagelijks voldoende liquiditeit beschikbaar is op elke bankrekening van het EOF.

6. INFORMATIEVERSCHAFFING OVER VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen van het EOF zijn het EU-trustfonds Bêkou, het EU-trustfonds voor Afrika en de Europese Commissie. Verrichtingen tussen deze entiteiten maken deel uit van de normale verrichtingen van het EOF en derhalve gelden er overeenkomstig de boekhoudregels van de EU geen specifieke verplichtingen tot informatieverschaffing voor deze verrichtingen.

Er is geen afzonderlijk beheer voor het EOF, aangezien het door de Commissie wordt beheerd. De rechten van de leidinggevenden van de EU, met inbegrip van de Commissie, zijn openbaar gemaakt in de geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie in rubriek 7.2 "Rechten van leidinggevenden".

7. GEBEURTENISSEN NA DE BALANSDATUM

Op de datum van indiening van deze rekeningen zijn geen relevante punten onder de aandacht gekomen van de rekenplichtige van het EOF die een afzonderlijke vermelding in deze rubriek zouden vereisen. Bij het opstellen van de jaarrekeningen en de bijbehorende toelichtingen werd gebruikgemaakt van de recentste beschikbare gegevens en dit komt tot uiting in de hierboven opgenomen informatie.

8. AFSTEMMING VAN HET ECONOMISCH RESULTAAT EN HET BEGROTINGSRESULTAAT

Het economisch resultaat van het jaar is berekend op transactiebasis. Het begrotingsresultaat is evenwel gebaseerd op de beginselen van de kasboekhouding. Aangezien het economisch resultaat en het begrotingsresultaat het gevolg zijn van dezelfde onderliggende verrichtingen, is het nuttig om na te gaan of ze op elkaar kunnen worden afgestemd. In onderstaande tabel is deze afstemming opgenomen, met vermelding van de belangrijkste afgestemde bedragen, opgesplitst in ontvangsten en uitgaven. De toelichting bij de tabel bevat aanvullende informatie over de aard van de belangrijkste sluitposten.

in miljoen

	2022	2021
ECONOMISCH RESULTAAT OVER HET JAAR	(2 813)	(2 974)
Ontvangsten		
<i>Rechten die het begrotingsresultaat niet beïnvloeden</i>	(5)	–
<i>Rechten die in het lopende jaar zijn vastgesteld, maar nog niet zijn geïnd</i>	(3)	(6)
<i>Rechten die in vorige jaren zijn vastgesteld en in het lopende jaar zijn geïnd</i>	19	20
<i>Netto-effect van voorfinanciering</i>	37	13
<i>Toegerekende baten (netto)</i>	(82)	(69)
<i>Overige</i>	–	–
Uitgaven		
<i>Nog niet betaalde uitgaven van het lopende jaar</i>	16	111
<i>Uitgaven van het vorige jaar betaald in het lopende jaar</i>	(408)	(741)
<i>Netto-effect van voorfinanciering</i>	244	(295)
<i>Toegerekende uitgaven (netto)</i>	607	539
BEGROTINGSRESULTAAT VAN HET JAAR	(2 387)	(3 401)

8.1. SLUITPOSTEN – ONTVANGSTEN

De begrotingsontvangsten van een begrotingsjaar zijn gelijk aan de bedragen die worden geïnd van tijdens het begrotingsjaar vastgestelde rechten en de bedragen die worden geïnd van rechten die zijn vastgesteld tijdens voorafgaande begrotingsjaren.

De **rechten die het begrotingsresultaat niet beïnvloeden**, worden geboekt in de economische resultatenrekening. Vanuit begrotingsoogpunt kunnen zij evenwel niet als ontvangsten worden beschouwd, aangezien het ontvangen bedrag naar de reserve wordt overgeheveld en zonder een besluit van de Raad niet opnieuw kan worden vastgelegd.

De **rechten die in het huidige jaar zijn vastgesteld maar nog niet geïnd** moeten ten behoeve van de afstemming van het economisch resultaat worden afgetrokken, aangezien zij geen deel uitmaken van de begrotingsontvangsten. Daarentegen moeten de **rechten die tijdens vorige jaren zijn vastgesteld en in het huidige jaar geïnd** ten behoeve van de afstemming bij het economische resultaat worden opgeteld.

Het **netto-effect van de voorfinanciering** heeft betrekking op de verrekening van de voorfinanciering met de van de begunstigden teruggevorderde bedragen. Deze kasontvangsten vertegenwoordigen begrotingsinkomsten, maar hebben geen invloed op het economisch resultaat en moeten daarom ten behoeve van de afstemming worden toegevoegd.

De **netto toegerekende ontvangsten** bestaan hoofdzakelijk uit overlopende posten met het oog op afsluiting aan het einde van het jaar. Alleen het netto-effect, dat wil zeggen de toegerekende baten voor het lopende jaar verminderd met de teruggeboekte toegerekende baten van vorig jaar, wordt in aanmerking genomen.

8.2. SLUITPOSTEN – UITGAVEN

Uitgaven van het lopende jaar die nog niet zijn betaald moeten ten behoeve van de afstemming worden toegevoegd, aangezien zij in het economisch resultaat zijn opgenomen maar geen deel uitmaken van de begrotingsontvangsten. Daarentegen moeten de **uitgaven van vorige jaren die in het huidige jaar zijn betaald** ten behoeve van de afstemming van het economische resultaat worden afgetrokken, aangezien zij deel uitmaken van de begrotingsuitgaven van het lopende jaar, maar zij het economische resultaat niet beïnvloeden of in het geval van correcties de uitgaven verminderen.

De kasmiddelen van **betalingannuleringen** hebben geen invloed op de economische resultaten, maar wel op het begrotingsresultaat.

Het **netto-effect van voorfinanciering** is de combinatie van de nieuwe voorfinancieringsbedragen die tijdens het lopende jaar zijn betaald (geboekt als begrotingsuitgaven van het jaar) en de vereffening van de voorfinancieringen die tijdens het lopende jaar of vorige jaren werden betaald via de aanvaarding van subsidiabele kosten. De laatste zijn wel toegerekende uitgaven, doch geen uitgave in de begrotingsboekhouding, aangezien de aanvankelijke voorfinanciering reeds als een begrotingsuitgave werd beschouwd op het ogenblik van de betaling.

De **netto toegerekende uitgaven** bestaan hoofdzakelijk uit uitgaven die toegerekend zijn met het oog op afsluiting aan het einde van het jaar, dat wil zeggen subsidiabele uitgaven die begunstigden van EOF-middelen hebben gedaan, maar nog niet aan het EOF hebben gedeclareerd. Alleen het netto-effect, dat wil zeggen de toegerekende uitgaven voor het lopende jaar verminderd met de teruggeboekte toegerekende uitgaven van vorig jaar, wordt in aanmerking genomen.

FINANCIËLE STATEN VAN IN HET EOF GECONSOLIDEERDE EU-TRUSTFONDSEN

FINANCIËLE STATEN 2022 VAN HET EU- TRUSTFONDS BÊKOU

Opgelet: doordat de cijfers afgerond zijn tot duizend euro, kan het lijken alsof sommige financiële gegevens in de tabellen niet correct zijn opgeteld.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Algemene achtergrond bij de EU-trustfondsen

Oprichting

Overeenkomstig de artikelen 234 en 235 van het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Unie⁵ en artikel 35 van het Financieel Reglement van toepassing op het 11e EOF⁶ is de Commissie gemachtigd EU-trustfondsen op te richten voor externe maatregelen ("trustfondsen van de Unie"). De trustfondsen van de Unie zijn opgericht uit hoofde van een overeenkomst met andere donoren voor acties in en na noodsituaties die nodig zijn om te reageren op een crisis, of voor thematische acties.

Trustfondsen van de Unie worden opgericht door de Europese Commissie, met een besluit na raadpleging of goedkeuring van het Europees Parlement en de Raad. Dit besluit omvat de oprichtingsovereenkomst met andere donoren.

Trustfondsen van de Unie worden alleen opgericht en uitgevoerd onder de volgende voorwaarden:

- Er is toegevoegde waarde voor het optreden van de Unie: de doelstellingen van trustfondsen van de Unie, met name vanwege de omvang of de mogelijke gevolgen, kunnen beter op het niveau van de Unie dan op nationaal niveau worden bereikt en het gebruik van de bestaande financieringsinstrumenten zou niet voldoende zijn om de beleidsdoelstellingen van de Unie te verwezenlijken.
- Trustfondsen van de Unie leveren duidelijke politieke zichtbaarheid van de Unie en voordelen met betrekking tot het beheer op, evenals betere controle door de Unie op de risico's en het gebruik van de bijdragen van de Unie en andere donoren.
- Trustfondsen van de Unie vormen geen doublure van andere financieringskanalen of vergelijkbare instrumenten, zonder enige additionaliteit op te leveren.
- De doelstellingen van trustfondsen van de Unie zijn afgestemd op de doelstellingen van het instrument van de Unie of de begrotingspost waaruit zij gefinancierd worden.

De huidige EU-trustfondsen

Momenteel heeft de Commissie vier EU-trustfondsen opgericht:

- het EU-trustfonds Bêkou, dat tot doel heeft de Centraal-Afrikaanse Republiek in alle opzichten te helpen bij het vinden van een uitweg uit de crisis en bij de wederopbouw. Opgericht op 15 juli 2014;
- het EU-trustfonds voor Syrië (Madad-fonds), een regionaal trustfonds van de Europese Unie in respons op de Syrische crisis. Opgericht op 15 december 2014;
- het EU-trustfonds voor Afrika, een noodtrustfonds van de Europese Unie voor stabiliteit en de aanpak van de diepere oorzaken van onregelmatige migratie en ontheemding in Afrika. Opgericht op 12 november 2015;
- het EU-Trustfonds voor Colombia, voor de ondersteuning van de uitvoering van het vredesakkoord bij de eerste wederopbouw- en stabiliseringsfase na afloop van het conflict. Opgericht op 12 december 2016.

Opdracht

Het EU-trustfonds Bêkou werd opgericht met als doel de stabilisering en wederopbouw van de Centraal-Afrikaanse Republiek te bevorderen. Volgens de oprichtingsovereenkomst is de belangrijkste doelstelling van het trustfonds om samenhangende, gerichte steun te bieden voor de weerbaarheid van kwetsbare groepen, en om de wederopbouw en de uitweg uit de crisis van de Centraal-Afrikaanse Republiek op alle

⁵ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie.

⁶ Verordening (EU) 2018/1877 van de Raad van 26 november 2018 inzake het financieel reglement van toepassing op het 11e Europees Ontwikkelingsfonds, en tot intrekking van Verordening (EU) 2015/323.

gebieden te ondersteunen, om acties op korte, middellange en lange termijn te coördineren, en om buurlanden te helpen om te gaan met de gevolgen van de crisis.

Belangrijkste operationele activiteiten

Het trustfonds van de Unie bundelt middelen van verschillende donoren om programma's te financieren op basis van overeengekomen doelstellingen. Sinds de oprichting van het EU-trustfonds Bêkou in juli 2014 heeft het trustfonds 22 programma's vastgesteld en meer dan 2,5 miljoen begunstigden bereikt. De programma's zijn bedoeld om de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR) en haar bevolking bij te staan in de nasleep van de crisis van 2013. Het EU-trustfonds Bêkou heeft in het bijzonder tot doel de toegang tot basisdiensten (voornamelijk gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen) te garanderen, het economisch herstel en het scheppen van banen te ondersteunen en sociale cohesie en verzoening te bevorderen.

Governance

Het bestuur van het EU-trustfonds Bêkou is toevertrouwd aan de Europese Commissie, die ook optreedt als het secretariaat van zijn twee bestuursorganen — de raad van bestuur van het trustfonds en het operationele bestuursorgaan. De raad van bestuur van het trustfonds en het operationeel comité van het EU-trustfonds Bêkou bestaan uit vertegenwoordigers van de donoren, de Commissie, het Europees Parlement, een vertegenwoordiger van de autoriteiten van de Centraal-Afrikaanse Republiek en waarnemers. De regels voor de samenstelling van de raad van bestuur en zijn reglement van orde worden vastgesteld in de oprichtingsovereenkomst van het trustfonds van de Unie.

De belangrijkste taak van de raad van bestuur bestaat erin de algemene strategie van het trustfonds vast te stellen en te evalueren. Het operationele bestuursorgaan is verantwoordelijk voor de selectie van de door het trustfonds gefinancierde acties en houdt toezicht op de uitvoering ervan. Daarnaast keurt het de jaarrekening en de jaarverslagen over door het trustfonds gefinancierde activiteiten goed.

Financieringsbronnen

Het EU-trustfonds Bêkou wordt gefinancierd met bijdragen van donoren.

Jaarrekening

Opstellingsgrondslag

Het rechtskader en de termijnen voor de opstelling van de jaarrekeningen zijn vastgelegd in de overeenkomst tot oprichting van het EU-trustfonds voor de Centraal-Afrikaanse Republiek, het zogeheten "EU-trustfonds Bêkou" en de interne regels daarvan (hierna "de oprichtingsovereenkomst" genoemd). Overeenkomstig deze oprichtingsovereenkomst worden de jaarrekeningen opgesteld overeenkomstig de regels die zijn vastgesteld door de rekenplichtige van de Commissie (boekhoudregels van de Europese Unie), die gebaseerd zijn op internationale standaarden voor overheidsboekhouding (IPSAS).

Rekenplichtige

De rekenplichtige van de Commissie treedt op als rekenplichtige van de trustfondsen van de Unie. De rekenplichtige is verantwoordelijk voor het vaststellen van de boekhoudprocedures en een rekeningstelsel die alle trustfondsen van de Unie gemeenschappelijk hebben. De intern controleur van de Commissie, OLAF en de Rekenkamer oefenen ten aanzien van de trustfondsen van de Unie dezelfde bevoegdheden uit als ten aanzien van andere acties die door de Commissie worden uitgevoerd. De trustfondsen van de Unie worden jaarlijks aan een onafhankelijke externe audit onderworpen.

Samenstelling van de jaarrekeningen

De jaarrekening bestrijkt de periode van 1 januari tot en met 31 december en omvat de financiële overzichten en de verslagen over de uitvoering van de begroting. Hoewel de financiële overzichten en de aanvullende toelichtingen op transactiebasis worden opgesteld, zijn de verslagen over de begrotingsuitvoering hoofdzakelijk gebaseerd op kasbewegingen.

Proces van voorlopige rekeningen tot kwijting

De jaarrekeningen worden onderworpen aan een onafhankelijke externe audit. De door de rekenplichtige opgestelde voorlopige jaarrekeningen worden uiterlijk op 15 februari van het volgende jaar toegezonden

aan het operationeel comité, dat ze vervolgens toezendt aan het accountantskantoor dat na een aanbestedingsprocedure door de entiteit is geselecteerd. Na de audit stelt de rekenplichtige de definitieve jaarrekening op en legt deze ter goedkeuring voor aan het operationeel comité (artikel 8, lid 3, punt 4, c)).

De jaarrekening van het EU-trustfonds Bêkou wordt geconsolideerd in de jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds.

Belangrijke operationele gebeurtenissen

Belangrijkste verwezenlijkingen tijdens het jaar

De EU startte in juli 2014 haar allereerste trustfonds (EUTF), dat de naam "Bêkou" draagt (hetgeen "hoop" betekent in het Sango), om de Centraal-Afrikaanse Republiek (CAR) en haar bevolking in de nasleep van de crisis van 2013 bij te staan. Het EU-trustfonds Bêkou heeft tot doel de toegang tot basisdiensten (voornamelijk gezondheidszorg, water en sanitaire voorzieningen) te garanderen, de plattelandsontwikkeling en het economisch herstel te ondersteunen en de verzoening te bevorderen. Sinds de oprichting ervan heeft het EU-trustfonds Bêkou 22 programma's gefinancierd en meer dan de helft van de bevolking van het land bereikt.

De veiligheidssituatie in de CAR bleef in 2022 gespannen, hoewel de intensiteit van de gewapende acties daalde ten opzichte van 2021. De verspreiding van desinformatie en haatzaaiende uitlatingen is door blijven gaan. De aanwezigheid en het optreden van de Wagnergroep in het land blijven een punt van zorg voor de EU — de groep valt sinds december 2021 onder beperkende maatregelen van de EU. In de context van de verspreiding van gewapende groepen en milities zit het vredesproces in de CAR nog steeds muurvast, ondanks de organisatie van een "Republikeinse Dialoog" in maart. Het jaar 2022 werd ook gekenmerkt door de toename van politieke spanningen rond de door president Touadéra voorgestelde grondwetswijziging, waardoor hij voor een derde termijn zou kunnen aantreden. Wat de sociaal-economische aspecten betreft, zijn de prijzen van basisproducten in 2022 sterk gestegen en heeft het land sinds juni een ernstige brandstofcrisis met grote tekorten doorgemaakt. De stijgende voedsel- en energieprijzen in de CAR zijn, net als op het hele continent, getroffen en verergerd door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. De begrotingssituatie van de staat is kritiek en de aanneming door de regering van cryptogeld als wettig betaalmiddel geeft aanleiding tot bezorgdheid. Volgens het Bureau van de Verenigde Naties voor de Coördinatie van Humanitaire Aangelegenheden (OCHA) hadden in 2022 ongeveer 3,1 miljoen mensen, ofwel 63 % van de Centraal-Afrikaanse bevolking, in deze extreem onzekere context dringend humanitaire hulp nodig.

Humanitaire toegang wordt nog steeds ernstig belemmerd, met name als gevolg van onveiligheid, beperkingen van het verkeer in het land, fysieke beperkingen van de omgeving (kwaliteit van de wegen, overstromingen enz.) en geweld tegen humanitair personeel. In de eerste zes maanden van het jaar is de toegang licht verbeterd, voornamelijk als gevolg van de opheffing van bepaalde administratieve beperkingen bij binnenkomst in het land na de versoepeling van de COVID-19-maatregelen. Het brandstoftekort in de tweede helft van het jaar heeft gevolgen gehad voor het verkeer van uitvoerende partners en EU-personeel in en naar het land. Het heeft de verlening van humanitaire hulp belemmerd en de kritieke situatie van kwetsbare bevolkingsgroepen die daar dringend behoefte aan hebben, verder verslechterd.

Een uitzonderlijke gebeurtenis die mag worden vermeld vanwege de invloed ervan op de werkzaamheden van de EU in de CAR, met inbegrip van het trustfonds, was een brand in de nacht van 18 december 2022 die de gebouwen van de EU-delegatie verwoestte. Gelukkig heeft deze brand geen mensenlevens gekost, maar er was wel aanzienlijke materiële schade.

Belangrijkste verwezenlijkingen op specifieke aandachtsgebieden

De belangrijkste verwezenlijkingen in 2022 die hieronder worden gepresenteerd, weerspiegelen de belangrijkste specifieke doelstellingen/actiegebieden van het trustfonds.

Op het gebied van de toegang tot diensten is in het kader van het trustfonds Bêkou verdere steun verleend aan de sectoren gezondheid en WASH (water, sanitaire voorzieningen en hygiëne). In het kader van gezondheid werden 408 398 medische of preventieve consulten en gezondheidsinterventies gefinancierd, die voornamelijk bestonden uit curatieve consulten (63 %) en consulten in verband met de gezondheid van moeders en kinderen (15 %). In het kader van projecten van EU-trustfondsen is ook ondersteuning geboden aan het herstel en de bouw van medische infrastructuur en de opleiding van personeel en verbindingspersonen uit de gemeenschap. Op het gebied van water, sanitaire voorzieningen en hygiëne hebben 104 597 Centraal-Afrikanen dankzij de steun van het EU-trustfonds Bêkou geprofiteerd van verbeterde toegang tot een bron van drinkwater of sanitaire voorzieningen, werden 119 boorputten hersteld of gebouwd, terwijl gedragsverandering en de duurzaamheid van acties werden versterkt, door middel van de opleiding van twintig ambachtelijke herstellende en de sensibilisatie van 31 021 personen op het gebied van hygiëne en sanitaire voorzieningen.

Op het gebied van sociale cohesie waren de meeste activiteiten die met de steun van het EU-trustfonds Bêkou zijn uitgevoerd, gericht op het versterken van de positie van vrouwen, het bestrijden

van gendergerelateerd geweld, en het versterken van de media in het land. 3 243 overlevenden van gendergerelateerd geweld ontvingen psychosociale, medische of andere ondersteuning, afhankelijk van hun behoeften. Zo werden in 2022 4 985 ondersteunende diensten verleend aan overlevenden. Bovendien hebben 50 415 Centraal-Afrikanen rechtstreeks geprofiteerd van maatregelen voor vredesopbouw en conflictpreventie, voornamelijk bewustmakingsworkshops in verband met de bestrijding van gendergerelateerd geweld. In het kader van het EU-trustfonds Bêkou is ook de samenwerking met nationale en communautaire radiostations voortgezet, waarbij technische en financiële steun is verleend aan 19 radiostations, om de productie en verspreiding van uitzendingen in verband met verzoening en sociale cohesie mogelijk te maken.

Met betrekking tot de ondersteuning van het herstel van de economische en productieve sectoren is met het EU-trustfonds Bêkou bijstand verleend aan zowel productielandbouw als op levensonderhoud gerichte landbouw, zijn landbouwgroeperingen en kleine landbouwbedrijven ondersteund, zijn banen geschept (arbeidsintensief werk, beroepsopleiding, ontwikkeling van inkomensgenererende activiteiten) en is de toegang tot financiële diensten voor kleine bedrijven en particulieren vergemakkelijkt. Zo hebben 2 733 Centraal-Afrikanen vaardigheden ontwikkeld door middel van opleiding op het gebied van ondernemerschap, opleiding op financieel gebied, of beroepsopleiding. Nog eens 2 188 personen profiteerden van een gemakkelijker toegang tot financiële diensten via verenigingen voor dorpsparen en leningen.

Begroting en uitvoering van de begroting

Eind 2022 bedroegen de bijdragen aan het EU-trustfonds Bêkou meer dan 310 miljoen EUR, net als in het voorgaande jaar 2021. Op 31 december 2021 werd voor het trustfonds het vastleggen en contracteren van alle ontvangen bijdragen afgerond, met uitzondering van de middelen die waren gereserveerd voor toezicht, evaluatie, audit en communicatie, die na deze datum nog steeds kunnen worden gecontracteerd.

Alle gecertificeerde bijdragen uit de EU-begroting en van de lidstaten en andere donoren werden betaald voor een totaalbedrag van meer dan 267 miljoen EUR, met uitzondering van 43 miljoen EUR uit het EOF die nog moet worden betaald, om de negatieve rente op de financiële middelen te verminderen.

Wat contracten betreft, zijn in het kader van het EU-trustfonds Bêkou tien nieuwe contracten ondertekend, waarvan zes contracten voor uitgavenverificatie/audit en vier contracten voor programma-evaluatie en communicatieactiviteiten, voor een totaalbedrag van iets meer dan 1 241 miljoen EUR⁷.

En tot slot, maar daarom niet minder belangrijk, werd in 2022 meer dan 30 miljoen EUR betaald; sinds de oprichting van het EU-trustfonds Bêkou is meer dan 263 miljoen EUR uitgekeerd.

Impact van de activiteiten op de financiële staten

In de financiële staten is de impact van de bovenvermelde activiteiten het meest zichtbaar bij:

- exploitatiekosten: een daling met 25 770 000 EUR als gevolg van de liquidatie van het trustfonds en een daaruit voortvloeiende daling van het aantal lopende contracten;
- voorfinanciering: een daling met 811 000 EUR als gevolg van het feit dat de verrekening van de voorfinanciering voor lopende of afgelopen projecten hoger was dan de bedragen aan nieuwe voorfinanciering die voortvloeiden uit nieuwe contracten die in 2022 werden ondertekend: in 2022 werden slechts tien contracten ondertekend met betrekking tot audit-, evaluatie- en communicatieactiviteiten voor een bedrag van 1 241 000 EUR;
- het aanzienlijk lagere aantal lopende contracten aan het einde van 2022 als gevolg van de liquidatie van het trustfonds resulteerde in een aanzienlijke daling van de toegerekende lasten met 12 239 000 EUR;
- financiële verplichtingen: een stijging met 9 385 000 EUR voornamelijk als gevolg van het feit dat de ontvangen bijdragen van de donoren hoger waren dan de aan de donoren toegewezen netto-uitgaven.

⁷ Het totaalbedrag van 1 241 miljoen omvat de vastgelegde en vrijgemaakte bedragen in 2022.

BALANS

X 1 000 EUR

	Toelichting	31.12.2022	31.12.2021
VASTE ACTIVA			
<i>Voorfinanciering</i>	2.1	336	214
		336	214
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Voorfinanciering</i>	2.1	10 829	11 762
<i>Vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit</i>	2.2	3 595	4 446
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	2.3	4 316	3 792
		18 740	20 000
TOTAAL ACTIVA		19 076	20 214
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN			
<i>Financiële verplichtingen</i>	2.4	(12 552)	(3 167)
		(12 552)	(3 167)
KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN			
<i>Schulden</i>	2.5	(4 563)	(2 847)
<i>Toegerekende lasten</i>	2.6	(1 961)	(14 200)
		(6 524)	(17 047)
TOTAAL PASSIVA		(19 076)	(20 214)
NETTOACTIVA		-	-

STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

X 1 000 EUR

	Toelich	2022	2021
ONTVANGSTEN			
Ontvangsten uit niet-ruiltransacties			
<i>Ontvangsten uit giften</i>	3.1	21 504	46 995
<i>Teruggevorderde uitgaven</i>	3.2	42	-
		21 546	46 995
Ontvangsten uit ruiltransacties			
<i>Financiële ontvangsten</i>	3.3	40	-
		40	-
Totaal ontvangsten		21 586	46 995
UITGAVEN			
<i>Exploitatiekosten</i>	3.4	(20 251)	(46 021)
<i>Financieringskosten</i>	3.5	(12)	(48)
<i>Overige uitgaven</i>	3.6	(1 323)	(925)
Totaal uitgaven		(21 586)	(46 995)
ECONOMISCH RESULTAAT OVER HET JAAR		-	-

KASSTROOMOVERZICHT

X 1 000 EUR

	2022	2021
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	-	-
<i>(Toename)/afname voorfinanciering</i>	811	5 924
<i>(Toename)/afname vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen</i>	851	894
<i>Toename/(afname) financiële verplichtingen</i>	9 385	(14 671)
<i>Toename/(afname) schulden</i>	1 716	2 052
<i>Toename/(afname) in toegerekende lasten</i>	(12 240)	2 254
NETTOKASSTROOM	524	(3 547)
<i>Nettotoename/(afname) geldmiddelen en kasequivalenten</i>	524	(3 547)
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het jaar</i>	3 792	7 339
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het jaar</i>	4 316	3 792

FINANCIËLE STATEN VAN HET EU- TRUSTFONDS VOOR AFRIKA 2022

Opgelet: doordat de cijfers afgerond zijn tot duizend euro, kan het lijken alsof sommige financiële gegevens in de tabellen niet correct zijn opgeteld.

ACHTERGRONDINFORMATIE OVER HET EU-TRUSTFONDS VOOR AFRIKA

Algemene achtergrond bij de EU-trustfondsen

Oprichting

Overeenkomstig de artikelen 234 en 235 van het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Unie⁸ en artikel 35 van het Financieel Reglement van toepassing op het 11e EOF⁹ is de Commissie gemachtigd EU-trustfondsen op te richten voor externe maatregelen ("trustfondsen van de Unie"). De trustfondsen van de Unie zijn opgericht uit hoofde van een overeenkomst met andere donoren voor acties in en na noodsituaties die nodig zijn om te reageren op een crisis, of voor thematische acties.

Trustfondsen van de Unie worden opgericht door de Europese Commissie, met een besluit na raadpleging of goedkeuring van het Europees Parlement en de Raad. Dit besluit omvat de oprichtingsovereenkomst met andere donoren.

Trustfondsen van de Unie worden alleen opgericht en uitgevoerd onder de volgende voorwaarden:

- Er is toegevoegde waarde voor het optreden van de Unie: de doelstellingen van trustfondsen van de Unie, met name vanwege de omvang of de mogelijke gevolgen, kunnen beter op het niveau van de Unie dan op nationaal niveau worden bereikt en het gebruik van de bestaande financieringsinstrumenten zou niet voldoende zijn om de beleidsdoelstellingen van de Unie te verwezenlijken.
- Trustfondsen van de Unie leveren duidelijke politieke zichtbaarheid van de Unie en voordelen met betrekking tot het beheer op, evenals betere controle door de Unie op de risico's en het gebruik van de bijdragen van de Unie en andere donoren.
- Trustfondsen van de Unie vormen geen doublure van andere financieringskanalen of vergelijkbare instrumenten, zonder enige additionaliteit op te leveren.
- De doelstellingen van trustfondsen van de Unie zijn afgestemd op de doelstellingen van het instrument van de Unie of de begrotingspost waaruit zij gefinancierd worden.

De huidige EU-trustfondsen

Momenteel heeft de Commissie vier EU-trustfondsen opgericht:

- het EU-trustfonds Bêkou, dat tot doel heeft de Centraal-Afrikaanse Republiek in alle opzichten te helpen bij het vinden van een uitweg uit de crisis en bij de wederopbouw. Opgericht op 15 juli 2014;
- het EU-trustfonds voor Syrië (Madad-fonds), een regionaal trustfonds van de Europese Unie in respons op de Syrische crisis. Opgericht op 15 december 2014;
- het EU-trustfonds voor Afrika, een noodtrustfonds van de Europese Unie voor stabiliteit en de aanpak van de diepere oorzaken van onregelmatige migratie en ontheemding in Afrika. Opgericht op 12 november 2015;
- het EU-Trustfonds voor Colombia, voor de ondersteuning van de uitvoering van het vredesakkoord bij de eerste wederopbouw- en stabiliseringsfase na afloop van het conflict. Opgericht op 12 december 2016.

Opdracht

De belangrijkste doelstellingen van het EU-trustfonds voor Afrika zijn de ondersteuning van alle dimensies van stabiliteit en het bijdragen tot een beter migratiebeheer, alsook de aanpak van de grondoorzaken van destabilisatie, gedwongen verplaatsing en irreguliere migratie, in het bijzonder door

⁸ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie.

⁹ Verordening (EU) 2018/1877 van de Raad van 26 november 2018 inzake het financieel reglement van toepassing op het 11e Europees Ontwikkelingsfonds, en tot intrekking van Verordening (EU) 2015/323.

veerkracht, economische en gelijke kansen, veiligheid en ontwikkeling te bevorderen en schendingen van mensenrechten aan te pakken.

Belangrijkste operationele activiteiten

Het trustfonds van de Unie bundelt middelen van verschillende donoren om een actie te financieren op basis van overeengekomen doelstellingen. Het EU-trustfonds voor Afrika is actief in drie belangrijke geografische gebieden, namelijk de Sahel en de regio rond het Tsjaadmeer, de Hoorn van Afrika en het noorden van Afrika. De buurlanden van de in aanmerking komende landen kunnen geval per geval profiteren van de projecten van het trustfonds. Het trustfonds is opgericht voor een beperkte periode om een antwoord op korte en middellange termijn te verstrekken op de problemen waarmee de regio heeft te kampen.

Governance

Het bestuur van het EU-trustfonds voor Afrika is toevertrouwd aan de Europese Commissie, die ook optreedt als het secretariaat van zijn twee bestuursorganen — de raad van bestuur van het trustfonds en het operationele bestuursorgaan. De raad van bestuur en het operationeel comité van het EU-trustfonds voor Afrika bestaan uit vertegenwoordigers van de donoren en de Commissie, alsook uit vertegenwoordigers van niet-bijdragende EU-lidstaten, autoriteiten van begunstigde landen en regionale organisaties als waarnemers. De regels voor de samenstelling van de raad van bestuur en zijn reglement van orde worden vastgesteld in de oprichtingsovereenkomst van het trustfonds van de Unie.

De belangrijkste taak van de raad van bestuur bestaat erin de algemene strategie van het trustfonds vast te stellen en te evalueren. Het operationele bestuursorgaan is verantwoordelijk voor de selectie van de door het trustfonds gefinancierde acties en houdt toezicht op de uitvoering ervan. Daarnaast keurt het de jaarrekening en de jaarverslagen over door het trustfonds gefinancierde activiteiten goed.

Financieringsbronnen

Het EU-trustfonds voor Afrika wordt gefinancierd met bijdragen van donoren.

Jaarrekening

Opstellingsgrondslag

Het rechtskader en de termijnen voor de opstelling van de jaarrekeningen zijn vastgelegd in de Overeenkomst tot oprichting van een EU-noodtrustfonds voor stabiliteit en de aanpak van de diepere oorzaken van irreguliere migratie en ontheemding in Afrika en de interne regels van dit EU-trustfonds (hierna "de oprichtingsovereenkomst" genoemd). Overeenkomstig deze oprichtingsovereenkomst worden de jaarrekeningen opgesteld overeenkomstig de regels die zijn vastgesteld door de rekenplichtige van de Commissie (boekhoudregels van de Europese Unie), die gebaseerd zijn op internationale standaarden voor overheidsboekhouding (IPSAS).

Rekenplichtige

Op basis van de oprichtingsovereenkomst treedt de rekenplichtige van de Commissie op als rekenplichtige van het trustfonds.

Samenstelling van de jaarrekeningen

De jaarrekening bestrijkt de periode van 1 januari tot en met 31 december en omvat de financiële overzichten en de verslagen over de uitvoering van de begroting. Hoewel de financiële overzichten en de aanvullende toelichtingen op transactiebasis worden opgesteld, zijn de verslagen over de begrotingsuitvoering hoofdzakelijk gebaseerd op kasbewegingen.

Proces van voorlopige rekeningen tot kwijting

De jaarrekeningen worden onderworpen aan een onafhankelijke externe audit. De door de rekenplichtige opgestelde voorlopige jaarrekeningen worden uiterlijk op 15 februari van het volgende jaar toegezonden aan het operationeel comité, dat ze vervolgens toezendt aan het accountantskantoor dat na een

aanbestedingsprocedure door de entiteit is geselecteerd. Na de audit stelt de rekenplichtige de definitieve jaarrekening op en legt deze ter goedkeuring voor aan het operationeel comité.

De jaarrekening van het EU-trustfonds voor Afrika wordt geconsolideerd in de jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds.

Belangrijke operationele gebeurtenissen

Belangrijkste verwezenlijkingen tijdens het jaar

In overeenstemming met het einde van de periode voor de sluiting van contracten op 31 december 2021 zullen uit het EU-trustfonds voor Afrika vanaf januari 2022 geen nieuwe financiële vastleggingen of begrotingsaanvullingen worden gefinancierd. Alleen financiële vastleggingen in verband met administratieve activiteiten zoals audits, evaluaties, toezicht- en communicatieactiviteiten, kunnen worden aangegaan. De programma's van het EU-trustfonds voor Afrika zullen tot eind 2025 worden uitgevoerd.

In de loop van 2022 heeft het EU-trustfonds voor Afrika verder aangetoond dat het een snel en doeltreffend uitvoeringsinstrument is dat de beleidsdialoog met Afrikaanse partnerlanden vergemakkelijkt, innovatieve benaderingen toepast en tastbare resultaten oplevert in de drie regio's (de Sahel en de regio rond het Tsjaadmeer, de Hoorn van Afrika en het noorden van Afrika).

Het EU-trustfonds voor Afrika heeft zijn resultaten in partnerschap met de ontwikkelingsagentschappen van de EU-lidstaten, VN-organisaties, ngo's en partnerlanden verder geconsolideerd. In overeenstemming met de einddatum van de periode voor het afsluiten van contracten van het trustfonds aan het einde van 2021 is het totaalbedrag van de goedgekeurde operationele programma's gelijk gebleven als in 2021 (4 935,1 miljoen EUR). Aan het einde van 2022 en sinds het begin van het trustfonds zijn 248 programma's goedgekeurd. Eind 2022 bedroegen de cumulatieve operationele betalingen ongeveer 4 176 miljoen EUR.

In het kader van het EU-trustfonds voor Afrika werd in 2022 nog steeds steun verleend aan de stabiliteit en werden de uitdagingen op het gebied van migratie en gedwongen ontheemding aangepakt, met inbegrip van de onderliggende oorzaken en de door die uitdagingen geboden kansen, in nauwe samenwerking met de Afrikaanse partners in de Sahel en de regio rond het Tsjaadmeer, de Hoorn van Afrika en Noord-Afrika. Hierbij gaat het om steun voor de bestrijding van migrantensmokkel en mensenhandel, en de ondersteuning van de vrijwillige terugkeer en de duurzame re-integratie van migranten in hun land van herkomst.

Het afgelopen jaar bleef de totale toezegging aan het EU-trustfonds voor Afrika dezelfde als in 2021 en bedroeg deze meer dan 5 061,7 miljoen EUR, waarvan 623,2 miljoen EUR afkomstig van EU-lidstaten en andere donoren (Verenigd Koninkrijk, Noorwegen en Zwitserland).

Verantwoordingsplicht en transparantie zijn gewaarborgd door regelmatige communicatieactiviteiten, waaronder updates op de website van het EU-trustfonds voor Afrika, het plaatsen van berichten op sociale media en het organiseren van communicatie-evenementen. In voorgaande jaren bleek uit de rapporten over de monitoring en het leersysteem (MLS – Monitoring and Learning System) met betrekking tot de Sahel, de regio rond het Tsjaadmeer en de Hoorn van Afrika dat met het EU-trustfonds voor Afrika tastbare resultaten werden geboekt op verschillende werkterreinen (deze rapporten zijn beschikbaar op de website van het EU-trustfonds voor Afrika). Eind 2021 werd het monitoring- en leersysteem van de regio Noord-Afrika door een andere uitvoerende partner overgenomen. Het heeft zijn eerste jaarverslag met cumulatieve resultaten in de regio opgeleverd, waarin verslag is uitgebracht over de vorderingen ten opzichte van de reeks gemeenschappelijke outputindicatoren van het trustfonds.

In de loop van 2022 werden de landen van de drie regio's geconfronteerd met stijgende voedsel- en energieprijzen en migratiestromen als gevolg van een combinatie van sociaal-politieke en economische factoren die werden verergerd door de steeds grotere gevolgen van de klimaatverandering. Hoewel de gevolgen van de COVID-19-pandemie nog steeds voelbaar waren, heeft de Russische agressie tegen Oekraïne geleid tot een stijging van de kosten bij invoer van voedsel en brandstof. Deze economische inflatie in combinatie met ernstige droogte, overstromingen en lokale conflicten had negatieve gevolgen voor de economie, de voedselzekerheid en de migratie en mobiliteit op het continent.

De veiligheidssituatie in de Sahel en de regio rond het Tsjaadmeer bleef zorgwekkend, met veel geweld en spanningen tussen gemeenschappen, naast de onstabiele politieke situatie (met name in Mali, Burkina Faso en Tsjaad). De stijging van de grondstoffen- en voedselprijzen in combinatie met ernstige droogte, overstromingen en conflicten hebben de Sahel en de regio rond het Tsjaadmeer in de ergste voedselcrisis sinds tien jaar gedompeld. Sinds juni 2022 lijden naar schatting 38 miljoen mensen honger in West-Afrika. Tegelijkertijd bleef de binnenlandse ontheemding toenemen, met 4,6 miljoen ontheemden of vluchtelingen in Burkina Faso, Mali, Niger, Tsjaad en Mauritanië in de eerste helft van 2022 (tegenover 4,2 miljoen in december 2021). De totale financiering die sinds het begin van het EU-trustfonds voor Afrika in de Sahel en de regio rond het Tsjaadmeer is goedgekeurd, bedraagt 2 217,8 miljoen EUR.

In de Hoorn van Afrika leidden droogte en achteruitgang van het milieu, die nog werden verergerd door de sterk stijgende voedsel- en brandstofprijzen, tot een voedselzekerheids crisis, met name in Ethiopië, Kenia en Somalië, met ongeveer 20 miljoen mensen die moeite hebben om te overleven en naar schatting 55 miljoen mensen in de hele regio die momenteel te kampen hebben met voedselonzekerheid. Overstromingen hebben ook aanzienlijk bijgedragen tot ontheemding, met name in Sudan en Zuid-Sudan. Hoewel aanhoudende instabiliteit en conflicten de situatie in de regio verder hebben verslechterd, hebben zich bemoedigende politieke ontwikkelingen voorgedaan: in Ethiopië met de ondertekening van een overeenkomst inzake de beëindiging van de vijandelijkheden, in Kenia met relatief rustig verlopen algemene verkiezingen en in Sudan met de ondertekening van een kaderovereenkomst voor de vorming van een overgangsregering. De sinds het begin van het EU-trustfonds voor Afrika goedgekeurde financiering in de Hoorn van Afrika bedraagt 1 810 miljoen EUR.

In de regio Noord-Afrika vormden voedsel- en energieschaarste, in combinatie met de destabiliserende gevolgen van de Russische agressie tegen Oekraïne en de nog steeds voelbare economische en sociale gevolgen van COVID-19, die nog werden verergerd door de steeds grotere gevolgen van de klimaatverandering, een "kluwen van stress" die de landen in de regio trof. Noord-Afrikaanse landen zijn landen van herkomst, doorvoer en bestemming voor migratie. Via de route door het centrale Middellandse Zeegebied zijn in 2022 meer dan 90 000 migranten en vluchtelingen in Europa aangekomen, die voornamelijk zijn vertrokken vanuit Libië en Tunesië en die in de eerste plaats afkomstig zijn uit Egypte, Tunesië en Bangladesh. Dit komt neer op een stijging van meer dan 50 % ten opzichte van 2021 en een toename van het aantal migranten uit Azië en Noord-Afrika. Sinds het begin van het EU-trustfonds voor Afrika is in totaal 907,3 miljoen EUR aan financiering goedgekeurd in de regio Noord-Afrika.

Begroting en uitvoering van de begroting

In 2022 hebben in geen van de drie regio's van het EU-trustfonds voor Afrika nieuwe programma's of begrotingsaanvullingen plaatsgevonden, in overeenstemming met het einde van de periode voor de sluiting van contracten op 31 december 2021.

Het totaalbedrag dat is vastgesteld voor operationele en administratieve uitgaven sinds het begin van het EU-trustfonds voor Afrika bedroeg 5 056,31 miljoen EUR, rekening houdend met het totale vastgelegde bedrag dat in mindering is gebracht op het vrijgemaakte bedrag.

In 2022 werden 34 nieuwe contracten gesloten voor een bedrag van 3,32 miljoen EUR, rekening houdend met het netto vastgelegde bedrag en zonder vrijmakingen, tegenover 112 miljoen EUR in 2021. Deze contracten hadden alleen betrekking op administratieve activiteiten (audit, evaluatie, communicatie, toezicht), aangezien operationele programma's of activiteiten sinds januari 2022 niet meer kunnen worden gefinancierd.

De betalingen in de verslagperiode bedroegen 442 miljoen EUR, 306 miljoen EUR minder dan in 2021 (748 miljoen EUR). De betalingen zijn in 2022 lager omdat verschillende projecten het einde van hun uitvoeringsperiode bereiken; zij zijn in overeenstemming met de trends van de jaarlijkse prognose.

In 2022 bedroeg de totale uitvoering van de begroting in termen van beschikbare vastleggingskredieten die door vastleggingen werden gebruikt 99 % (met inbegrip van teruggevorderde bedragen en vrijgemaakte bedragen).

In 2022 bleef de COVID-19-pandemie een effect hebben op de landen die in aanmerking komen voor het EU-trustfonds voor Afrika, hoewel niet zo ernstig als in 2021. De financiering die in 2021 en 2020 werd herbestemd om de nodige respons op de pandemie te bieden, is verder gebruikt om de negatieve economische en sociale gevolgen van COVID-19 aan te pakken, met inbegrip van preventieve activiteiten of sociaal-economische risicobeperkende maatregelen.

Sinds het begin van de Russische agressie tegen Oekraïne zijn de mondiale voedsel- en grondstoffenprijzen snel gestegen, wat ernstige gevolgen heeft voor de Afrikaanse landen. Voor de meeste Afrikaanse landen die sterk afhankelijk zijn van de invoer van voedsel en brandstof, is het effect van de stijgende mondiale grondstoffenprijzen op de nationale begrotingen en op de binnenlandse voedsel-, energie- en consumentenprijzen kritiek. De economische inflatie heeft gevolgen gehad voor de uitvoering van projecten in het kader van EU-trustfondsen, waardoor de koopkracht van partners en begunstigden is afgenomen, met een aanzienlijk effect heeft gehad op interventies voor sociale overdrachten (activiteiten in natura of in contanten), om één voorbeeld te noemen.

Impact van de activiteiten op de financiële staten

In de financiële staten is de impact van de bovenvermelde activiteiten het meest zichtbaar bij:

- **voorfinanciering:** een daling met 173 980 000 EUR als gevolg van het feit dat de verrekening van de voorfinanciering met uitgaven die zijn gedaan voor lopende of afgelopen projecten hoger was dan de bedragen aan nieuwe voorfinanciering die voortvloeiden uit nieuwe contracten die in 2022 werden ondertekend. In 2022 werden slechts dertig contracten ondertekend met betrekking tot administratieve activiteiten: audit, evaluatie, communicatie en toezicht voor een bedrag van 2,69 miljoen EUR;
- **financiële verplichtingen:** een daling met 190 739 000 EUR gedaald, voornamelijk als gevolg van het feit dat de in het jaar geïnde bijdragen niet toereikend waren om de aan de donoren toegerekende netto-uitgaven te dekken. Dit leidde tot een daling van de geldmiddelen en kasequivalenten;
- **exploitatiekosten:** een daling met 265 746 000 EUR als gevolg van de liquidatie van het trustfonds. 2022 was het eerste jaar na het verstrijken van de periode voor de sluiting van contracten, wat leidde tot een daling van het aantal lopende contracten en dus tot een daling van de uitgaven.

BALANS

X 1 000 EUR

	Toelich- ting	31.12.2022	31.12.2021
VASTE ACTIVA			
<i>Financiële activa</i>	2.1	1 943	-
<i>Voorfinanciering</i>	2.2	14 927	55 305
		16 870	55 305
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Voorfinanciering</i>	2.2	304 055	437 657
<i>Vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties</i>	2.3	35 914	45 339
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	2.4	157 587	179 759
		497 556	662 755
TOTAAL ACTIVA		514 426	718 061
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN			
<i>Financiële verplichtingen</i>	2.5	(334 791)	(525 530)
		(334 791)	(525 530)
KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN			
<i>Schulden</i>	2.6	(30 975)	(53 143)
<i>Toegerekende lasten</i>	2.7	(148 660)	(139 388)
		(179 635)	(192 531)
TOTAAL PASSIVA		(514 426)	(718 061)
NETTOACTIVA		-	-

STAAT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN

X 1 000 EUR

	Toelich ting	2022	2021
ONTVANGSTEN			
Ontvangsten uit niet-ruiltransacties			
<i>Ontvangsten uit giften</i>	3.1	605 739	871 456
<i>Teruggevorderde uitgaven</i>	3.2	754	16
		606 493	871 472
Ontvangsten uit ruiltransacties			
<i>Financiële ontvangsten</i>	3.3	251	131
<i>Overige ontvangsten uit ruiltransacties</i>	3.4	18 902	16 340
		19 152	16 471
Totaal ontvangsten		625 645	887 943
UITGAVEN			
<i>Exploitatiekosten</i>	3.5	(590 545)	(856 291)
<i>Financieringskosten</i>	3.6	(643)	(550)
<i>Overige uitgaven</i>	3.7	(34 457)	(31 103)
Totaal uitgaven		(625 645)	(887 943)
ECONOMISCH RESULTAAT OVER HET JAAR		-	-

KASSTROOMOVERZICHT

X 1 000 EUR

	2022	2021
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	-	-
Operationele activiteiten		
<i>(Toename)/afname voorfinanciering</i>	173 980	159 078
<i>(Toename)/afname vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties</i>	9 425	(38 992)
<i>Toename/(afname) financiële verplichtingen</i>	(190 739)	(20 849)
<i>Toename/(afname) schulden</i>	(22 168)	7 765
<i>Toename/(afname) in toegerekende lasten</i>	9 272	14 786
Investeringsactiviteiten		
<i>(Toename)/afname niet-afgeleide financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van overschotten of tekorten</i>	(1 943)	-
NETTOKASSTROOM	(22 172)	121 788
<i>Nettotoename/(afname) geldmiddelen en kasequivalenten</i>	(22 172)	121 788
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het jaar</i>	179 759	57 971
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het jaar</i>	157 587	179 759

GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN VAN HET EOF EN DE EU-TRUSTFONDSEN

Opgelet: doordat de cijfers afgerond zijn tot miljoen euro, kan het lijken alsof sommige financiële gegevens in de tabellen niet correct zijn opgeteld.

GECONSOLIDEERDE BALANS

in miljoen EUR

	31.12.2022	31.12.2021
VASTE ACTIVA		
<i>Financiële activa</i>	69	39
<i>Voorfinanciering</i>	503	726
<i>Vorderingen uit ruiltransacties</i>	7	4
	580	770
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Financiële activa</i>	3	-
<i>Voorfinanciering</i>	1 711	1 902
<i>Vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit niet-Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	66	85
	1 189	1 177
	2 970	3 164
TOTAAL ACTIVA	3 550	3 934
LANGLOPENDE VERPLICHTINGEN		
<i>Financiële verplichtingen</i>	(101)	(154)
	(101)	(154)
KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN		
<i>Schulden</i>	(462)	(557)
<i>Overlopende posten</i>	(1 282)	(1 162)
	(1 744)	(1 719)
TOTAAL PASSIVA	(1 845)	(1 873)
NETTOACTIVA	1 705	2 061
MIDDELEN EN RESERVES		
<i>Afgeroepen middelen van het fonds – actieve EOF</i>	65 100	62 643
<i>Overdracht van afgeroepen middelen van afgesloten EOF's</i>	2 252	2 252
<i>Van vorige jaren overgedragen economisch resultaat</i>	(62 834)	(59 860)
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	(2 813)	(2 974)
NETTOACTIVA	1 705	2 061

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN DE FINANCIËLE PRESTATIES

in miljoen EUR

	2022	2021
ONTVANGSTEN		
Ontvangsten uit niet-ruiltransacties		
<i>Terugvorderingen</i>	19	27
<i>Ontvangsten uit giften aan de trustfondsen</i>	169	272
	188	300
Ontvangsten uit ruiltransacties		
<i>Financiële ontvangsten</i>	3	(25)
<i>Overige ontvangsten</i>	96	90
	99	64
Totaal ontvangsten	287	364
UITGAVEN		
<i>Steuninstrumenten</i>	(2 331)	(2 218)
<i>Door andere entiteiten gedane uitgaven</i>	(1)	-
<i>Door trustfondsen gedane uitgaven</i>	(611)	(902)
<i>Cofinancieringsuitgaven</i>	4	(19)
<i>Financieringskosten</i>	(7)	(21)
<i>Overige uitgaven</i>	(155)	(178)
Totaal uitgaven	(3 100)	(3 338)
ECONOMISCH RESULTAAT OVER HET JAAR	(2 813)	(2 974)

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

in miljoen EUR

	2022	2021
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	(2 813)	(2 974)
Operationele activiteiten		
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen</i>	2 458	3 657
<i>(Toename)/afname bijdragen trustfonds</i>	(0)	–
<i>(Toename)/afname voorfinanciering</i>	414	266
<i>(Toename)/afname vorderingen uit ruiltransacties en verhaalbare bedragen uit niet-ruiltransacties</i>	16	66
<i>Toename/(afname) voorzieningen</i>	1	0
<i>Toename/(afname) financiële verplichtingen</i>	(54)	(19)
<i>Toename/(afname) schulden</i>	(96)	(104)
<i>Toename/(afname) in overlopende posten</i>	120	(502)
<i>Overige non-cash mutaties</i>	–	–
Investeringsactiviteiten		
<i>(Toename)/afname voor verkoop beschikbare financiële activa</i>	(33)	(7)
NETTOKASSTROOM	12	384
Nettotoename/(afname) geldmiddelen en kasequivalenten	12	384
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het jaar	1 177	793
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het jaar	1 189	1 177

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN MUTATIEOVERZICHT VAN DE NETTOACTIVA

in miljoen EUR

	Middelen van het fonds — actieve EOF's (A)	Niet-afgeroepen middelen — actieve EOF's (B)	Afgeroepen middelen van het fonds — actieve EOF's (C)=(A)-(B)	Gecumuleerde reserves (D)	Overdracht van afgeroepen middelen van	Reëlewaarde reserve (F)	Totaal nettoactiva (C)+(D)+(E)+(F)
SALDO OP 31.12.2020	73 041	14 055	58 986	(59 854)	2 252	(5)	1 379
<i>Impact van de herziene boekhoudregels van de Europese Unie (EAR) 11</i>	-	-	-	(5)		5	
SALDO OP 1.1.2021	73 041	14 055	58 986	(59 860)	2 252	-	1 379
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen</i>	(43)	(3 700)	3 657	-	-		3 657
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>	-	-	-	(2 974)	-		(2 974)
SALDO OP 31.12.2021	72 998	10 355	62 643	(62 834)	2 252	-	2 061
<i>Kapitaalverhoging — bijdragen</i>	(43)	(2 500)	2 457				2 457
<i>Economisch resultaat over het jaar</i>			-	(2 813)			(2 813)
SALDO OP 31.12.2022	72 955	7 855	65 100	(65 647)	2 252	-	1 705

EOF VERSLAG OVER DE TENUITVOERLEGGING VAN DE MIDDELEN

INHOUDSOPGAVE

1.	ACHTERGROND	82
1.1.	Vorige EOF's	82
1.2.	10e en 11e EOF	83
2.	FINANCIËLE UITVOERING.....	85
2.1.	FINANCIEEL RESULTAAT	85
2.2.	ONTVANGSTEN	89
2.3.	BELEIDSUITGAVEN EN SPECIFIEKE PROGRAMMA'S	90
3.	VERKLARENDE BEGRIPPENLIJST.....	97

1. ACHTERGROND

Het in 1959 opgerichte Europees Ontwikkelingsfonds is het voornaamste instrument voor het verstrekken van steun van de EU in het kader van de ontwikkelingssamenwerking aan de staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan (de ACS-staten) en de landen en gebieden overzee (LGO). De belangrijkste doelstelling ervan is om armoede terug te dringen en uiteindelijk uit te bannen.

Het EOF is opgericht krachtens een interne overeenkomst van de vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt beheerd door een eigen comité. De EOF-middelen zijn ad-hocbijdragen van de EU-lidstaten, die een totaalbedrag vaststellen dat aan het fonds zal worden toegewezen (over een periode van vijf jaar). Naast deze bijdragen kunnen lidstaten ook cofinancieringsregelingen aangaan of op vrijwillige basis financiële bijdragen leveren aan het EOF. De Europese Commissie is verantwoordelijk voor de financiële uitvoering van de verrichtingen die met middelen van het EOF worden uitgevoerd. De Europese Investeringsbank beheert de investeringsfaciliteit.

De werking van het EOF heeft een meerjarig karakter. Elk EOF wordt gesloten voor een periode van ongeveer vijf jaar en op elk EOF is een eigen Financieel Reglement van toepassing dat het opmaken van financiële staten voor elk afzonderlijk EOF verplicht stelt. Financiële staten worden bijgevolg afzonderlijk opgemaakt voor elk EOF met betrekking tot het deel dat door de Commissie wordt beheerd.

Het Intern Akkoord tot oprichting van het laatste EOF (11e EOF (2014-2020)) trad op 1 maart 2015 in werking. Vanaf 2021 is de samenwerking met de ACS-landen opgenomen in het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld (NDICI). De lopende projecten, die in het kader van het EOF worden gefinancierd, zullen echter verder worden uitgevoerd op basis van de respectieve rechtsgrondslag van het EOF.

Dit verslag wordt opgesteld overeenkomstig artikel 39 van het Financieel Reglement van het 11e EOF¹⁰. Het verslag bevat informatie over de ontvangsten en uitgaven van het EOF, waarbij de nadruk ligt op belangrijke gebeurtenissen die aanzienlijke gevolgen hebben gehad voor de financiële uitvoering van het jaar 2020.

Aangezien er geen acties in het kader van eerdere EOF's lopen¹¹, bevat dit verslag alleen cijfers voor het 10e en 11e EOF.

1.1. Vorige EOF's

6e en 7e EOF

Het 6e EOF werd in 2006 afgesloten en het 7e EOF werd in 2008 afgesloten. In 2019 heeft de Commissie de resterende uitstaande transacties van de projecten van het 8e EOF afgesloten.

Overeenkomstig artikel 1, lid 2, punt b), van het Intern Akkoord van het 9e EOF zijn de saldi en vrijmakingen van vorige EOF's overgeheveld naar het 9e EOF.

8e en 9e EOF

In 2021 werd het 8e EOF financieel en operationeel afgesloten voor een totaalbedrag van 10 374 miljoen EUR aan uitgaven. De Commissie heeft de afsluiting van het 8e EOF aan de lidstaten meegedeeld in de mededeling van oktober 2021 aan de Raad.

Alle activiteiten in het kader van het 8e EOF zijn afgerond, alle verificaties en controles zijn uitgevoerd en alle contracten en financiële besluiten zijn afgesloten in de EOF-rekeningen. Alle invorderingsopdrachten die nog open stonden na de operationele afsluiting werden geïnd, of er werd afstand van gedaan, met uitzondering van tien invorderingsopdrachten (waaronder zes geschillen die door de juridische dienst zijn opgevolgd). In overeenstemming met Besluit C(2003)19044 van de Commissie werden deze 10 terugvorderingsopdrachten overgedragen naar het 9e EOF.

¹⁰ Verordening (EU) 2018/1877 van de Raad.

¹¹ Behalve voor operaties in Zuid-Sudan.

De afsluiting van het 9e EOF vordert gestaag. Er staan nog 19 contracten open, waarvan er twaalf betrekking hebben op acties in Zuid-Sudan (Besluit 2011/315/EU van de Raad). Deze besluiten werden genomen na de vervalclausule van het 9e EOF en moeten in beginsel voor 2024 zijn afgesloten.

Van 2015 tot en met 2022 heeft de Commissie drie restituties van kredieten betaald in het kader van het 8e/9e EOF, voor een totaalbedrag van 1 868,6 miljoen EUR¹². In januari 2023 werd een saldo van 43 miljoen EUR terugbetaald in het kader van de betaling van de eerste tranche van bijdragen van de lidstaten aan het EOF.

1.2. 10e en 11e EOF

De ACS-EG-partnerschapsovereenkomst, die de lidstaten van de Europese Gemeenschap en de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS) op 23 juni 2000 in Cotonou hebben ondertekend, is op 1 april 2003 in werking getreden (waarbij het 9e EOF werd opgericht). De overeenkomst van Cotonou is tweemaal gewijzigd, eerst bij de in Luxemburg op 25 juni 2005 ondertekende overeenkomst (waarbij het 10e EOF werd opgericht) en vervolgens door de in Ouagadougou op 22 juni 2010 ondertekende overeenkomst (waarbij het 11e EOF werd opgericht).

Het besluit betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee (LGO) met de Europese Gemeenschap (Besluit 2001/822/EG), dat op 27 november 2001 door de Raad van de Europese Unie is goedgekeurd, is op 2 december 2001 in werking getreden. Dit besluit is op 19 maart 2007 gewijzigd bij Besluit 2007/249/EG.

Het Intern Akkoord inzake de financiering van communautaire steun binnen het meerjarig financieel kader voor de periode 2014-2020, overeenkomstig de herziene overeenkomst van Cotonou, goedgekeurd door de Vertegenwoordigers van de regeringen van de Lidstaten van de Europese Gemeenschap in augustus 2013, is in maart 2015 in werking getreden.

In het kader van de Overeenkomst van Cotonou beschikte het 10e EOF voor de tweede periode (2008-2013) over een totale begroting van 22 682 miljoen EUR. Hiervan werd:

- 21 966 miljoen EUR toegewezen aan de ACS-landen;
- 286 miljoen EUR aan de LGO; en
- 430 miljoen EUR aan de Commissie als ondersteuningsuitgaven voor de programmering en uitvoering van het EOF.

Het bedrag voor de ACS-landen is als volgt verdeeld:

- 17 766 miljoen EUR voor de nationale en regionale indicatieve programma's;
- 2 700 miljoen EUR voor intra-ACS- en intraregionale samenwerking, en
- 1 500 miljoen EUR voor investeringsfaciliteiten.

Met name wordt een groter deel van de begroting besteed aan regionale programma's, waardoor het belang van regionale economische integratie als basiskader voor nationale en lokale ontwikkeling wordt benadrukt. Een innovatie in het 10e EOF was de instelling van "aanmoedigingsbedragen" voor elk land.

In het kader van de Overeenkomst van Cotonou wordt de derde periode (2014-2020) van communautaire steun aan de ACS-Staten en de LGO gefinancierd door het 11e EOF, dat over een bedrag van 30 506 miljoen EUR aan middelen beschikt, waarvan:

- 29 089 miljoen EUR bestemd is voor de ACS-staten overeenkomstig artikel 1, lid 2, punt a), en artikel 2, punt d), van het Intern Akkoord, waarvan 27 955 miljoen EUR door de Europese Commissie wordt beheerd;
- 364,5 miljoen EUR bestemd is voor de LGO overeenkomstig artikel 1, lid 2, onder a), en artikel 3, lid 1, van het Intern Akkoord, waarvan 359,5 miljoen EUR door de Europese Commissie wordt beheerd; en

¹² 1 402,57 miljoen in het kader van de overbruggingsfaciliteit (Besluit 2015/0246 van de Raad), 200 miljoen (Besluit 2017/1206 van de Raad), 223 miljoen (Besluit 2020/1708 van de Raad) en 43 miljoen (Besluit 2021/1941 van de Raad).

- 1 052,5 miljoen EUR bestemd is voor de Commissie voor de financiering van de kosten die voortvloeien uit de programmering en besteding van de middelen van het 11e EOF, overeenkomstig artikel 1, lid 2, punt a), van het Intern Akkoord.

2. FINANCIËLE UITVOERING

2.1. FINANCIËEL RESULTAAT

OVERZICHT VAN KREDIETEN 10e EOF

10e EOF OVERZICHT VAN DE KREDIETEN: 31 december 2022 ANALYSE VAN DE KREDIETEN PER INSTRUMENT						
(in miljoen EUR)						
INSTRUMENT		INITIËLE TOEWIJZING	TOE-/AFNAME VAN DE GECUMULEERDE MIDDELEN OP 31 DECEMBER 2021	TOE-/AFNAME VAN DE MIDDELEN IN 2022	Toelichting	HUIDIGE TOEWIJZING
A C S	<i>Cofinanciering</i>	0	202			202
	<i>Periodieke bijdragen van de lidstaten</i>	20 896	(391)	337		20 842
	SUBTOTAAL ACS	20 896	(189)	337		21 044
L G O	<i>Periodieke bijdragen van de lidstaten</i>	0	240	(0)		240
	SUBTOTAAL LGO	0	240	(0)		240
TOTAAL 10e EOF		20 896	51	337		21 284

OVERZICHT VAN KREDIETEN 11e EOF

11e EOF OVERZICHT VAN DE KREDIETEN: 31 december 2022 ANALYSE VAN DE KREDIETEN PER INSTRUMENT						
(in miljoen EUR)						
INSTRUMENT		INITIËLE TOEWIJZING	TOE-/AFNAME VAN DE GECUMULEERDE MIDDELEN OP 31 DECEMBER 2021	TOE-/AFNAME VAN DE MIDDELEN IN 2022	Toelichting	HUIDIGE TOEWIJZING
A C S	<i>Cofinanciering</i>	0	88	2		89
	<i>EC interne DNO</i>	0	1			1
	<i>Periodieke bijdragen van de lidstaten</i>	29 008	308	(602)		28 713
	SUBTOTAAL ACS	29 008	395			28 804
L G O	<i>Cofinanciering</i>	0	0			0
	<i>EC interne DNO</i>	0	0			0
	<i>Periodieke bijdragen van de lidstaten</i>	0	352	1		353
	SUBTOTAAL LGO	0	352			353
TOTAAL 11e EOF		29 008	870	(721)		29 157

ONTWIKKELING VAN VASTLEGGINGEN, TOEGEWEZEN MIDDELEN EN BETALINGEN VOOR HET 10e EOF

EOF GEAGGREGEERDE REKENINGEN OP 31 december 2022											
SOORT STEUN											
ACS + LGO — 10e EOF											
(in miljoen EUR)											
	KREDIETEN	BESLUITEN			TOEGEWEZEN FONDSEN			BETALINGEN			
		GEAGGR.	JAARLIJKS	%	GEAGGR.	JAARLIJKS	%	GEAGGR.	JAARLIJKS	%	
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)			
	Periodieke bijdragen van de lidstaten										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	12,370	12,325	(67)	100%	12,283	(50)	100%	12,162	19	99%
	SUBTOTAAL: B-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	1,966	1,965	(6)	100%	1,961	(3)	100%	1,959	(0)	100%
	SUBTOTAAL: VOEDSELZEKERHEID	343	484	484	141%	316	316	65%	232	232	73%
	SUBTOTAAL: UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN	527	526		100%	526		100%	522		99%
	SUBTOTAAL: INTRA-ACS-TOEWIJZINGEN	3,628	3,618	(37)	100%	3,549	(3)	98%	3,323	84	94%
	SUBTOTAAL: REGIONALE TOEWIJZINGEN	1,960	1,810	(15)	92%	1,778	(16)	98%	1,694	2	95%
ACS	Cofinanciering										
	Toewijzingen										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	185	178	(1)	96%	175	(2)	98%	172	8	98%
	SUBTOTAAL: UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN	5	5		111%	5		100%	4	1	78%
	SUBTOTAAL: INTRA-ACS-TOEWIJZINGEN	12	11		91%	11		100%	11		100%
	Niet-bestedbare reserve										
	SUBTOTAAL: NIET-BESTEEDBARE RESERVE 10e EOF	137									
	Periodieke bijdragen van de lidstaten										
	Toewijzingen										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	186	186	(1)	100%	183	0	99%	170	1	93%
	SUBTOTAAL: B-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	14	14	(0)	100%	14		100%	14		100%
	SUBTOTAAL: UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN	5	5		100%	5		100%	5		100%
	SUBTOTAAL: REGIONALE TOEWIJZINGEN	34	34		100%	34		99%	34	0	100%
	Niet-bestedbare reserve										
	SUBTOTAAL: NIET-BESTEEDBARE RESERVE 10e EOF	17									
	TOTAAL: ACS+LGO (INCL. RESERVES) (A+B)	21,389	21,162	356	99%	20,841	241	98%	20,302	347	97%

ONTWIKKELING VAN VASTLEGGINGEN, TOEGEWEEZEN MIDDELEN EN BETALINGEN VOOR HET 11e EOF

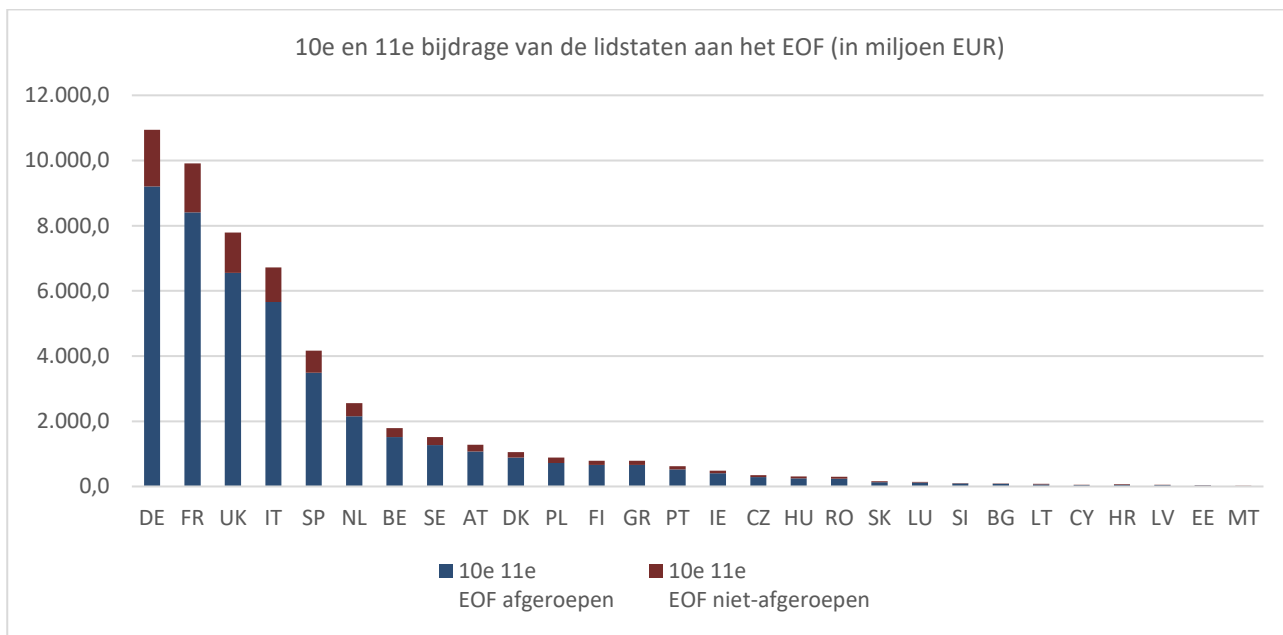
EOF GEAGGREGEERDE REKENINGEN OP 31 december 2022											
SOORT STEUN											
ACS + LGO — 11e EOF											
(in miljoen EUR)											
	KREDIET EN	BESLUITEN				TOEGEWEEZEN FONDSEN			BETALINGEN		
		GEAGGR.	JAARLIJKS	%	GEAGGR.	JAARLIJKS	%	GEAGGR.	JAARLIJKS	%	
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)			
ACS	Periodieke bijdragen van de lidstaten										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	15,449	15,421	(110)	100%	14,413	391	93%	11,062	1,086	77%
	SUBTOTAAL: B-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	1,060	1,060	(3)	100%	1,039	22	98%	980	115	94%
	SUBTOTAAL: OVERBRUGGINGSFACILITEIT	0									
	SUBTOTAAL: VOEDSELZEKERHEID	112	112	112	100%	21	21	19%	3	3	15%
	SUBTOTAAL: UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN	1,067	1,067	(3)	100%	1,063	(0)	100%	910	54	86%
	SUBTOTAAL: INTRA-ACS-TOEWIJZINGEN	4,009	3,907	(1)	97%	3,822	120	98%	3,186	218	83%
	SUBTOTAAL: REGIONALE TOEWIJZINGEN	7,293	7,286	(14)	100%	7,047	56	97%	5,452	526	77%
	Cofinanciering										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	46	46		100%	45	(0)	98%	26	8	59%
	SUBTOTAAL: UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN	4	4		100%	4		100%	0		10%
	SUBTOTAAL: INTRA-ACS-TOEWIJZINGEN	33	33		100%	33		100%	27	4	83%
	SUBTOTAAL: REGIONALE TOEWIJZINGEN	8	6	2	75%	6	2	100%	4		67%
	Niet-bestedbare reserve										
	SUBTOTAAL: NIET-BESTEEDBARE RESERVE 11e EOF	75									
	EC interne DNO										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	1	1		52%	1		100%	1		100%
LGO	Periodieke bijdragen van de lidstaten										
	Toewijzingen										
	SUBTOTAAL: A-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	211	211	(1)	100%	194	(1)	92%	192	9	99%
	SUBTOTAAL: B-ENVELOPPE — NATIONALE TOEWIJZINGEN	12	12		100%	12		100%	12		99%
	SUBTOTAAL: OVERBRUGGINGSFACILITEIT	0									
	SUBTOTAAL: UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN	8	8	(0)	100%	6		77%	5	0	84%
	SUBTOTAAL: REGIONALE TOEWIJZINGEN	103	102	(0)	100%	102	0	100%	52	15	51%
Niet-bestedbare reserve											
SUBTOTAAL: NIET-BESTEEDBARE RESERVE 11e EOF	2										
TOTAAL: ACS+LGO (INCL. RESERVES) (A+B)		29,491	29,275	(18)	99%	27,806	611	95%	21,912	2,039	79%

2.2. ONTVANGSTEN

Aard van de ontvangsten

De belangrijkste ontvangsten van het EOF zijn de bijdragen van de lidstaten. De Europese Commissie en de Europese Investeringsbank roepen drie keer per jaar bijdragen van de lidstaten aan het EOF af. Het bedrag van de bijdragen die elk jaar worden afgeroepen, weerspiegelt het bedrag van de betalingen die in de loop van het jaar moet worden gedekt.

Overzicht van de bijdragen per lidstaat

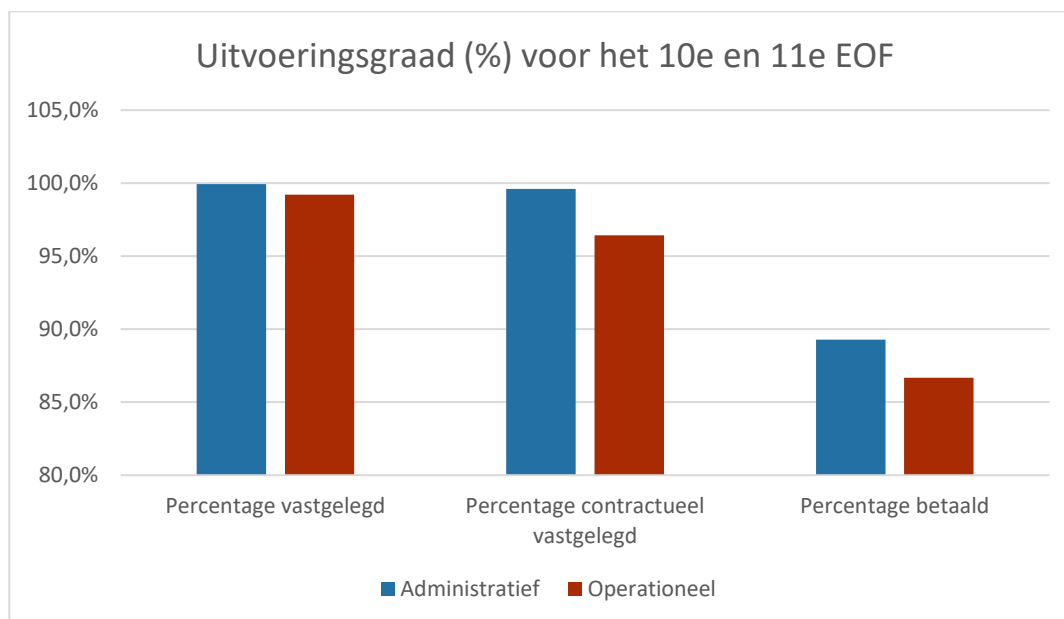
2.3. BELEIDSUITGAVEN EN SPECIFIEKE PROGRAMMA'S

Soort uitgave

Het in het meerjarig financieel kader beschikbare bedrag is uitgesplitst in 3 % toegewezen aan de Commissie voor ondersteunende uitgaven en 97 % voor de uitvoering van EOF-projecten. De bedragen worden in elk Intern Akkoord vastgesteld en kunnen worden verhoogd met vrijwillige bijdragen en inkomsten uit verrichtingen.

Uitsplitsing van vastgelegde, contractueel vastgelegde en betaalde bedragen naar aard van de uitgaven

	KREDIETEN	BESLUITEN			TOEGEWEZEN FONDSEN			BETALINGEN		
		GEAGGR.	JAARLIJKS	%	GEAGGR.	JAARLIJKS	%	GEAGGR.	JAARLIJKS	%
	(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)			
UITVOERINGSKOSTEN EN RENTENBATEN 10e + 11e EOF	1 630	1 629	11	99,9 %	1 622	13	99,6 %	1 448	57	89,3 %
OPERATIONELE UITVOERING (A+B) 10e + 11e EOF	50 442	50 049	338	99,2 %	48 260	853	96,4 %	41 827	2 286	86,7 %
TOTAAL 10e + 11e EOF: ACS+LGO (A+B)	52 071	51 677	349	99,2 %	49 882	866	96,4 %	43 276	2 343	86,8 %

Uitsplitsing van vastgelegde, contractueel vastgelegde en betaalde bedragen per regio en per land

GECUMULEERDE EOF-REKENINGEN OP 31 december 2022 PER LAND % KREDIETEN								
10e + 11e EOF		TOTAAL 10e en 11e EOF (in miljoen EUR)						
Cumulatief 2022		Kredieten	Besluiten	% van kredieten	Toegewezen middelen	% van kredieten	Betalingen	% van kredieten
ACS	Algemeen / administratieve enveloppe /	1,621	1,615	100%	1,615	100%	1,440	89%
	Reserve/Niet per land verdeeld	2,671	2,553	96%	2,553	96%	2,403	90%
	Alle ACS-landen	4,292	4,168	97%	4,168	97%	3,842	90%
	Angola	348	348	100%	345	99%	289	83%
	Benin	738	736	100%	719	97%	667	90%
	Botswana	129	129	100%	127	98%	123	95%
	Burkina Faso	1,306	1,302	100%	1,299	99%	1,249	96%
	Burundi	569	569	100%	550	97%	514	90%
	Kameroen	521	521	100%	507	97%	461	89%
	Kaapverdië	146	146	100%	146	100%	144	99%
	Comoren	79	79	100%	76	95%	67	85%
	Congo	163	163	100%	159	97%	107	65%
	Republiek Congo	1,422	1,421	100%	1,358	96%	1,162	82%
	Ivoorkust	706	705	100%	701	99%	663	94%
	Djibouti	186	186	100%	175	94%	140	75%
	Eritrea	215	215	100%	215	100%	35	16%
	Ethiopië	1,614	1,609	100%	1,585	98%	1,375	85%
	Gabon	33	33	100%	32	97%	29	89%
	Gambia	314	314	100%	312	99%	253	81%
	Ghana	791	787	99%	782	99%	709	90%
	Guinee-Bissau	186	186	100%	185	100%	162	87%
	Guinee (Conakry)	503	503	100%	495	98%	426	85%
	Mauritius	82	82	100%	82	100%	81	99%
	Kenia	871	867	100%	856	98%	696	80%
	Lesotho	259	256	99%	247	95%	191	74%
	Liberia	489	489	100%	443	91%	422	86%
	Madagaskar	788	788	100%	732	93%	518	66%
	Malawi	1,025	1,023	100%	943	92%	856	84%
	Mali	1,424	1,423	100%	1,402	98%	1,200	84%
	Mauritanië	345	344	100%	340	99%	305	88%
	Mozambique	1,460	1,453	100%	1,266	87%	1,044	72%
	Namibië	189	188	100%	177	94%	166	88%
Niger	1,279	1,275	100%	1,257	98%	1,194	93%	
Nigeria	1,141	1,110	97%	1,099	96%	1,008	88%	
Uganda	991	991	100%	978	99%	791	80%	
Centraal-Afrikaanse Republiek	610	610	100%	584	96%	529	87%	
Rwanda	840	840	100%	836	100%	808	96%	
Sao Tomé en Príncipe	56	56	100%	54	96%	46	82%	
Senegal	666	666	100%	660	99%	606	91%	
Seychellen	23	23	100%	23	99%	22	96%	
Sierra Leone	663	663	100%	629	95%	572	86%	

Jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds 2022

	Somalië	901	899	100%	896	99%	884	98%
	Sudan	298	298	100%	298	100%	298	100%
	Zuid-Sudan	90	90	100%	90	100%	90	100%
	Swaziland	128	126	98%	114	89%	100	78%
	Tanzania	1,172	1,172	100%	1,114	95%	993	85%
	Tsjaad	936	936	100%	880	94%	756	81%
	Togo	378	378	100%	375	99%	351	93%
	Zambia	834	834	100%	773	93%	593	71%
	Zimbabwe	470	470	100%	467	99%	444	94%
	* Totaal Afrika	28,377	28,304	100%	27,379	96%	24,139	85%
	Antigua en Barbuda	15	15	100%	15	100%	14	93%
	Barbados	22	22	100%	22	99%	20	91%
	Belize	43	43	100%	41	96%	31	74%
	Dominica	41	41	100%	41	99%	40	98%
	Grenada	21	21	100%	20	99%	20	97%
	Guyana	79	79	100%	76	97%	76	97%
	Haïti	1,013	1,012	100%	891	88%	754	74%
	Jamaica	236	236	100%	233	99%	219	93%
	Dominicaanse Republiek	283	283	100%	281	99%	274	97%
	Saint Lucia	32	32	100%	32	100%	29	91%
	Saint Kitts en Nevis	8	8	100%	8	99%	6	72%
	Saint Vincent en de Grenadines	26	26	100%	26	99%	22	83%
	Suriname	27	27	100%	27	99%	20	74%
	Trinidad en Tobago	29	29	100%	28	99%	22	76%
	* Totaal Caribisch gebied	1,875	1,873	100%	1,742	93%	1,550	83%
	Fiji	49	49	100%	48	99%	46	96%
	Cookeilanden	5	5	100%	5	100%	5	100%
	Salomonseilanden	69	69	100%	68	99%	61	89%
	Kiribati	42	42	100%	42	99%	30	71%
	Marshalleilanden	17	17	100%	17	100%	14	86%
	Micronesia	23	23	100%	22	97%	11	46%
	Nauru	4	4	100%	4	99%	4	98%
	Niue	3	3	100%	3	100%	3	100%
	Palau	5	5	100%	4	70%	4	68%
	Papoea-Nieuw-Guinea	244	240	98%	232	95%	178	73%
	West-Samoa	67	67	100%	67	100%	66	99%
	Oost-Timor	174	174	100%	172	99%	150	86%
	Tonga	28	28	100%	28	100%	28	99%
	Tuvalu	13	13	100%	13	99%	13	96%
	Vanuatu	55	55	100%	52	96%	46	83%
	* Totaal Stille Oceaan	798	794	99%	777	97%	659	83%
	Intra-ACS-toewijzingen	8,118	8,005	99%	7,589	93%	6,663	82%
	PALOP	61	61	100%	59	98%	54	89%
	Regio zuidelijk Afrika 10e EOF	137	137	100%	137	100%	134	98%
	REGIO CENTRAAL-AFRIKA	573	570	99%	538	94%	389	68%
	REGIO OOSTELIJK EN ZUIDELIJK AFRIKA	3,109	3,106	100%	2,968	95%	2,213	71%
	West-Afrikaanse regio	1,960	1,957	100%	1,930	98%	1,515	77%
	Caribisch gebied	540	539	100%	505	94%	363	67%
	Pacifisch gebied	327	323	99%	285	87%	196	60%
LGO	* Totaal regionale samenwerking LGO	14,826	14,699	99%	14,012	95%	11,526	78%

Jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds 2022

	ACS	50,168	49,837	99%	48,078	96%	41,716	83%
Reserve/Niet per land/gebied verdeeld	32	13	41%	11	35%	10	32%	
Alle LGO-landen	32	13	41%	11	35%	10	32%	
Anguilla	28	28	100%	27	99%	27	99%	
Falklandeilanden (Malvinen)	10	10	100%	10	100%	10	100%	
Pitcairneilanden	5	5	100%	5	100%	5	100%	
Turks- en Caicoseilanden	32	32	100%	32	100%	32	100%	
Britse Maagdeneilanden	2	2	100%	2	98%	2	90%	
Montserrat	33	33	100%	33	100%	33	100%	
Sint-Helena, Ascension en Tristan da Cunha	38	38	100%	38	100%	38	100%	
* Totaal Britse LGO	147	147	100%	146	100%	146	100%	
Nederlandse Antillen	41	40	99%	23	57%	20	49%	
Nederlandse Antillen — Bonaire	4	4	100%	4	98%	2	56%	
Nederlandse Antillen — Saba	3	3	100%	3	100%	3	100%	
Nederlandse Antillen — Sint-Eustatius	2	2	100%	2	100%	2	100%	
Aruba	21	21	100%	21	99%	19	91%	
Sint-Maarten	14	14	100%	8	55%	5	33%	
* Totaal Nederlandse LGO	86	85	99%	62	72%	52	61%	
Wallis en Futuna	39	39	100%	37	95%	27	71%	
Mayotte	29	29	100%	29	100%	29	100%	
Nieuw-Caledonië	50	50	100%	50	100%	50	100%	
Frans-Polynesië	51	51	100%	50	98%	49	97%	
Saint-Pierre en Miquelon	47	47	100%	47	100%	47	100%	
* Totaal Franse LGO	215	215	100%	212	99%	202	94%	
Reserve/Niet per regio verdeeld	137	137	100%	136	99%	86	63%	
LGO Regionale samenwerking	137	137	100%	136	99%	86	63%	
LGO	617	597	97%	568	92%	497	81%	
TOTAAL: ACS+LGO	50,785	50,435	99%	48,646	96%	42,213	83%	

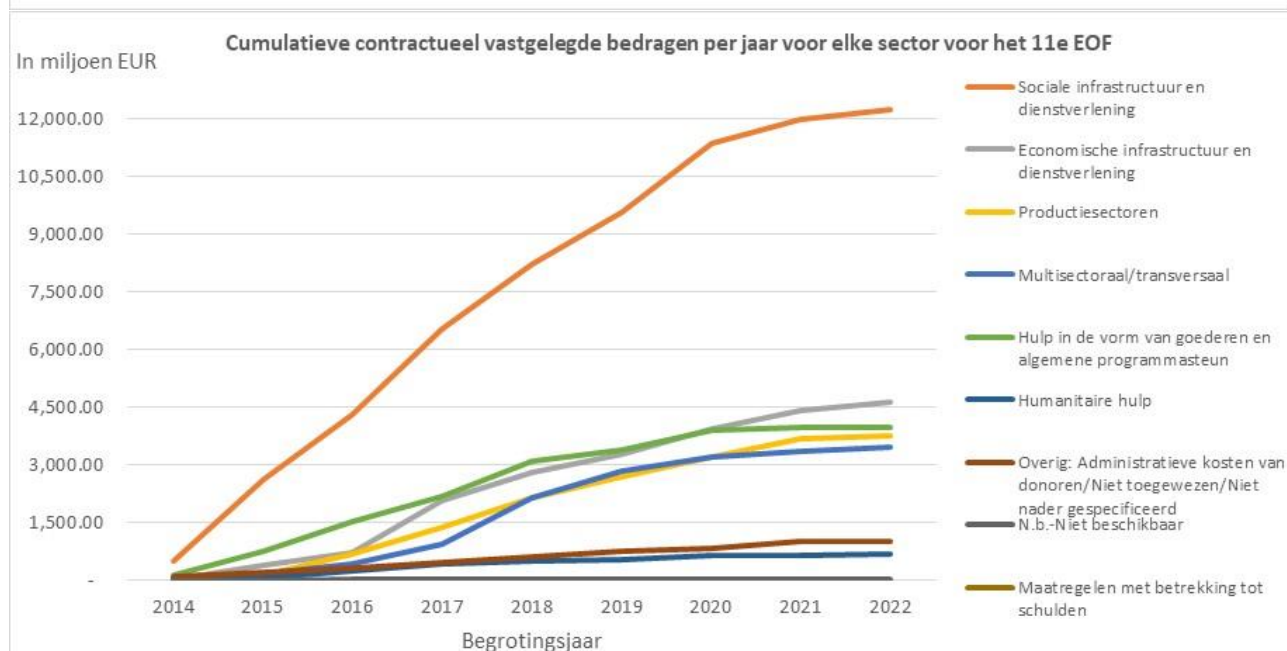
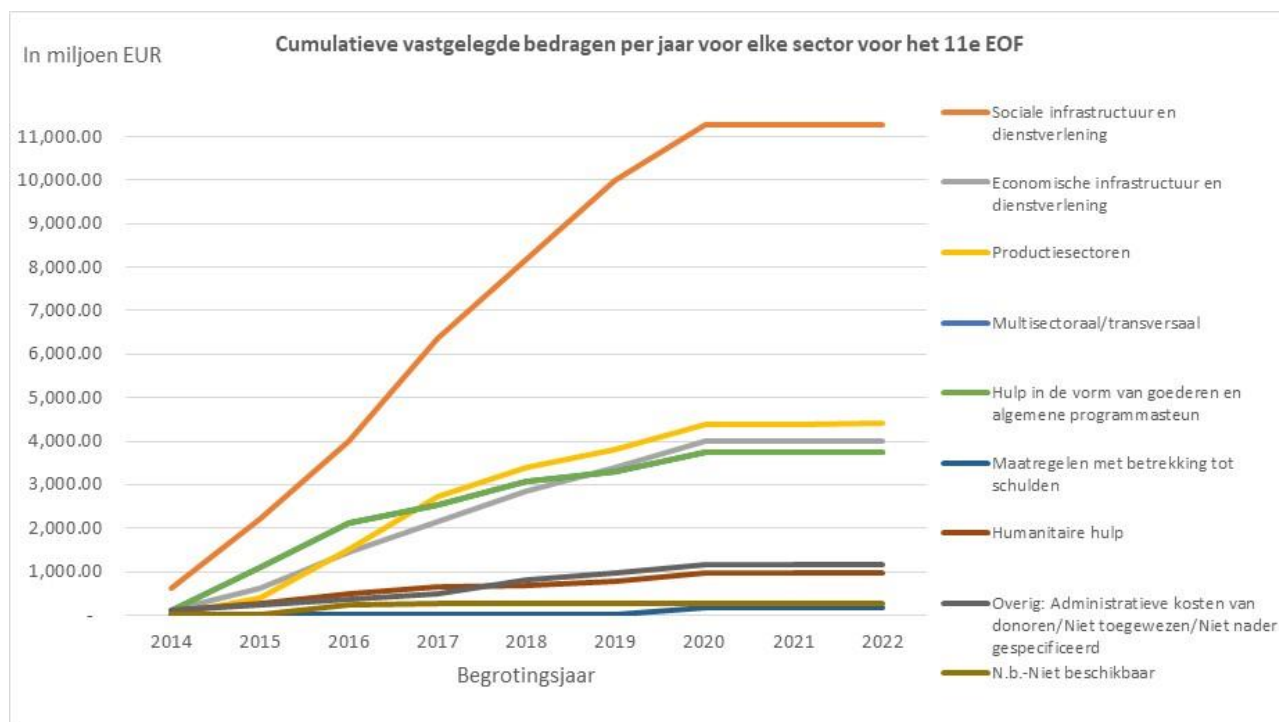
Uitsplitsing van vastgelegde, contractueel vastgelegde en betaalde bedragen per uitgaventerrein voor het 11e EOF

EOF Uitsplitsing van vastgelegde, contractueel vastgelegde en betaalde bedragen per uitgaventerrein (DAC-sectorcodes)¹³			
(in miljoen EUR)			
Sector	Vastgelegd	Contractueel vastgel	Betaald
Sociale infrastructuur en dienstverlening			
110-Onderwijs	1,192.46	1,133.56	958.72
120-Gezondheidszorg	2,131.40	2,485.23	2,201.03
130-Bevolkingspolitiek/programma's en reproductieve gezondheid	352.44	50.67	30.23
140-Water en sanitaire voorzieningen	788.50	833.83	479.83
150-Overheid en maatschappelijk middenveld	5,826.12	6,373.64	5,426.96
160-Overige sociale infrastructuur en dienstverlening	996.71	1,377.42	1,301.39
Sociale infrastructuur en dienstverlening TOTAAL	11,287.63	12,254.35	10,398.17
Economische infrastructuur en dienstverlening			
210-Vervoer en opslag	1,425.48	2,162.30	990.95
220-Communicatie	140.96	143.99	101.70
230-Energie	2,015.13	1,893.12	1,065.10
240-Bankdiensten en financiële dienstverlening	82.03	118.10	68.99
250-Zakelijke en andere diensten	343.43	313.63	170.94
Economische infrastructuur en dienstverlening TOTAAL	4,007.01	4,631.15	2,397.68
Productiesectoren			
310-Landbouw, bosbouw en visserij	3,252.66	2,886.40	2,074.39
320-Industrie, delfstoffen en mijnbouw, bouwnijverheid	641.59	450.66	224.19
330-Handel en toerisme	507.49	416.58	230.57
Productiesectoren TOTAAL	4,401.74	3,753.65	2,529.15
Multisectoraal/transversaal			
410-Algemene milieubescherming	989.82	901.85	594.87
430-Overige multisectoraal	3,882.47	2,560.60	1,861.88
Multisectoraal/transversaal TOTAAL	4,872.29	3,462.45	2,456.75
Hulp in de vorm van goederen en algemene programmasteun			
510-Algemene begrotingssteun	3,116.32	3,598.77	2,837.52
520-Voedselhulp in het kader van ontwikkelingssteun	614.50	389.97	354.32
Hulp in de vorm van goederen en algemene programmasteun TOTAAL	3,730.82	3,988.75	3,191.84
Maatregelen met betrekking tot schulden			
600-Maatregelen met betrekking tot schulden	183.00	183.00	183.00
Maatregelen met betrekking tot schulden TOTAAL	183.00	183.00	183.00
Humanitaire hulp			
720-Respons in noodsituaties	746.19	473.49	465.38
730-Hulp voor wederopbouw en herstel	137.83	64.96	35.79
740-Paraatheid bij rampen	72.79	126.50	84.60
Humanitaire hulp TOTAAL	956.81	664.95	585.77
Administratieve kosten van donoren/Niet toegewezen/Niet nader gespecificeerd			
910-Administratieve kosten van donoren	982.02	967.20	820.72
998-Niet toegewezen/niet gespecificeerd	183.74	41.41	29.70
N.b.-Niet beschikbaar	260.50	5.98	2.02
Administratieve kosten van donoren/Niet toegewezen/Niet nader gespecificeerd TOTAAL	1,426.26	1,014.59	852.44
TOTAAL-GENERAAL VAN 11e EOF	30,865.56	29,952.88	22,594.80

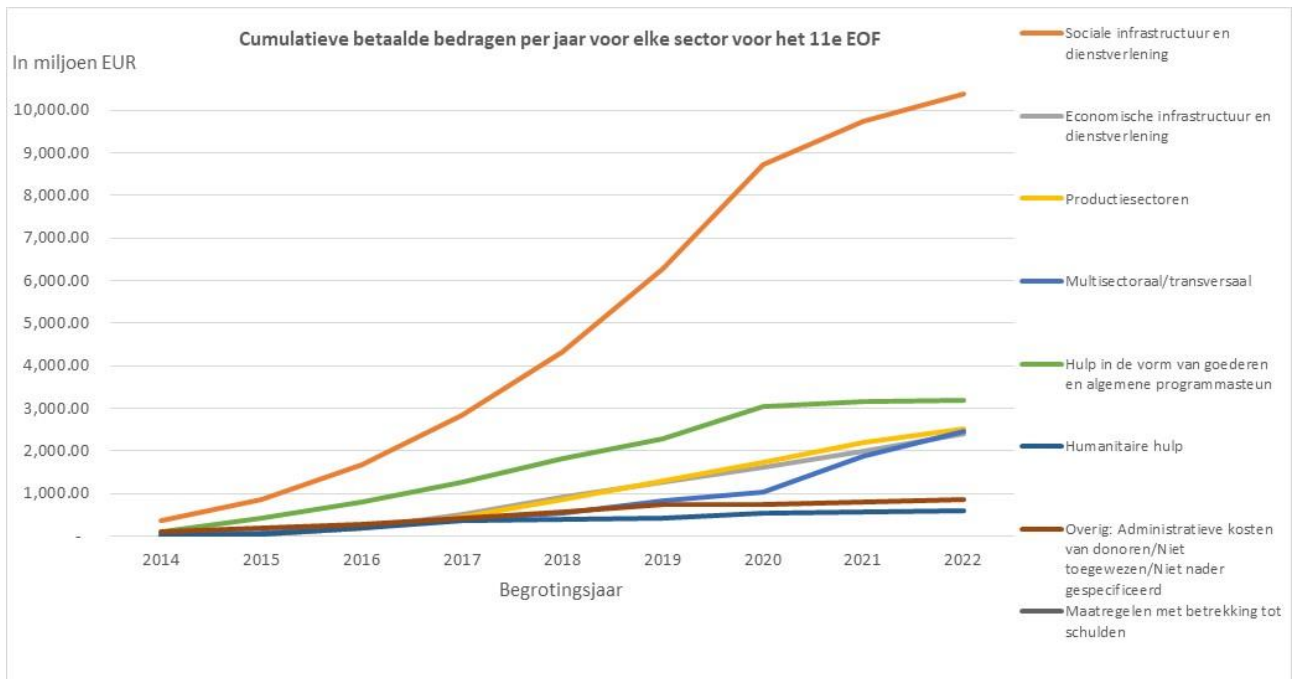
¹³ Brutobedragen (d.w.z. exclusief vrijmakingen en invorderingsopdrachten).

Weging van de bedragen in de kolommen "vastgelegd", "contractueel vastgelegd" en "betaald" in functie van de kleur.

Ontwikkeling van cumulatief vastgelegd, contractueel vastgelegd en betaald bedrag per uitgaventerrein voor het 11e EOF

3. VERKLARENDE BEGRIPPENLIJST

Administratieve kredieten

Kredieten ter dekking van de huishoudelijke uitgaven van de instellingen (personeel, gebouwen, kantoorapparatuur).

Vastgestelde begroting

De ontwerpbegroting wordt de vastgestelde begroting zodra zij door de begrotingsautoriteit is goedgekeurd.

Gewijzigde begroting

Tijdens het begrotingsjaar genomen besluit tot wijziging (verhoging, verlaging, overschrijving) van onderdelen van de goedgekeurde begroting van dat jaar.

Kredieten

Begrotingsmiddelen.

De begroting bevat ramingen van zowel vastleggingen (juridische verbintenissen om voor financiering te zorgen) als betalingen (geld dat contant of per bankoverschrijving aan de begunstigen wordt uitbetaald). Er is vaak een verschil tussen de kredieten voor vastleggingen en die voor betalingen — de “gesplitste” kredieten — omdat de middelen voor meerjarige programma’s en projecten gewoonlijk volledig worden vastgelegd in het jaar waarin de desbetreffende besluiten worden genomen en de betalingen worden gespreid over een aantal jaren, in het tempo waarin programma’s en projecten worden uitgevoerd.

Bestemmingsontvangsten

Ontvangsten bestemd voor de financiering van welbepaalde uitgaven.

Begrotingsresultaat

Het verschil tussen ontvangen inkomsten en de betaalde bedragen, met inbegrip van de aanpassingen voor overdrachten, annuleringen en wisselkoersverschillen.

Voor de agentschappen moet het resulterende bedrag worden terugbetaald aan de financierende autoriteit.

Uitvoering van de begroting

Besteding van de begroting door middel van uitgaven en ontvangsten.

Begrotingspost/Begrotingsonderdeel

De begroting is gestructureerd in ontvangsten en uitgaven die worden weergegeven overeenkomstig een bindende nomenclatuur die de door de begrotingsautoriteit vastgestelde aard en het doel van elke post weerspiegelt. De afzonderlijke rubrieken (titel, hoofdstuk, artikel of post) vormen een formele beschrijving van de nomenclatuur.

Vastlegging in de begroting

Verrichting waarmee de bevoegde ordonnateur in de begroting de begrotingskredieten vastlegt die nodig zijn voor de latere betalingen ter uitvoering van juridische verbintenissen.

Annulering van kredieten

Kredieten die tegen het einde van het begrotingsjaar niet zijn gebruikt en die niet kunnen worden overgedragen, worden geannuleerd.

Overdracht van kredieten

Uitzondering op het beginsel van jaarperiodiciteit, waarbij kredieten die in een bepaald begrotingsjaar niet konden worden gebruikt, bij wijze van uitzondering en onder strikte voorwaarden worden overgedragen voor gebruik in het volgende jaar.

Vastleggingskredieten

Vastleggingskredieten dekken de totale waarde van juridische verplichtingen (contracten, subsidieovereenkomsten of -besluiten) die kunnen worden aangegaan in het lopende begrotingsjaar.

Vrijmaking

Verrichting waarbij de bevoegde ordonnateur de reservering van eerder in de begroting vastgelegde kredieten geheel of gedeeltelijk annuleert.

Gesplitste kredieten

Gesplitste kredieten worden gebruikt voor de financiering van meerjarenacties; zij dekken alle kosten die voortvloeien uit de juridische verbintenissen die gedurende het lopende begrotingsjaar zijn aangegaan voor activiteiten waarvan de tenuitvoerlegging zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt.

Economisch resultaat

Effect op de balans van uitgaven en ontvangsten op basis van de regels van boekhouding op transactiebasis.

Vastgestelde rechten

Het recht om inkomsten te ontvangen van een debiteur zoals erkend door middel van een invorderingsopdracht.

Wisselkoersverschil

Het verschil dat voortvloeit uit de wisselkoersen die gelden voor de transacties met betrekking tot landen buiten de eurozone, of uit de herwaardering van in buitenlandse valuta luidende activa en passiva op de datum van de jaarrekening.

Uitgaven

Term die wordt gebruikt voor de besteding van de begroting uit alle soorten financieringsbronnen.

Subsidies

Rechtstreekse financiële bijdragen ten laste van de begroting aan derden-begunstigden die zijn betrokken bij activiteiten die het beleid van de Unie dienen.

Vervallen kredieten

Ongebruikte kredieten die op het einde van het begrotingsjaar worden geannuleerd. Vervallen betekent de volledige of gedeeltelijke intrekking van de machtiging om uitgaven te doen en/of verplichtingen aan te gaan, zoals belichaamd door een krediet.

Voor gemeenschappelijke ondernemingen (en EIT) kunnen ongebruikte kredieten overeenkomstig hun financiële regels worden opgenomen in de raming van ontvangsten en uitgaven van de volgende drie begrotingsjaren (de zogeheten "n+3"-regel). Vervallen kredieten voor gemeenschappelijke ondernemingen kunnen met andere woorden tot begrotingsjaar "n+3" opnieuw worden opgevoerd.

Rechtsgrondslag/basishandeling

De rechtshandeling die wordt vastgesteld door de wetgevende macht (gewoonlijk de Raad en het Europees Parlement) waarin de doelstelling van een uitgavenprogramma van de Unie wordt bepaald, alsook het doel van de kredieten, de regels voor interventie, de vervaldatum en de relevante financiële regels die als rechtsgrondslag voor de uitvoering van het uitgavenprogramma moeten dienen.

Juridische verbintenissen

Handeling waarbij de ordonnateur een verplichting ten aanzien van derden aangaat die tot een uitgave ten laste van de begroting van de Unie kan leiden.

Veelvoorkomende vormen van juridische verbintenissen zijn contracten in geval van aanbestedingen, subsidieovereenkomsten en subsidiebesluiten.

Niet-gesplitste kredieten

Kredieten die in de jaarlijkse behoeften voorzien en derhalve gedurende het begrotingsjaar moeten worden vastgelegd. Alleen bedragen die in aanmerking komen om automatisch te worden overgedragen, kunnen in het volgende jaar worden uitgekeerd. Niet-gesplitste kredieten die aan het einde van het jaar niet zijn gebruikt, d.w.z. vastgelegd, worden geannuleerd (tenzij, bij wijze van uitzondering, bij een besluit van de Commissie toestemming voor een niet-automatische overdracht wordt verleend). Niet-gesplitste kredieten betreffen administratieve uitgaven. Vastleggingskredieten en betalingskredieten zijn in dat geval gelijk.

Beleidskredieten

De beleidskredieten financieren de verschillende beleidsmaatregelen, hoofdzakelijk in de vorm van subsidies of overheidsopdrachten.

Nog betaalbaar te stellen vastleggingen

De nog betaalbaar te stellen vastleggingen (of RAL, van het Franse "reste à liquider") worden gedefinieerd als het bedrag van de vastgelegde kredieten die nog niet zijn betaald. Zij zijn het directe gevolg van de spreiding van programma's over meerdere jaren en de splitsing in vastleggings- en betalingskredieten.

Betalingskredieten

Betalingskredieten dekken uitgaven die in het lopende jaar moeten worden gedaan uit hoofde van juridische verplichtingen van het lopende en/of eerdere jaren.

RAL (Reste à liquider)

Het resterende bedrag dat op een bepaald moment moet worden betaald ten aanzien van een vastlegging in de begroting. Zie Nog betaalbaar te stellen vastlegging.

Overschot

Positief verschil tussen ontvangsten en uitgaven dat moet worden terugbetaald aan de financierende autoriteit. Zie Begrotingsresultaat.

Overschrijving tussen begrotingsonderdelen

Overschrijvingen houden de verplaatsing in van kredieten van het ene begrotingsonderdeel naar het andere in de loop van het begrotingsjaar en vormen dus een uitzondering op het begrotingsspecialiteitsbeginsel.

JAARVERSLAG OVER DE UITVOERING — DE DOOR DE EUROPESE INVESTERINGSBANK BEHEERDE MIDDELEN

EUROPESE INVESTERINGSBANK

CA/561/23

29 maart 2023

RAAD VAN BESTUUR

INVESTERINGSFACILITEIT

FINANCIËLE STATEN

PER 31 DECEMBER 2022

- (1) Overzicht van de financiële positie
- (2) Overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten
- (3) Overzicht van de wijzigingen in de middelen van de contribuanten
- (4) Kasstroomoverzicht
- (5) Toelichtingen bij de financiële staten
- (6) Verslag van de onafhankelijke accountant

ORG.: E

VERTROUWELIJK

OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE POSITIE

per 31 DECEMBER 2022

(x 1.000 EUR)

	Toelichting	31.12.2022	31.12.2021
ACTIVA			
Geldmiddelen en kasequivalenten	5	1 451 970	1 358 564
Door contribuanten te storten bedragen	9/17	85 321	85 210
Thesauriemiddelen	10	73 003	-
Afgeleide financiële instrumenten	6	75 852	7
Leningen en voorschotten	7	1 849 786	1 986 281
Aandelen en andere effecten met variabele rente	8	797 341	697 631
Overige activa	11	950	1 086
Totaal activa		4 334 223	4 128 779
PASSIVA EN MIDDELEN VAN CONTRIBUANTEN			
PASSIVA			
Afgeleide financiële instrumenten	6	-	18 835
Uitgestelde baten	12	52 417	48 432
Voorzieningen voor toegezegde leningen	14	16 583	16 602
Aan derde partijen verschuldigde bedragen	15	190 927	239 639
Overige verplichtingen	16	2 419	2 333
Totaal verplichtingen		262 346	325 841
MIDDELEN CONTRIBUANTEN			
Faciliteit afgeroepen bijdrage van de lidstaten	17	3 701 695	3 471 695
Ingehouden winsten		370 182	331 243
Totaal middelen contribuanten		4 071 877	3 802 938
Totaal passiva en middelen contribuanten		4 334 223	4 128 779

**OVERZICHT VAN WINST OF VERLIES EN ANDERE NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN
VOOR HET JAAR GEËINDIGD OP 31 DECEMBER 2022**
(× 1 000 EUR)

	Toelichting	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
Rente en soortgelijke baten*	19	93 786	86 456
Rente en soortgelijke uitgaven	19	-5 479	-10 436
Nettorente en soortgelijke baten		88 307	76 020
Baten uit vergoedingen en provisies	20	511	2 219
Uitgaven aan vergoedingen en provisies	20	-761	-175
Netto vergoedings- en provisiebaten		-250	2 044
Wijziging in reële waarde van afgeleide financiële instrumenten		94 680	-51 770
Nettoresultaat op aandelen en andere effecten met variabele rente	21	24 432	123 627
Nettoresultaat van de leningen en voorschotten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	7	-3 080	3 568
Nettowisselkoersresultaat		-140 104	33 676
Nettoresultaten van financiële transacties		-24 072	109 101
Wijziging bij waardevermindering op leningen en voorschotten, minus terugboekingen	7	8 562	42 974
Wijziging in voorzieningen voor verstrekte garanties, minus terugboekingen	13	-	851
Wijziging in voorzieningen voor toegezegde leningen, minus terugboekingen	14	20	16 616
Algemene beheerskosten	22	-33 628	-53 136
Winst over het boekjaar		38 939	194 470
Totaal niet-gerealiseerde resultaten winst voor het jaar		38 939	194 470

* Voor het op 31 december 2022 afgesloten jaar bedroegen rente en soortgelijke baten 85,8 miljoen EUR (2021: 77,5 miljoen EUR) berekend op basis van de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

**OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN IN DE MIDDELEN VAN DE CONTRIBUANTEN
VOOR HET JAAR GEËINDIGD OP 31 DECEMBER 2022**

(× 1 000 EUR)

		Afgeroepen bijdrage	Ingehouden winsten	Totaal
Per 1 januari 2022	Toelichting	3 471 695	331 243	3 802 938
Bijdrage lidstaten afgeroepen in de loop van het jaar	17	230 000	-	230 000
Winst voor het jaar 2022		-	38 939	38 939
Wijzigingen middelen contribuanten		230 000	38 939	268 939
Per 31 december 2022		3 701 695	370 182	4 071 877
		Afgeroepen bijdrage	Ingehouden winsten	Totaal
Per 1 januari 2021		3 221 695	136 773	3 358 468
Bijdrage lidstaten afgeroepen in de loop van het jaar	17	250 000	-	250 000
Winst voor het jaar 2021		-	194 470	194 470
Wijzigingen middelen contribuanten		250 000	194 470	444 470
Per 31 december 2021		3 471 695	331 243	3 802 938

KASSTROOMOVERZICHT
VOOR HET JAAR GEËINDIGD OP 31 DECEMBER 2022

(× 1 000 EUR)

	Toelich ting	Van 1.1.2022 tot 31.12.2022	Van 1.1.2021 tot 31.12.2021
OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Winst over het boekjaar		38 939	194 470
Aanpassingen voor:			
Nettoresultaat in reële waarde op aandelen en andere effecten met variabele rente	8	-9 271	-130 991
Wijziging bij waardevermindering op leningen en voorschotten, minus terugboekingen	7	-8 562	-42 974
Nettoresultaat van de leningen en voorschotten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	7	3 080	-3 568
Wijziging opgelopen rente en geamortiseerde kostprijs leningen en voorschotten		2 291	6 462
Nettowijziging in voorzieningen voor verstrekte garanties, minus terugboekingen	13	-	-851
Nettowijziging in voorzieningen voor toegezegde leningen, minus terugboekingen		-19	-16 550
Wijziging reële waarde derivaten		-94 680	51 770
Wijziging opgelopen rente en geamortiseerde kostprijs van financiële activa	10	321	-1 271
Wijziging uitgestelde baten		3 985	18 700
Gevolgen wijzigingen wisselkoers op leningen	7	-53 747	-84 893
Effect van wisselkoerswijzigingen op aandelen en andere effecten met variabele rente	8	-25 463	-27 230
Gevolgen wijzigingen wisselkoers op aangehouden tegoeden		-12 006	-9 875
(Verlies)/winst operationele activiteiten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en -passiva		-155 132	-46 801
Uitkeringen lening	7	-260 493	-515 212
Terugbetalingen leningen	7	458 381	339 944
Wijziging opgelopen rentebaten op geldmiddelen en kasequivalenten	5	1 822	-304
Verwerving van thesauriemiddelen	10	-920 290	-2 333 691
Looptijden thesauriemiddelen	10	847 608	2 684 293
Toename aandelen en andere effecten met variabele rente	8	-139 935	-84 224
Netto-opbrengsten op aandelen en andere effecten met variabele rente		90 219	77 749
Afname andere activa		136	977
Toename andere passiva		86	1 113
(Daling) / Toename van andere bedragen te betalen aan Europese Investeringsbank		-58 093	34 598
Nettokasstromen (gebruikt in) van operationele activiteiten		-135 691	158 442
FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Bijdrage van lidstaten		238 450	250 444
Bedragen ontvangen van lidstaten met betrekking tot rentesubsidies en technische bijstand		61 450	63 254
Bedragen betaald namens lidstaten met betrekking tot rentesubsidies en technische bijstand		-60 619	-27 337
Nettokasstromen van financieringsactiviteiten		239 281	286 361
Nettotoename geldmiddelen en kasequivalenten		103 590	444 803
Samenvattende staat van kasstromen:			
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het begrotingsjaar		1 359 005	924 077
Nettokasstromen (gebruikt in) / van:			
Operationele activiteiten		-135 691	158 442
Financieringsactiviteiten		239 281	286 361
Effect wijzigingen wisselkoers op geldmiddelen en kasequivalenten		-12 006	-9 875
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het einde van het begrotingsjaar		1 450 589	1 359 005
Geldmiddelen en kasequivalenten zijn samengesteld uit:			
Contanten	5	328 079	434 064
Termijndeposito's (exclusief opgelopen rente)	5	963 004	672 730
Commercial papers	5	159 506	252 211
		1 450 589	1 359 005

Toelichtingen bij de financiële staten per 31 december 2022

1 Algemene informatie

De investeringsfaciliteit (de "faciliteit") is opgericht in het kader van de Overeenkomst van Cotonou (de "Overeenkomst") betreffende steun voor samenwerking en ontwikkeling, die door de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan ("de ACS-staten") en de Europese Unie en haar lidstaten op 23 juni 2000 is gesloten en op 25 juni 2005 en 22 juni 2010 is herzien.

De faciliteit is geen afzonderlijke rechtspersoon en de Europese Investeringsbank ("EIB") beheert de bijdragen namens de lidstaten ("donoren") overeenkomstig de voorwaarden van de Overeenkomst en treedt op als een beheerder van de faciliteit.

De in het kader van de Overeenkomst vastgelegde financiering is afkomstig uit de begrotingen van de EU-lidstaten. EU-lidstaten dragen bij met bedragen voor de financiering van de faciliteit en subsidies die worden gebruikt voor de financiering van rentesubsidies zoals is voorzien in de meerjarige financiële kaders (het eerste financiële protocol voor de periode 2000-2007 waarnaar wordt verwezen als het 9e EOF, het tweede financiële protocol voor de periode 2008-2013 waarnaar wordt verwezen als het 10e EOF en het derde financiële protocol voor de periode 2014-2020 waarnaar wordt verwezen als het 11e EOF). De EIB is belast met het beheer van:

- (iv) de faciliteit, een risicodragend revolverend fonds ten belope van 3 685,5 miljoen EUR dat ertoe strekt de investeringen in de particuliere sector in de ACS-staten te bevorderen, waarbij een bedrag van 48,5 miljoen EUR aan de landen en gebieden overzee ("LGO's") is toegewezen;
- (v) subsidies voor de financiering van rentesubsidies ten belope van maximaal 1 220,85 miljoen EUR voor ACS-staten en maximaal 8,5 miljoen EUR voor LGO's. Tot 15 % van deze subsidies kan worden benut voor de financiering van projectgerelateerde technische bijstand.

De EU en de ACS zijn overeengekomen om het besluit inzake overgangsmaatregelen te wijzigen teneinde de toepassing van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst te verlengen tot 30 juni 2023, of tot de inwerkingtreding van de nieuwe overeenkomst, of tot de voorlopige toepassing van de nieuwe overeenkomst tussen de Unie en de ACS-staten, indien dat eerder is (Besluit nr. 3/2019 van het ACS-EU-Comité van ambassadeurs tot vaststelling van overgangsmaatregelen op grond van artikel 95, lid 4, van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst, dat nadien is gewijzigd bij Besluit nr. 3/2021 van het ACS-EU-Comité van ambassadeurs van 26 november 2021 tot wijziging van Besluit nr. 970/2022 van het ACS-EU-Comité van ambassadeurs van 16 juni 2022).

De NDICI-verordening – Europa in de wereld, die van kracht werd op 14 juni 2021 (Verordening (EU) 2021/947 van 9 juni 2021), voorziet in de primaire rechtsgrondslag voor EU-bijstand buiten de EU in 2021-2027, en de governance voor het nieuwe institutionele mandaat van de bank voor acties buiten de Europese Unie, met inbegrip van de ACS-regio. Dit omvat de integratie van het huidige buiten de begroting gehouden EOF in de EU-begroting. De NDICI-verordening voorziet in de rechtsgrondslag op grond waarvan de Commissie toekomstige EU-mandaten kan toevertrouwen aan de EIB voor haar activiteiten buiten de EU. De verordening voorziet tevens in het kader voor externe investeringen waarbinnen de Unie kan samenwerken met partnerinstellingen via subsidies of garanties uit de EU-begroting.

Op 23 december 2020 heeft de Raad besloten de vastleggingsperiode van de ACS-investeringsfaciliteit met ten minste zes maanden te verlengen. Voor de toekomst zullen terugvloeiende middelen uit de ACS-investeringsfaciliteit worden ingezet binnen het NDICI-kader door middel van een combinatie van een specifiek segment voor de particuliere sector in de ACS-staten in het kader van het Europees Fonds voor duurzame ontwikkeling (EFDO+) en een trustfonds.

Naar aanleiding van de verlenging van de vastleggingsperiode van de investeringsfaciliteit keurde de bank, conform haar mandaat, operaties goed tot 30 juni 2021 (Besluit 2020/2233 van de Raad van 23 december 2020 betreffende de vastlegging van de middelen die afkomstig zijn van gelden die terugvloeien in het kader van de ACS-investeringsfaciliteit van operaties uit hoofde van het 9e, 10e en 11e Europees Ontwikkelingsfonds (PB L 437 van 28.12.2020, blz. 188)).

De financiële staten zijn op continuïteitsbasis opgesteld, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de investeringsfaciliteit in staat zal zijn alle schulden uit hoofde van de operaties te honoreren. De duur van de investeringsfaciliteit wordt niet bepaald. Het Intern Akkoord van het 11e EOF blijft van kracht (overeenkomstig artikel 14, lid 3, van het Intern Akkoord) zolang dit nodig is om alle operaties die uit hoofde van de ACS-EU-partnerschapsovereenkomst, het LGO-besluit en het meerjarig financieel kader worden gefinancierd, volledig uit te voeren.

De huidige financiële overzichten bestrijken de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Op voorstel van het beheerscomité heeft het directiecomité de financiële staten op 29 maart 2023 vastgesteld en besloten deze ter goedkeuring aan de raad van bestuur voor te leggen op zijn vergadering van 25 april 2023.

2 Belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaglegging

2.2 Grondslag voor de voorbereiding — verklaring van overeenstemming

De financiële staten van de faciliteit zijn opgemaakt in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), die door de Europese Unie zijn goedgekeurd.

2.2 Belangrijke beoordelingen en ramingen

Bij het opmaken van de financiële staten moet een beroep worden gedaan op ramingen. Bij het toepassen van de grondslagen voor financiële verslaglegging van de faciliteit moet het management van de EIB ook eigen beoordelingen maken. Indien er sprake is van een hogere mate van beoordeling of complexiteit, of indien veronderstellingen en ramingen voor de financiële staten van belang zijn, wordt dat hierna bekendgemaakt.

Onder meer in volgende gevallen werd een beroep gedaan op beoordelingen en ramingen:

▪ Vaststelling van de reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde van financiële activa ("FA") en financiële passiva ("FP") die worden verhandeld op actieve markten zijn gebaseerd op genoteerde marktprijzen en prijsnoteringen van effectenmakelaars. Wanneer de reële waarde niet uit actieve markten kan worden afgeleid, wordt de waarde bepaald met gebruikmaking van uiteenlopende waarderingstechnieken, waaronder mathematische modellen. De input voor deze modellen wordt waar mogelijk verkregen uit waarneembare markten. Is dit niet mogelijk, dan is er een zekere mate van beoordeling vereist voor de vaststelling van de reële waarde. De waarderingen kunnen worden ingedeeld in verschillende niveaus van de reëlewaardehiërarchie op grond van de inputs die worden gebruikt bij de waarderingstechnieken zoals beschreven en bekendgemaakt in de toelichtingen 2.4.2 en 4.

▪ Waardevermindering op leningen en voorschotten

De meting van verwachte kredietverliezen ("expected credit loss" — ECL) vereist dat het management een aantal belangrijke evaluaties verricht, met name met betrekking tot een significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, de toepassing van toekomstgerichte informatie, het bedrag en het tijdschema van toekomstige kasstromen en de waarde van de zekerheden bij de vaststelling van waardeverminderingverliezen. Deze ramingen zijn ingegeven door een aantal factoren, die kunnen resulteren in significante wijzigingen in de timing en het bedrag van de te erkennen kredietverliezen (toelichting 2.4.2). Relevante veronderstellingen over de effecten op de waardevermindering die voortvloeien uit de algemene context van onzekerheid en diverse risico's die ontstaan als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, worden nader toegelicht in toelichting 2.4.2.2 en toelichting 3.2.3.7.

▪ Waardering van investeringen in niet-beursgenoteerde aandelen

Bij de waardering van investeringen in niet-beursgenoteerde aandelen wordt normaal gesproken rekening gehouden met een van volgende elementen:

- recente zakelijke en objectieve markttransacties;
- actuele reële waarde van andere instrumenten die in wezen hetzelfde zijn;
- de verwachte kasstromen die verdisconteerd zijn met behulp van actuele rentevoeten die gelden voor instrumenten met soortgelijke voorwaarden en risicokenmerken;
- de methode op basis van de aangepaste intrinsieke waarde; of
- andere waarderingmodellen.

De bepaling van de kasstromen en discountfactoren voor investeringen in niet-beursgenoteerde aandelen berust in grote mate op ramingen. De faciliteit stemt de waarderingstechnieken op gezette tijden op elkaar af en toetst hun geldigheid hetzij aan de prijzen van waarneembare actuele marktverrichtingen in hetzelfde instrument, hetzij aan andere beschikbare waarneembare marktgegevens.

▪ Consolidatie van entiteiten waarin de faciliteit belangen aanhoudt

De EIB is tot de beoordeling gekomen dat geen enkele entiteit waarin zij een belang aanhoudt door haar wordt gecontroleerd. Dit kan worden toegeschreven aan het feit dat in al die entiteiten hetzij de beherende vennoot, hetzij de fondsbeheerder, hetzij de raad van bestuur als enige beslissingsbevoegdheid heeft voor het beheer en de controle van de activiteiten en de aangelegenheden van het partnerschap. Zij beschikken over de bevoegdheid en het gezag om alle maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het partnerschap in overeenstemming met de investerings- en beleidsrichtsnoeren.

▪ Onzekerheid als gevolg van de hervorming van interbancaire aangeboden rentes ("IBOR")

Met betrekking tot de onzekerheid past de faciliteit voor de benchmark die onmiddellijk na 30 juni 2023 komt te vervallen, te weten USD LIBOR, de fase 1-wijzigingen van de International Accounting Standards Board ("IASB") toe.

2.3 Wijzigingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving

Met uitzondering van de hierna vermelde wijzigingen, heeft de faciliteit consequent het in toelichting 2.4 beschreven waarderingsbeleid toegepast op alle perioden die in deze financiële staten zijn opgenomen. De faciliteit heeft de volgende nieuwe standaarden en wijzigingen in standaarden vastgesteld.

Nieuwe en gewijzigde standaarden die door de faciliteit zijn vastgesteld

De volgende wijzigingen in bestaande standaarden zijn sinds 1 januari 2022 van kracht voor de financiële staten van de faciliteit:

- jaarlijkse verbeteringen aan IFRS-standaarden 2018-2020
- verwijzing naar het conceptueel kader – wijzigingen in IFRS 3
- verlieslatende overeenkomsten – kosten verbonden aan het nakomen van de contractuele verplichtingen – wijzigingen in IAS 37

De bovengenoemde wijzigingen hadden geen gevolgen voor de in voorgaande perioden opgenomen bedragen en zullen naar verwachting geen significante gevolgen hebben voor de huidige of toekomstige perioden.

Nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties die nog niet door de faciliteit zijn goedgekeurd

Op 31 december 2022 waren de volgende standaarden en wijzigingen in bestaande standaarden gepubliceerd, maar waren deze niet verplicht voor jaarlijkse verslagperioden die eindigen op 31 december 2022:

Standaarden en wijzigingen in bestaande standaarden die door de EU zijn goedgekeurd en die van kracht zijn voor jaarlijkse perioden die aanvangen op of na 1 januari 2023:

- Wijzigingen in IAS 1 Presentatie van de jaarrekening en IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies
- Wijzigingen in IAS 8 Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten: vaststelling van boekhoudkundige schattingen

Wijzigingen in bestaande standaarden die niet/nog niet door de EU zijn bekrachtigd:

- Wijzigingen in IAS 1 Presentatie van de jaarrekening:
  - Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend (uitgegeven op 23 januari 2020);
  - Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend – Uitstel van de ingangsdatum (uitgegeven op 15 juli 2020);
  - en
  - Langlopende verplichtingen met convenanten (uitgegeven op 31 oktober 2022)

Op de datum van goedkeuring van deze financiële staten zijn geen van de bovengenoemde standaarden of wijzigingen in bestaande standaarden in een vroeg stadium door de faciliteit goedgekeurd en zijn er geen interpretaties verstrekt die van toepassing zijn en door de faciliteit op de verslagleggingsdatum in aanmerking moeten worden genomen. Het management verwacht dat alle relevante uitspraken zullen worden aangenomen voor de eerste periode die aanvangt op of na de ingangsdatum van de uitspraak, en dat er geen materiële gevolgen zullen zijn voor de financiële staten van de faciliteit.

2.4 Overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

In het overzicht van de financiële positie zijn de activa en passiva opgenomen in dalende volgorde van liquiditeit en wordt er geen onderscheid gemaakt tussen vlottende en niet-vlottende posten.

2.4.1 Omrekening valuta

Voor de presentatie van de financiële staten wordt de euro (EUR) gebruikt, die ook de functionele munteenheid is. Tenzij anders aangegeven, is de financiële verslaggeving in EUR is afgerond op het dichtstbijzijnde veelvoud van duizend euro.

De verrichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers van de datum van de verrichting.

Financiële activa en passiva die in andere valuta dan de euro zijn uitgedrukt, worden in euro omgerekend tegen de wisselkoers van de datum van het overzicht van de financiële positie. De winst of het verlies uit die omrekening wordt in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten opgevoerd.

Niet-monetaire posten die worden geboekt tegen in een vreemde munteenheid uitgedrukte historische kosten, worden omgerekend tegen de wisselkoers van de datum van de initiële transactie. Niet-monetaire posten die worden geboekt tegen de in een vreemde munteenheid uitgedrukte reële waarde, worden omgerekend tegen de wisselkoers van de datum waarop de reële waarde werd bepaald.

Wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de vereffening van verrichtingen tegen een andere koers dan die van de datum van de transactie, en niet-gerealiseerde wisselkoersverschillen op in vreemde valuta uitgedrukte monetaire activa en passiva die niet zijn vereffend, worden in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten opgevoerd.

2.4.2 Andere financiële activa dan derivaten

Niet-afgeleide financiële instrumenten worden initieel opgenomen op basis van de valutadatum.

Indeling en waardering

Financiële activa

Bij eerste opname wordt een financieel actief geclassificeerd als gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs ("AC"), tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat ("FVOCI") of tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies ("FVTPL") en wordt een financiële verplichting geclassificeerd als gewaardeerd tegen AC of FVTPL.

Volgens IFRS 9 begint de classificatie met het bepalen of het financiële actief als een schuldinstrument of als eigenvermogensinstrument moet worden beschouwd. IFRS 9 verwijst naar de definities in IAS 32 Financiële instrumenten: presentatie.

Schuldbewijzen zijn instrumenten die voldoen aan de definitie van een financiële verplichting uit het oogpunt van de tegenpartij, zoals leningen en schuldbewijzen, met inbegrip van obligaties, promesses, of certificaten die zijn uitgegeven door gestructureerde entiteiten, overheden of bedrijven.

Een schuldbewijs wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs ("AC"), indien het aan beide volgende voorwaarden voldoet en niet geldt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies ("FVTPL"):

- het actief wordt aangehouden aangehouden binnen een bedrijfsmodel dat erop gericht is activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen; en
- de contractvoorwaarden van het financiële actief op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen (SPPI-criteria — solely payments of principal and interest).

Een schuldbewijs wordt alleen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat ("FVOCI"), indien het aan beide volgende voorwaarden voldoet en niet geldt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies ("FVTPL"):

- het actief wordt aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen, en
- de contractvoorwaarden van het financiële actief geven op bepaalde data aanleiding tot kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen (SPPI-criteria).

De bovenstaande vereisten dienen van toepassing te zijn op een volledig financieel actief, ook al bevat het een in een contract besloten derivaat.

Eigenvermogensinstrumenten zijn instrumenten die vanuit het perspectief van de uitgevende instelling aan de definitie van eigen vermogen voldoen; dat wil zeggen instrumenten die geen contractuele verplichting tot betaling bevatten en het overblijvende recht omvatten op een belang in de nettoactiva van de uitgevende instelling. Eigenvermogensinstrumenten worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies ("FVTPL").

Bij de eerste opname van een eigenvermogensinstrument dat niet voor handelsdoeleinden wordt aangehouden, kan de faciliteit de onherroepelijke keuze maken om latere veranderingen in niet-gerealiseerde resultaten te presenteren. Deze keuze wordt voor elke investering afzonderlijk gemaakt.

Alle andere financiële activa worden geclassificeerd als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies ("FVTPL").

Beoordeling van het bedrijfsmodel

De EIB, als beheerder van de faciliteit, maakt een beoordeling van de doelstelling van een bedrijfsmodel waarin een schuldinstrument op portefeuilleniveau wordt aangehouden omdat dit het best de wijze weergeeft waarop het bedrijf wordt beheerd en informatie aan het management wordt verstrekt. De in aanmerking genomen informatie omvat:

- de vastgestelde beleggingsdoelstellingen en beleggingsbeleid voor de portefeuille en de uitvoering van dit beleid in de praktijk. In het bijzonder of de strategie van het management gericht is op het genereren van contractuele rentebaten, het handhaven van een specifiek renteprofiel, de afstemming van de duration van de financiële activa op de duration van de verplichtingen die met deze activa worden gefinancierd of het realiseren van kasstromen door de activa te verkopen;
- hoe de prestaties van de portefeuille worden geëvalueerd en aan het management van de faciliteit worden gerapporteerd;
- de risico's die van invloed zijn op de prestaties van het bedrijfsmodel (en de binnen dat bedrijfsmodel aangehouden financiële activa) en de wijze waarop die risico's worden beheerd; en
- de frequentie, het volume en de timing van verkopen in vorige perioden, de redenen voor deze verkopen en verwachtingen met betrekking tot toekomstige verkoopactiviteiten.

Informatie over verkoopactiviteiten wordt echter niet afzonderlijk beschouwd, maar als onderdeel van een algemene beoordeling van de wijze waarop de doelstelling van de faciliteit voor het beheer van de financiële activa wordt bereikt en van de wijze waarop kasstromen worden gerealiseerd.

Het bedrijfsmodel voor de impactfinancieringsenveloppe voor rechtstreekse verstrekking van kredieten is beschreven en bekendgemaakt in toelichting 24.

SPPI-criteria (Uitsluitend aflossingen en rentebetalingen criteria)

In het kader van deze beoordeling wordt onder “hoofdsom” verstaan de reële waarde van het schuldinstrument bij eerste opname. “Rente” wordt gedefinieerd als vergoeding voor de tijds waarde van geld, voor het tijdens een bepaalde periode aan het uitstaande hoofdsombedrag verbonden kredietrisico en voor andere met kredietverlening samenhangende basisrisico's en -kosten (bv. liquiditeitsrisico en administratieve kosten), alsook uit een winstmarge.

Bij de beoordeling of de contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen betreffen, wordt rekening gehouden met de contractuele voorwaarden van het instrument. Dit houdt onder meer in dat moet worden beoordeeld of het financiële actief een contractuele bepaling bevat die het tijdstip of het bedrag van contractuele kasstromen zou kunnen wijzigen, zodat het actief niet aan deze voorwaarde zou voldoen.

Verwijdering uit de balans

De faciliteit verwijdert een financieel actief uit de balans wanneer de contractuele rechten op de kasstromen uit het financiële actief aflopen, of wanneer het recht wordt overgedragen om de contractuele kasstromen te ontvangen in een transactie waarbij de risico's en voordelen van de eigendom van het financiële actief worden overgedragen door de faciliteit of waarbij de faciliteit nagenoeg alle risico's en voordelen van de eigendom behoudt maar de zeggenschap over het financiële actief niet behoudt.

Bij het niet langer opnemen van een financieel actief of een financiële verplichting (zie toelichting 2.4.4) wordt het verschil tussen de boekwaarde van het actief of de verplichting (of de boekwaarde die is toegerekend aan het deel van het actief of de verplichting dat niet langer wordt opgenomen) en de som van i) de ontvangen of betaalde vergoeding en ii) elke cumulatieve winst die, of elk cumulatief verlies dat, rechtstreeks in niet-gerealiseerde resultaten was opgenomen, in winst of verlies opgenomen, met uitzondering van de in de overige onderdelen van het totaalresultaat opgenomen cumulatieve winsten of verliezen voor investeringen in aandelen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen die bij afstoting in het reservefonds worden gestort en niet in winst of verlies.

In de context van de IBOR-hervorming wordt de beoordeling of er sprake is van een aanzienlijke wijziging aan een financieel instrument tegen geamortiseerde kostprijs, gemaakt na toepassing van de praktische oplossing die bij de IBOR-hervorming fase 2 is geïntroduceerd. In overeenstemming met de door de IASB gepubliceerde wijzigingen boekt de faciliteit geen financieel instrument uit waarvan contractuele kasstromen worden gewijzigd als een rechtstreeks gevolg van de hervorming en de wijziging economisch vergelijkbaar is met de vorige grondslag voor het bepalen van de contractuele kasstromen (d.w.z. de grondslag onmiddellijk vóór de wijziging).

Herclassificatie

Financiële activa worden na hun eerste opname niet heringedeeld, behalve in de periode na de wijziging door de faciliteit van haar bedrijfsmodel voor het beheer van financiële activa.

Wijziging

Een financieel actief dat tegen geamortiseerde kostprijs wordt gewaardeerd, wordt als gewijzigd beschouwd wanneer de contractuele kasstromen ervan opnieuw worden heronderhandeld of anderszins worden gewijzigd. Heronderhandeling of herziening kan al dan niet leiden tot het niet langer opnemen van de oude en de erkenning van het nieuwe financiële instrument.

Een substantiële contractuele wijziging van de kasstromen van een financieel actief gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs die resulteert in het niet langer opnemen van het financiële actief, leidt tot de opname van het nieuwe financiële actief tegen de reële waarde ervan en tot de opname van het waarderingsverschil in de winst- en verliesrekening in de geconsolideerde winst- en verliesrekening onder “resultaat met betrekking tot financiële operaties”.

Een contractuele wijziging wordt geacht aanzienlijk te zijn indien de contante waarde van de kasstromen onder de herziene voorwaarden (gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet) ten minste 10 % verschilt van de contante waarde van de resterende kasstromen van het oorspronkelijke financiële actief. Kwalitatieve factoren zoals een verandering in de valuta waarin het financiële actief luidt en de omrekeningskenmerken worden eveneens in aanmerking genomen.

In de context van de IBOR-hervorming wordt de beoordeling of er sprake is van een aanzienlijke wijziging aan een financieel instrument tegen geamortiseerde kostprijs, gemaakt na toepassing van de praktische oplossing die bij de IBOR-hervorming fase 2 is geïntroduceerd. De faciliteit actualiseert de effectieve rentevoet zonder de boekwaarde van het financiële instrument te wijzigen als de grondslag voor het bepalen van de contractuele kasstromen van het financiële instrument, gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verandert als een rechtstreeks gevolg van de hervorming en als de wijziging economisch vergelijkbaar is met de vorige grondslag (d.w.z. de grondslag onmiddellijk vóór de wijziging).

omvat de vaststelling van tijdstipgerelateerde (“point-in-time”/PIT) parameters voor het kredietrisico (“kans op wanbetaling” — “Probability of default”/PD) en “verlies bij wanbetaling” — “loss given default”/LGD) op basis van een systematische factor (kredietcyclus) die wordt aangestuurd door de macro-economie en wordt geprojecteerd via macro-economische prognoses of scenario's. Het uiteindelijke te verwachten kredietverlies is een kansgewogen gemiddelde van het respectieve macro-economische ECL-scenario. Dit toekomstgerichte waardeverminderingmodel zal gelden voor zowel financiële activa die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs als financiëlegarantiecontracten en voor buiten de balans vallende verplichtingen.

Onder IFRS 9 worden voorzieningen voor verliezen op een van de volgende grondslagen gewaardeerd:

- binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen: dit zijn te verwachten kredietverliezen die voortvloeien uit wanbetalingsgebeurtenissen ten aanzien van een financieel instrument, die mogelijk zijn binnen de twaalf maanden na de verslagleggingsdatum, en
- tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen: dit zijn te verwachten kredietverliezen die voortvloeien uit alle mogelijke gebeurtenissen waardoor tijdens de verwachte looptijd van een financieel instrument wanbetaling met betrekking tot het financiële instrument ontstaat.

De norm IFRS 9 voorziet in een model met drie fasen voor waardevermindering gebaseerd op wijzigingen in kredietkwaliteit sinds de eerste opname. Financiële instrumenten worden gerangschikt in fase 1 met uitzondering voor die instrumenten waarvoor een significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname is vastgesteld. Dit omvat kwantitatieve en kwalitatieve informatie en analyse, gebaseerd op de deskundigheid van de bank en met inbegrip van toekomstgerichte informatie.

Verworven of gecreëerde activa met verminderde kredietwaardigheid (purchased or originated credit-impaired assets — “POCI”) zijn de financiële activa die vanaf het moment van eerste opname worden geacht te worden geclassificeerd als fase 3. Voor verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid worden de cumulatieve wijzigingen in tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen sinds de eerste opname in het overzicht van winst of verlies opgenomen.

De beoordeling door de bank van de gefaseerde uitvoering van IFRS 9 is gebaseerd op een sequentiële aanpak waarbij gebruik wordt gemaakt van voor een tegenpartij of instrument specifieke informatie die in overeenstemming is met interne richtsnoeren en procedures, met name voor aanleidingen voor vroegtijdige waarschuwing, de interne rating (een daling van drie trappen of meer ten opzichte van de historische interne rating voor tegenpartijen met een actuele interne rating onder de investeringsgraad) en de achterstallen (meer dan dertig dagen achterstalligheid).

Overeenkomstig de richtsnoeren van de opstellers van standaarden en marktpraktijken was de EIB van mening dat de toepassing van kortlopende COVID-19-resprijmaatregelen op renderende tegenpartijen (toegepast tot juni 2021), gericht op het aanpakken van de negatieve systemische economische gevolgen van de COVID-19-pandemie, op zichzelf niet mag worden beschouwd als een automatische trigger om te concluderen dat zich een significante toename van het kredietrisico (SICR) heeft voorgedaan. Zoals vermeld in toelichting 3.2.3.8, hanteert de EIB het oordeel van deskundigen bij de beoordeling van het kredietrisico van dergelijke tegenpartijen.

De EIB is van mening dat de effecten op de waardevermindering die voortvloeien uit de algemene context van onzekerheid en diverse risico's die ontstaan als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne tot uiting komen in het bestaande toekomstgerichte model voor te verwachten kredietverliezen, dat voldoende robuust wordt geacht om rekening te kunnen houden met dergelijke extreme gebeurtenissen. De respectieve effecten zijn met name rechtstreeks weergegeven in de macro-economische projecties en de looptijdstructuren van de kans op wanbetaling.

De EIB is van mening dat het bestaande toekomstgerichte model voor te verwachten kredietverliezen voldoende robuust moet worden geacht om rekening te houden met extreme economische gebeurtenissen, die rechtstreeks zijn weergegeven in de macro-economische projecties en de looptijdstructuren van de kans op wanbetaling. Zoals vermeld in toelichting 3.2.3.8, hanteert de EIB het oordeel van deskundigen bij de beoordeling van het kredietrisico van dergelijke tegenpartijen.

Indien zich een significante toename van het kredietrisico heeft voorgedaan, wordt het financieel instrument naar fase 2 verplaatst zonder dat er evenwel een verminderde kredietwaardigheid geldt voor het instrument. Indien het financieel instrument door een verminderde kredietwaardigheid wordt gekenmerkt, wordt het vervolgens in fase 3 ondergebracht.

Om in fase 3 blootstellingen vast te stellen, bepaalt de bank of er al dan niet objectieve aanwijzingen voor niet-renderende blootstelling zijn. Er wordt vanuit gegaan dat er sprake is van wanbetaling bij een financieel actief wanneer het onwaarschijnlijk is dat de kredietnemer zijn kredietverplichtingen ten aanzien van de faciliteit volledig zal nakomen, zonder dat de faciliteit zal moeten overgaan tot acties of wanneer de kredietnemer meer dan 90 dagen achterstallig is bij het nakomen van een aanzienlijke kredietverplichting jegens de faciliteit.

In dit verband wordt een financieel actief geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering wanneer wordt vastgesteld dat het waarschijnlijk is dat de faciliteit niet alle verschuldigde bedragen zal kunnen innen volgens de oorspronkelijke contractvoorwaarden of een equivalente waarde. De individuele kredietblootstellingen worden beoordeeld op basis van de kenmerken van de kredietnemer, de algemene financiële toestand, de middelen en de historiek van de gedane betalingen, de vooruitzichten voor de steun van eventuele financieel verantwoordelijke borgstellers en, indien van toepassing, de realiseerbare waarde van zekerheden.

Alle aan een bijzondere waardevermindering onderhevige vorderingen worden ten minste halfjaarlijks getoetst en onderzocht. Alle latere wijzigingen van de bedragen en het tijdstip van de verwachte toekomstige kasstromen ten opzichte van de voorafgaande ramingen zullen resulteren in een wijziging in de voorziening voor kredietverliezen en zullen worden verwerkt op de winst-en-verliesrekening. Een voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt alleen teruggeboekt wanneer de kredietkwaliteit ervan zodanig is verbeterd dat redelijke zekerheid bestaat dat de hoofdsom en de rente tijdig kunnen worden geïnd overeenkomstig de oorspronkelijke contractvoorwaarden van de claimovereenkomst. Een afschrijving wordt verricht wanneer een schuldvordering geheel of gedeeltelijk als oninbaar of kwijtgescholden wordt beschouwd. Afschrijvingen worden in mindering gebracht op eerder vastgestelde bijzondere waardeverminderingen of rechtstreeks op de winst- en verliesrekening en verminderen de hoofdsom van een vordering. Voorheen afgeschreven gedeeltelijk of volledig teruggevorderde bedragen worden gecrediteerd op de winst- en verliesrekening.

Financiële activa die worden afgeschreven, kunnen nog steeds worden onderworpen aan handhavingsactiviteiten om te voldoen aan de procedures van de bank voor de invordering van verschuldigde bedragen.

Waardering van te verwachten kredietverliezen — Inputs, veronderstellingen en technieken

Waardering van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geldt voor activa in de fase 2 en fase 3, terwijl waardering van binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen geldt voor activa in fase 1.

De verwachte kredietverliezen werden berekend op basis van de volgende variabelen:

- kredietrating en tijdstipgerelateerde (PIT) kans op wanbetaling ("PD");
- tijdstipgerelateerd (PIT) verlies bij wanbetaling (Loss Given Default — "LGD");
- blootstelling bij wanbetaling (Exposure at default — "EAD").

De rating van een tegenpartij wordt op een bepaalde datum bepaald aan de hand van quoteringmodellen die zijn toegesneden op de verschillende categorieën tegenpartijen en blootstellingen.

Elke kredietrating verwijst naar een specifieke kans op wanbetaling die de waarschijnlijkheid vertegenwoordigt dat een tegenpartij zijn financiële verplichtingen niet kan nakomen, hetzij in de komende twaalf maanden, hetzij in de resterende looptijd van de obligatie. Ratings zijn dus de primaire input voor het bepalen van de tijdstipgerelateerde (PIT) rentetermijnstructuur van kans op wanbetaling voor blootstellingen. De EIB verzamelt gegevens over prestaties en wanbetalingen met betrekking tot de kredietrisicoblootstellingen van de faciliteit. De ingewonnen gegevens worden opgesplitst per bedrijfstak en per type regio. Verschillende bedrijfstakken en regio's die op een homogene manier reageren op kredietcycli worden samen geanalyseerd.

De EIB gebruikt statistische modellen om de ingewonnen gegevens te analyseren en ramingen op te stellen over de kans op wanbetaling in de resterende looptijd van blootstellingen en hoe deze naar verwachting zullen wijzigingen vanwege het verstrijken van de tijd en gezien de specifieke macro-economische scenario's.

Het verlies bij wanbetaling is de inschatting van de EIB van de verhouding van het verlies op een vordering als gevolg van wanbetaling van een tegenpartij ten opzichte van het uitstaande bedrag bij wanbetaling. Verlies bij wanbetaling kan ook worden gedefinieerd als "1 — inningspercentage". De ramingen met betrekking tot verlies bij wanbetaling worden hoofdzakelijk bepaald op basis van geografische kenmerken en soort tegenpartij, met vijf hoofdblootstellingscategorieën: overheden, openbare instellingen, financiële instellingen, ondernemingen en projectfinanciering. De waarden voor verlies bij wanbetaling kunnen verder worden aangepast op basis van het product en de specifieke kenmerken van de blootstelling.

De EIB verwerkt tijdstipgerelateerde en toekomstgerichte informatie in haar beoordeling of het kredietrisico van een instrument sinds de eerste opname ervan aanzienlijk is toegenomen én bij haar waardering van te verwachten kredietverliezen.

Voor de meting van te verwachten kredietverliezen heeft de EIB een voorwaardelijke modelleringsbenadering, het PIT PD-model genaamd, ontwikkeld voor de berekening van de looptijdstructuren van de kans op wanbetaling, die bestaat uit:

- de definitie van een economisch redelijke verbindingsfunctie tussen de kredietcyclus en macro-economische variabelen, en
- een reeks van drie macro-economische scenario's (één basisscenario en twee scenario's die een neergang en een opleving van de economie weerspiegelen) met een meerjarige potentiële verwezenlijking van het bbp en de daarmee samenhangende waarschijnlijkheid.

Om macro-economische scenario's te genereren, maakt de EIB gebruik van een macro semi-structureel meerlandenmodel met simultane vergelijkingen van de wereldeconomie met landspecifieke blokken. Het centrale/basisscenario is ontworpen om in overeenstemming te zijn met de meest recente prognoses van de Europese Commissie. De positieve en negatieve scenario's worden rond het centrale scenario ontworpen door de inzet van het meerlandenmodel/model met simultane vergelijkingen. De scenario's komen tot stand door het bbp, de belangrijkste maatstaf voor de economische activiteit, aan een aantal schokken te onderwerpen. De schokken op het reële bbp worden gekalibreerd om de waargenomen volatiliteit van de variabele te repliceren. Daarnaast wordt in voorkomend geval het oordeel van deskundigen toegepast om de omvang en de persistentie van bbp-schokken te verfijnen. De schokken worden samen met een afnamefunctie vastgesteld om het effect van de schokken in de tijd te bepalen. De aan elk scenario verbonden waarschijnlijkheden worden gedefinieerd op basis van marktindicatoren (volatiliteit) en intern ontwikkelde indicatoren/trackers die in de loop van de tijd op consistente wijze worden ingezet om onzekerheid op te vangen.

Het PIT PD- en het PIT LGD-model van de EIB maken gebruik van dezelfde verwachte waarden van de kredietcyclus als de belangrijkste input in verschillende macro-economische scenario's. De kredietcyclus wordt berekend op basis van gegevens van een extern ratingbureau over de verlaging en de prognoses van de jaarlijkse groeicijfers van het reële bbp en de spread tussen de langetermijn- en de kortetermijnrente.

Blootstelling bij wanbetaling is de verwachte blootstelling bij een wanbetaling en is gebaseerd op de huidige blootstelling aan de tegenpartij en potentiële wijzigingen aan het huidige bedrag die zijn toegestaan onder het contract met inbegrip van aflossingen. De blootstelling bij wanbetaling van een financieel actief is de brutoboekwaarde. Voor leningtoezeggingen en financiële garanties omvat de blootstelling bij wanbetaling het opgenomen bedrag.

2.4.2.1 Geldmiddelen en kasequivalenten

In het kader van de faciliteit worden lopende rekeningen, kortetermijndeposito's of schuldpapier met oorspronkelijke looptijden van drie maanden of minder als geldmiddelen en kasequivalenten beschouwd. Geldmiddelen en kasequivalenten worden in het overzicht van de financiële positie tegen kostprijs geboekt.

2.4.2.2 Thesauriemiddelen

Thesauriemiddelen bestaan uit beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde obligaties die men tot einde looptijd wil aanhouden en commercial papers met oorspronkelijke looptijden van meer dan drie maanden, en die bijgevolg tegen geamortiseerde kostprijs worden ingedeeld.

Deze obligaties en commercial papers worden initieel opgenomen tegen reële waarde plus eventuele rechtstreeks aan te rekenen transactiekosten. Het verschil tussen boekwaarde en aflossingswaarde wordt afgeschreven in overeenstemming met de effectieverentemethode over de resterende looptijd van het instrument.

2.4.2.3 Leningen en voorschotten

De portefeuille van leningen en voorschotten kan bestaan uit schuldinstrumenten zoals leningen en schuldbewijzen, met inbegrip van obligaties, promesses of certificaten die zijn uitgegeven door gestructureerde entiteiten met de bedoeling deze tot het einde van de looptijd aan te houden en de contractuele kasstromen te ontvangen.

Leningen en voorschotten omvatten:

- leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs,
- leningen en voorschotten verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Door de faciliteit verstrekte leningen worden bij de activa van de faciliteit opgenomen wanneer de geldmiddelen aan de kredietnemer zijn uitgekeerd. Niet-uitbetaalde delen van leningen worden buiten de balans geregistreerd tegen hun nominale waarde. Leningen die de SPPI-test met succes doorstaan, worden initieel tegen kosten (netto uitgekeerde bedragen) opgenomen, dat wil zeggen de reële waarde van de geldmiddelen waarmee de lening tot stand is gekomen inclusief transactiekosten, en worden vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieverentemethode.

Schuldbewijzen worden opgenomen in de activa van de faciliteit wanneer de geldmiddelen worden overgedragen aan de emittent en kunnen de vorm aannemen van een contractueel verbonden schuldinstrument of een schuldinstrument met één tranche. Niet-uitbetaalde delen van leningen worden buiten de balans geregistreerd tegen hun nominale waarde. Schuldbewijzen worden initieel gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde de reële waarde vermeerderd met de direct toe te rekenen transactiekosten, en worden vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd met behulp van de effectieverentemethode. Het verschil tussen boekwaarde en aflossingswaarde wordt afgeschreven in overeenstemming met de effectieverentemethode over de resterende looptijd van het instrument.

Het beleid inzake waardevermindering van leningen en voorschotten wordt beschreven in toelichting 2.4.2.

Leningen en voorschotten die niet aan het SPPI-criterium voldoen, worden verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies. De gebruikte techniek voor waardering tegen reële waarde is gebaseerd op een techniek van gediscoteerde kasstroom of liquidatiewaarde.

Voor informatie over de impact van de IBOR-hervorming op de herwaardering van leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs, zie de specifieke punten in toelichting 2.4.2 — Indeling en waardering/Wijziging.

2.4.2.4 Aandelen en andere effecten met variabele rente

Er zijn twee soorten kapitaaldeelname bij de faciliteit: i) directe beleggingen in aandelen en ii) durfkapitaalfondsen. De aandelen en andere variabele rendementen van variabele rendementen worden initieel opgenomen tegen reële waarde plus de transactiekosten. Vervolgens worden veranderingen in de reële waarde, met inbegrip van winsten en verliezen in vreemde valuta, opgenomen in het overzicht van het totaalresultaat onder het nettoresultaat op aandelen en andere effecten met variabele rente.

Het niet-opgenomen maar vastgelegde deel van deze investeringen wordt geregistreerd als geconsolideerde buiten de balans vallende verplichtingen tegen hun nominale waarde.

Vaststelling van de reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde wordt bepaald door toepassing van de methode van de geaggregeerde intrinsieke waarde ("NAV") (waarbij ervan wordt uitgegaan dat, ondanks het ontbreken van een geredelijk vast te stellen marktwaarde, NAV de beste schatting van de reële waarde is). Voor beleggingen in niet-beursgenoteerde aandelen, wanneer de reële waarde niet kan worden afgeleid uit actieve markten, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van erkende waarderingstechnieken (zie toelichting 4.2.1).

De toerekenbare NAV wordt gecorrigeerd voor gebeurtenissen die zich voordoen tussen de datum van de meest recent beschikbare NAV en de balansdatum, voor zover deze aanpassing door het beheerscomité als materieel wordt beschouwd. Materieële aanpassingen worden gewijzigd totdat het directiecomité de financiële staten voor het jaar goedkeurt. In dat verband heeft de bank, na de algemene context van onzekerheid, verschillende risico's die zich opstapelden als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne, en de volatiliteit in termen van prestaties, haar waarderingstechnieken verbeterd om een raming te maken van eventuele aanpassingen van de reële

waarde van de aandeleninvesteringen voor de NAV's die op de verslagleggingsdatum van de financiële staten van de faciliteit niet door de fondsbeheerders waren gerapporteerd.

Voor specifieke investeringen waarvoor de NAV's niet geredelijk kunnen worden vastgesteld, kunnen andere richtsnoeren worden gebruikt, zoals de International Private Equity and Venture Capital Valuation-richtsnoeren (IPEV-richtsnoeren), zoals gepubliceerd door de IPEV Board, en zullen meer gedetailleerde monitoring en evaluatie nodig zijn. In deze methode worden de fondsen intern in drie categorieën ingedeeld:

- categorie I — fondsen die voldoen aan de voorschriften inzake reële waarde van IFRS 13 of de IPEV-richtsnoeren waarvoor een specifieke toetsing wordt uitgevoerd om te verzekeren dat de NAV een betrouwbare schatting van de reële waarde is;
- categorie II — fondsen die hebben gekozen voor andere waarderingsregels (zoals de vroegere EVCA van 2001) of -normen die in overeenstemming met IFRS 13 kunnen worden geacht, waarvoor een gelijkwaardige NAV kan worden berekend; en
- categorie III — fondsen die de IFRS 13-voorschriften inzake reële waarde of andere daarmee in overeenstemming zijnde regels niet toepassen.

Beoordeling van significante invloed

De deelnemingen van de faciliteit zijn doorgaans investeringen in risicodragend kapitaal of durfkapitaalfondsen. Volgens de gangbare praktijk in de financiële sector wordt op dergelijke investeringen doorgaans gezamenlijk ingeschreven door een aantal investeerders, die elk afzonderlijk niet in staat zijn de dagelijkse transacties en de investeringsactiviteit van een dergelijk fonds te beïnvloeden. Bijgevolg geeft het lidmaatschap van een investeerder in een bestuursorgaan van een dergelijk fonds deze investeerder doorgaans niet het recht de dagelijkse transacties van het fonds te beïnvloeden. Daarnaast bepalen individuele investeerders in risicodragend kapitaal of een durfkapitaalfonds niet het beleid van een dergelijk fonds met betrekking tot het uitkeringsbeleid van dividenden of andere uitkeringen. Dergelijke besluiten worden doorgaans genomen door de directie van een fonds op basis van de aandeelhoudersovereenkomst waarin de rechten en de plichten zijn vastgelegd van de directie en alle aandeelhouders van het fonds. Doorgaans is het individuele investeerders op grond van de aandeelhoudersovereenkomst ook verboden om op bilaterale basis materiële transacties met het fonds uit te voeren, personeelwijzigingen tot stand te brengen binnen het management of bevoorrechte toegang te verkrijgen tot cruciale technische informatie. De investeringen van de faciliteit worden uitgevoerd overeenkomstig de bovenvermelde gangbare praktijk van de financiële sector, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de faciliteit geen controle of significante invloed in de zin van IFRS 10 en IAS 28 uitoefent over deze investeringen, inclusief de investeringen waarin de faciliteit meer dan 20 % van de stemrechten bezit.

2.4.3 Financiële garanties

Financiële garantiecontracten zijn overeenkomsten waarbij de faciliteit bepaalde betalingen moet verrichten om de garantiehouders een verlies te vergoeden dat ontstaat wanneer een bepaalde debiteur verzuimt een krachtens de voorwaarden van een schuldinstrument verschuldigde betaling te verrichten.

Volgens de bestaande regels voldoen deze garanties niet aan de definitie van een verzekeringscontract (IFRS 4 Verzekeringscontracten).

Financiële garanties worden geboekt onder IFRS 9 — Financiële instrumenten, hetzij als "Derivaten", hetzij als "Financiële garanties", op basis van hun kenmerken en eigenschappen zoals omschreven door IFRS 9.

Het waarderingsbeleid voor derivaten wordt uiteengezet in toelichting 2.4.5.

Financiële garanties worden initieel opgenomen in het overzicht van de financiële positie onder "Voorzieningen voor verstrekte garanties" tegen reële waarde plus transactiekosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de uitgifte van de financiële garanties. Bij de eerste opname stemt de verplichting tot betalen overeen met de netto contante waarde (NCW) van de verwachte instroom van premies of het initieel verwacht verlies.

Na de eerste opname worden de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen het hoogste van de volgende bedragen:
het bedrag van de voorziening voor verliezen zoals bepaald overeenkomstig IFRS 9; en
de initieel opgenomen premie verminderd met de overeenkomstig de beginselen van IFRS 15 opgenomen ontvangsten.

Elke verhoging of verlaging van de nettoverplichting (zoals gewaardeerd overeenkomstig IFRS 9) met betrekking tot andere financiële garanties dan de betaling naar aanleiding van beroepen op de garantie wordt opgenomen in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten onder "Wijziging in voorzieningen voor garanties".

De ontvangen premie wordt opgenomen in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten onder "Baten uit vergoedingen en provisies" op basis van een aflossingsplan overeenkomstig IFRS 15 voor de looptijd van de financiële garantie.

2.4.4 Andere financiële verplichtingen dan derivaten

Indeling en waardering

Financiële verplichtingen

Een financiële verplichting wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, behalve voor financiële verplichtingen die voldoen aan de definitie van voor handelsdoeleinden aangehouden (bv. afgeleide verplichtingen).

De faciliteit neemt een financiële verplichting niet langer in de balans op wanneer zijn contractuele verplichtingen zijn vervuld, geannuleerd of verlopen.

2.4.5 Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten omvatten cross currency swaps, cross currency renteswaps en kortlopende currency swaps ("FX swaps").

Niet-afgeleide financiële instrumenten worden initieel opgenomen op basis van de transactiedatum.

De faciliteit mag in de uitoefening van haar normale activiteiten swapovereenkomsten sluiten ter afdekking van specifieke kredietverrichtingen of currency forward-contracten sluiten ter afdekking van haar valutaposities, die in andere actief verhandelde valuta dan de euro luiden, om het risico (winst of verlies) van wisselkoersschommelingen af te dekken.

Alle derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies en worden gerapporteerd als afgeleide financiële instrumenten. Reële waarden worden hoofdzakelijk bepaald op grond van contantewaardeberekeningen, optiewaarderingsmodellen en prijsnoteringen van derde partijen.

Derivaten worden tegen reële waarde als activa geboekt wanneer hun reële waarde positief is en als passiva wanneer hun reële waarde negatief is. Wijzigingen in de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen in het overzicht van winst en verlies en niet-gerealiseerde resultaten onder de rubriek "Wijziging in reële waarde van afgeleide financiële instrumenten".

In het kader van IFRS 9 zijn splitsingsvereisten voor in een contract besloten derivaten geschrapt voor financiële activa of financiële passiva. Het hybride contract wordt dienovereenkomstig als geheel beoordeeld voor de indeling van financiële activa of passiva. De kasstromen van derivaten werden dienovereenkomstig bepaald op basis van de terugvaltarieven van de Internationale Vereniging van de Swaphandelaars ter vervanging van LIBOR-benchmarks¹⁴. Voor informatie over de impact van de IBOR-hervorming op de afgeleide instrumenten, zie toelichting 6.

2.4.6 Bijdragen

Bijdragen van de lidstaten worden in de balans als te innen schuldvorderingen beschouwd met ingang van de datum van het besluit van de Raad waarin de door de lidstaten te betalen financiële bijdragen aan de faciliteit worden vastgesteld.

De bijdragen van de lidstaten voldoen aan de volgende voorwaarden en worden bijgevolg als vermogen geboekt:

- zoals in de bijdrageovereenkomst is vastgelegd, geven zij de lidstaten het recht om bij een liquidatie van de faciliteit te bepalen hoe de nettoactiva van de faciliteit worden besteed;
- zij behoren tot de categorie instrumenten die bij alle andere categorieën instrumenten is achtergesteld;
- alle financiële instrumenten die deel uitmaken van de categorie instrumenten die bij alle andere categorieën instrumenten zijn achtergesteld, hebben identieke kenmerken;
- het instrument heeft geen kenmerken waardoor het als een passivum zou moeten geboekt; en
- de verwachte totale kasstromen die gedurende de looptijd van het instrument aan het instrument zijn toe te rekenen, zijn in aanzienlijke mate gebaseerd op de winst of het verlies, de verandering in de opgenomen nettoactiva of de verandering in de reële waarde van de opgenomen en niet-opgenomen nettoactiva van de faciliteit gedurende de looptijd van het instrument.

Bijdragen worden in de financiële staten ingedeeld en gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

---

¹⁴ Kasstromen die zijn gekoppeld aan USD LIBOR worden bepaald op basis van de LIBOR-benchmarks wanneer de USD LIBOR-tarieven nog niet zijn beëindigd.

2.4.7 Rente en soortgelijke baten

Rente van door de faciliteit verstrekte leningen wordt geboekt in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten ("Rente en soortgelijke baten") en in het overzicht van de financiële positie ("Leningen en voorschotten") volgens het toerekeningsbeginsel met gebruikmaking van de effectieve rentevoet, die de factor is om de geraamde toekomstige kasstromen of ontvangsten tijdens de verwachte looptijd van de lening exact naar de nettoboekwaarde van de lening te verdisconteren. Zodra de boekwaarde van een lening door een waardevermindering is afgenomen, blijven de rentebaten opgenomen met gebruikmaking van de oorspronkelijke effectieve rentevoet die op de nieuwe boekwaarde wordt toegepast.

Rente van verworven of gecreëerde leningen met verminderde kredietwaardigheid wordt geboekt in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten ("Rente en soortgelijke baten") en in het overzicht van de financiële positie ("Leningen en voorschotten") volgens het toerekeningsbeginsel met gebruikmaking van de voor de kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet tijdens de volledige looptijd van de lening, die de factor is om de geraamde toekomstige kasstromen of ontvangsten tijdens de verwachte looptijd van de lening exact naar de gearmordiseerde kostprijs van de lening te verdisconteren.

Rentesubsidies die voor de middelen van de faciliteit zijn ontvangen, worden uitgesteld en erkend als een aanpassing van het effectieve rendement, en worden geboekt onder "Rente en soortgelijke baten" in de winst- en verliesrekening over de periode vanaf de uitbetaling tot de terugbetaling van de gesubsidieerde lening.

Bereidstellingsprovisies worden uitgesteld en als inkomsten erkend, waarbij de effectieverentemethode wordt gebruikt met betrekking tot periode van de uitbetaling tot de terugbetaling van de desbetreffende lening, en worden in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten gepresenteerd onder rentebaten en soortgelijke opbrengsten.

2.4.8 Rentesubsidies en technische bijstand

Het beheer van de rentesubsidies en technische bijstand namens de lidstaten is een onderdeel van de activiteiten van de faciliteit.

Het deel van de bijdragen van de lidstaten dat aan de betaling van rentesubsidies en technische bijstand wordt toegewezen, wordt niet opgevoerd in de middelen van de contribuanten van de faciliteit, maar wordt ingedeeld als "aan derden verschuldigd bedrag". De faciliteit betaalt de eindbegunstigden uit en vermindert vervolgens het aan derden verschuldigde bedrag.

Wanneer bijdragen voor rentesubsidies en technische bijstand niet volledig worden toegekend, worden zij opnieuw geboekt als bijdrage aan de faciliteit.

2.4.9 Rentebaten op geldmiddelen en kasequivalenten

Rentebaten van geldmiddelen en kasequivalenten worden volgens het toerekeningsbeginsel opgenomen in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten van de faciliteit.

2.4.10 Honoraria, provisies en dividenden

Honoraria die zijn ontvangen met betrekking tot diensten die over een bepaalde periode worden verstrekt, worden als baten opgenomen in de mate dat de diensten zijn verstrekt. Honoraria die zijn ontvangen bij de uitvoering van belangrijke handeling, worden als baten opgenomen wanneer belangrijke handeling heeft plaatsgevonden. Deze honoraria worden opgenomen in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten onder de post "baten van honoraria en provisies".

Dividenden van aandelen en andere effecten met variabele rente worden bij ontvangst opgenomen en worden in het overzicht van winst of verlies en niet-gerealiseerde resultaten gepresenteerd onder netto gerealiseerde baten op aandelen en andere effecten met variabele rente.

2.4.11 Belastingen

Het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Unie, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, bepaalt dat de bezittingen, inkomsten en andere eigendommen van de instellingen van de Unie vrijgesteld zijn van alle directe belastingen.

3 Risicobeheer

Deze toelichting bevat gegevens over de blootstelling van de faciliteit aan krediet- en financiële risico's, beheer en controle van deze risico's door de faciliteit, in het bijzonder de primaire risico's die verband houden met het gebruik van financiële instrumenten. Die prioriteiten zijn:

- kredietrisico — het risico op verlies als gevolg van het in gebreke blijven van de cliënt of tegenpartij dat zich voordoet bij alle vormen van kredietblootstelling, inclusief afwikkelingsrisico¹⁵;
- liquiditeitsrisico — het risico dat een entiteit niet in staat is om toename van activa te financieren en te voldoen aan haar verplichtingen wanneer deze vervallen, zonder onaanvaardbare verliezen op te lopen;
- marktrisico — het risico dat wijzigingen in marktprijzen en koersen, zoals rentevoeten, aandelenkoersen, wisselkoersen de ontvangsten van de entiteit of de waarde van haar deelnemingen in financiële instrumenten beïnvloeden.

3.1 Organisatie van het risicobeheer

De EIB past het risicobeheerkader van de faciliteit voortdurend aan.

Het directoraat risicobeheer van de EIB is verantwoordelijk voor de identificatie en beoordeling van, het toezicht op en de rapportage over de risico's waaraan de faciliteit is blootgesteld. Binnen een kader waarbij de scheiding van taken in acht wordt genomen, staat het risicobeheer los van de frontoffice en voorziet het in een tweede advies over alle voorstellen van het frontoffice die risicogevolgen hebben.

Op EIB-niveau brengt de directeur risicobeheer voor de EIB-groep ("GCRO") verslag over de risico's die de groep loopt uit aan het EIB-beheerscomité, onder toezicht van het met risicobeheer belaste lid van het beheerscomité. De GCRO heeft rechtstreekse toegang tot het risicobeleidscomité en kan rechtstreeks schrijven naar en communiceren met het directiecomité van de EIB over alle aangelegenheden die verband houden met zijn/haar bevoegdheid.

3.2 Kredietrisico

Kredietrisico is het mogelijke risico op verlies als gevolg van het in gebreke blijven van de cliënt of tegenpartij dat zich voordoet bij alle vormen van kredietblootstelling, inclusief afwikkeling.

3.2.1 Beleid op het vlak kredietrisico

Bij het uitvoeren van de kredietanalyse van de tegenpartijen bij de lening beoordeelt de EIB het kredietrisico en het verwachte verlies met het oog op een kwantificering en taxatie van het risico. De EIB heeft een interneratingmethode (IRM) ontwikkeld om de interne ratings te bepalen van de kredietrelevante tegenpartijen die als kredietnemer/borgsteller optreden. De methodiek is gebaseerd op een systeem van puntenlijsten die zijn aangepast aan elke belangrijke tegenpartij (bv. bedrijven, financiële instellingen enz.). Rekening houdend met zowel de beste bancaire praktijken van toepassing op de EIB als de principes in het kader van kapitaalakkoord Basel II, worden alle tegenpartijen die essentieel zijn voor het kredietprofiel van een specifieke transactie gerangschikt in interneratingcategorieën waarbij gebruik wordt gemaakt van de IRM voor het specifieke type tegenpartij. Aan elke tegenpartij wordt een interne rating toegekend die de kans op wanbetaling weerspiegelt na een diepgaande analyse van het bedrijfsprofiel en financieel risicoprofiel van de tegenpartij en de risicocontext van het land van die tegenpartij. Indien nodig worden aanpassingen door deskundigen aangebracht, waarbij rekening wordt gehouden met de steun van de moederinstelling of de overheid van de juridische entiteiten, en de definitieve rating maakt bijstellingen mogelijk om rekening te houden met informatie (bv. marktprijzen) die niet in de puntenlijst is opgenomen.

Bij de kredietbeoordeling van projectfinanciering en andere gestructureerde transacties met beperkte aanwending wordt gebruik gemaakt van kredietrisico-instrumenten die van belang zijn voor de sector en hoofdzakelijk zijn toegespitst op beschikbaarheid van cash flow en aflossingscapaciteit. Bij deze instrumenten gaat het om de analyse van het contractueel kader van projecten, de analyse van de tegenpartij en cashflowsimulaties. Net zoals bij bedrijven en financiële instellingen, wordt voor elk project een interne risicoring berekend. Ten slotte worden landen van buiten de EU beoordeeld door de afdeling Economie op basis van een statistisch model.

Alle interne ratings worden gemonitord tijdens de looptijd van de lening en periodiek bijgewerkt.

Op verrichtingen zonder de overheid als tegenpartij zijn een specifiek transactieniveau en beperkingen van de grootte van de tegenpartij van toepassing, al naar gelang van het geval. Tegenpartijlimieten worden in voorkomend geval vastgesteld op het geconsolideerde blootstellingsniveau van de groep. Dergelijke beperkingen weerspiegelen onder meer de omvang van de eigen middelen van de tegenpartijen.

---

¹⁵ Het afwikkelingsrisico wordt gedefinieerd als het risico van potentiële verliezen als gevolg van transacties die na de overeengekomen leveringsdatum nog niet zijn afgewikkeld en/of als gevolg van transacties die later dan de geldende handelsnorm worden afgewikkeld. Gezien de aard van de activiteiten van de faciliteit zijn de meest relevante instrumenten waarop het afwikkelingsrisico van invloed is, de derivaten die door de bank zijn aangegaan en die een omwisseling van vreemde valuta's impliceren. Het beheer van afwikkelingsrisico's wordt geregeld in de richtsnoeren voor financiële risico's.

Om het kredietrisico te beperken maakt de EIB indien nodig en per geval gebruik van verschillende kredietverbeteringen, zoals onder meer wederpartij- of projectgerelateerde effecten, waarborgen en contractuele bepalingen, afhankelijk van de aard van de kredietnemer en het soort verrichting.

De faciliteit doet geen beroep op kredietderivaten om het kredietrisico te beperken.

3.2.2 Maximale blootstelling aan kredietrisico zonder rekening te houden met zekerheidsstellingen en andere kredietbeschermingen

In de onderstaande tabel is de maximale blootstelling aan kredietrisico opgenomen voor de onderdelen van de balans, inclusief derivaten. De maximale blootstelling is een brutoweergave, zonder het risicobeperkende effect van het gebruik van zekerheidsstellingen.

Maximale blootstelling (x 1 000 EUR)	31.12.2022	31.12.2021
ACTIVA		
Geldmiddelen en kasequivalenten	1 451 970	1 358 564
Door contribuanten te storten bedragen	85 321	85 210
Thesauriemiddelen	73 003	-
Afgeleide financiële instrumenten	75 852	7
Leningen en voorschotten	1 849 786	1 986 281
Overige activa	950	1 086
Totaal	3 536 882	3 431 148
Voorzieningen voor toegezegde leningen	-16 583	-16 602
POSTEN BUITEN DE BALANS		
Voorwaardelijke verplichtingen		
— Verstrekte garanties	-	1 499 675
Vastleggingen		
— Niet-uitgekeerde leningen	1 671 851	1 677 411
— Niet-verstrekte garanties	49 378	256 299
Totaal buitenbalansposten	1 721 229	3 433 385
Totaal kredietrisico	5 241 528	6 847 931

3.2.3 Kredietrisico op leningen en voorschotten

3.2.3.1 Meting kredietrisico op leningen en voorschotten

Leningen, voorschotten of garanties van de faciliteit gaan gepaard met een uitgebreide risicobeoordeling en weging van de prognoses van verwachte verliezen die zijn opgenomen in een rangschikking van de lening. Verrichtingen in het kader van de IFE (zoals uiteengezet in toelichting 24), met uitzondering van via intermediairs verstrekte leningen, zijn niet onderworpen aan de risicobeginselen voor een algemeen mandaat als bedoeld in de richtsnoeren voor krediet- of aandelenrisico van de EIB. De rangschikking wordt opgesteld volgens algemeen aanvaarde criteria, op basis van de kwaliteit van de kredietnemer, de looptijd van de lening, de garantie en, in voorkomend geval, de borgsteller.

Het systeem voor de rangschikking van leningen omvat methodieken, processen, databases en IT-systemen voor de beoordeling van het kredietrisico bij leningen en de weging van de prognoses van verwachte verliezen. Het vormt een samenvatting van een grote hoeveelheid gegevens om een relatieve rangschikking van de kredietrisico's van de leningen tot stand te brengen. De rangschikking is een weerspiegeling van de huidige waarde van het geraamde niveau van de "verwachte verliezen", waarbij rekening wordt gehouden met de kans op wanbetaling van de belangrijkste schuldenaars, de risicoblootstelling en de ernst van het verlies bij wanbetaling. Rangschikkingen worden gebruikt voor de volgende doelstellingen:

- als hulpmiddel voor een meer accurate en kwantitatieve beoordeling van de leningrisico's;
- als indicator van kredietrisicovariaties met het oog op het prioriteren van monitoringinspanningen;
- als beschrijving van de kwaliteit van de kredietportefeuille op een bepaalde datum; en
- als input bij risicowaarderingsbesluiten.

De volgende factoren spelen mee bij de vaststelling van een rangschikking:

- i) de kredietwaardigheid van de kredietnemer: hierbij gaat het om een onafhankelijke beoordeling van de kredietnemers en een evaluatie van hun kredietwaardigheid op basis van interne methodieken en externe data. Overeenkomstig de gekozen op interne ratings gebaseerde analyse in het kader van Basel III heeft de bank een interne ratingmethodiek opgesteld om de interne ratings van kredietnemers en borgstellers te bepalen. Dit is gebaseerd op een reeks specifieke puntenlijsten voor elke categorie tegenpartij.
- ii) De wanbetaling-correlatie: deze geeft aan hoe waarschijnlijk het is dat zowel de kredietnemer als de borgsteller tegelijkertijd met financieringsmoeilijkheden zullen worden geconfronteerd. Hoe hoger de correlatie tussen kansen op wanbetaling van de kredietnemer en de borgsteller, hoe geringer de waarde van de garantie en dus hoe lager (slechter) de rating.
- iii) De waarde van garantie-instrumenten en effecten: deze waarde wordt beoordeeld op basis van de combinatie van de kredietwaardigheid van de emittent en het soort instrument dat wordt gebruikt.
- iv) Het toe te passen invorderingspercentage: zijnde het bedrag waarvan wordt verondersteld dat het bij wanbetaling kan worden teruggevorderd door de desbetreffende tegenpartij, uitgedrukt als een percentage van de desbetreffende kredietblootstelling.
- v) Het contractuele kader: een degelijk contractueel kader versterkt de kwaliteit van de lening en verhoogt de rangschikking van de lening.
- vi) De looptijd van de lening of, meer in het algemeen, de kasstromen van de lening: als alle andere parameters gelijk blijven, geldt: hoe langer de looptijd van de lening, hoe hoger het risico op moeilijkheden bij de aflossing van de lening.

Het verwachte verlies op een lening wordt berekend door een combinatie te maken van de vijf bovenvermelde punten. Uitgaande van het niveau van dit verlies wordt een lening ondergebracht in een van de onderstaande categorieën:

“A” Leningen van uitstekende kwaliteit met drie subcategorieën:

“A0” Leningen aan of gegarandeerd door een EU-lidstaat met een verwacht verlies van 0 %.

“A+” Leningen die worden verstrekt aan (of gegarandeerde door) entiteiten die geen EU-lidstaat zijn en waarvan niet verwacht wordt dat er zich gedurende de looptijd een verslechtering van de kwaliteit zal voordoen.

“A-” Leningen waarbij er enige twijfel bestaat ten aanzien van de handhaving van hun huidige status, maar waarbij verwacht wordt dat de neerwaartse druk beperkt zal zijn.

“B” Leningen van hoge kwaliteit: activa waarvoor de bank geen problemen verwacht, hoewel een geringe verslechtering in de toekomst niet wordt uitgesloten. B+ en B- worden gebruikt om de relatieve waarschijnlijkheid aan te geven van de mogelijkheid dat een dergelijke verslechtering zich voordoet.

“C” Leningen van goede kwaliteit: voorbeelden hiervan zijn niet-gegarandeerde leningen aan solide banken en bedrijven die na zeven jaar in één keer worden afgelost (bulletlening), of soortgelijke aflossing, vervaldag bij uitbetaling.

“D” Deze categorie vertegenwoordigt de grensgevallen tussen leningen van “aanvaardbare kwaliteit” en die waarbij zich enige problemen hebben voorgedaan. Dit keerpunt in de rangschikking wordt nauwkeuriger omschreven door de subcategorieën D+ en D-. Leningen met een rating D- vereisen een verhoogd toezicht.

“E” Deze categorie omvat leningen met een groter risicoprofiel dan doorgaans wordt aanvaard. Tot deze categorie behoren ook leningen waarbij zich tijdens de looptijd ernstige problemen hebben voorgedaan en waarbij een verlies niet kan worden uitgesloten. Derhalve zijn deze leningen onderworpen aan een rigoureuze en doorgedreven toezicht. Met de subcategorieën E+ en E- wordt het verschil in intensiteit aangegeven van dit speciale toezicht, waarbij de transacties met een rangschikking E- zich in een positie bevinden waarin er een grote kans is dat de aflossing niet tijdig kan plaatsvinden en er dus een vorm van schuldhervorming noodzakelijk wordt, hetgeen kan resulteren in een waardeverminderingverlies.

“F” Deze categorie omvat leningen met een groter risicoprofiel dan doorgaans wordt aanvaard. Leningen met een rating F- kunnen alleen het resultaat zijn van lopende transacties die na ondertekening geconfronteerd werden met onvoorziene, uitzonderlijke en bijzonder ongunstige omstandigheden. Alle transacties waarbij zich een verlies van de hoofdsom voor de faciliteit voordoet, worden onder F gerangschikt. Hiervoor geldt een specifieke benadering.

In de tabel in afdeling 3.2.3.3 is de analyse opgenomen van de kredietkwaliteit van de kredietportefeuille van de faciliteit op basis van de bovenstaande rangschikking.

3.2.3.2 Analyse van blootstelling aan kredietrisico van leningen

In de onderstaande tabel wordt de maximale blootstelling (nettoboekwaarde) weergegeven aan kredietrisico van ondertekende leningen en voorschotten (uitbetaald en niet-uitbetaald) per categorie kredietnemer, waarbij rekening wordt gehouden met de garanties die door de borgstellers zijn verstrekt:

Per 31.12.2022 × 1 000 EUR	Gegarandeerd	Andere kredietverbeteraars	Niet gegarandeerd	Totaal	% Totaal uitgekeerd
Financiële instellingen	64 625	-	1 095 467	1 160 092	63 %
Bedrijven	182 460	-	285 216	467 676	25 %
Openbare instellingen	18 902	-	218	19 120	1 %
Staten	-	311	202 587	202 898	11 %
Totaal uitgekeerd	265 987	311	1 583 488	1 849 786	100 %
Niet uitgekeerd	149 506	-	1 505 762	1 655 268	
Totaal uitbetaald en niet-uitbetaald	415 493	311	3 089 250	3 505 054	

Per 31.12.2021 × 1 000 EUR	Gegarandeerd	Andere kredietverbeteraars	Niet gegarandeerd	Totaal	% Totaal uitgekeerd
Financiële instellingen	74 086	-	1 115 656	1 189 742	60 %
Bedrijven	211 067	-	368 877	579 944	29 %
Openbare instellingen	20 776	-	664	21 440	1 %
Staten	-	917	194 238	195 155	10 %
Totaal uitgekeerd	305 929	917	1 679 435	1 986 281	100 %
Niet uitgekeerd	193 663	-	1 467 146	1 660 809	
Totaal uitbetaald en niet-uitbetaald	499 592	917	3 146 581	3 647 090	

Het directoraat Portefeuillebeheer en monitoring is belast met het toezicht op kredietnemer en borgsteller alsook met projectgerelateerd financieel en contractueel toezicht. Er wordt dus voortdurend toezicht uitgeoefend op de kredietwaardigheid van de leningen, kredietnemers en borgstellers van de faciliteit, minstens op jaarbasis, maar vaker wanneer dit noodzakelijk wordt geacht en op basis van de kredietgebeurtenissen. Het directoraat Portefeuillebeheer en monitoring gaat met name na of aan de contractuele rechten is voldaan. Bij een verslechtering van de kredietbeoordeling en/of contractuele tekortkomingen, worden corrigerende maatregelen getroffen. Wanneer dit noodzakelijk is, worden risicobeperkende maatregelen genomen overeenkomstig de richtsnoeren voor kredietrisico. Ook bij verlengingen van bankgaranties voor haar leningen, wordt ervoor gezorgd dat deze worden vervangen of dat tijdig wordt opgetreden.

3.2.3.3 Analyse kredietkwaliteit per categorie kredietnemer

In de onderstaande tabel wordt de analyse weergegeven van de kredietkwaliteit van de leningportefeuille van de faciliteit per 31 december 2022 en 31 december 2021 uitgaande van de rangschikking van de leningen, op basis van de ondertekende blootstellingen (uitgekeerd en niet-uitgekeerd).

Per 31.12.2022 × 1 000 EUR		Uitstekende	Standaard	Min.	Hoog risico	Geen	Totaal	% v/h totaal
		rangschi- kkin- g	rangschi- kkin- g	aanvaardba- ar Risico	D- en lager	rangschi- kkin- g*		
		A tot B-	C	D+	D- en lager			
Kredietneme- r	Financiële instellingen	293 458	349 628	103 133	1 030 131	-	1 776 350	51 %
	Bedrijven	96 413	52 092	-	703 374	226 750	1 078 629	31 %
	Openbare instellingen	-	18 902	-	-	218	19 120	1 %
	Staten	51 976	2 771	8 363	567 845	-	630 955	17 %
Totaal		441 847	423 393	111 496	2 301 350	226 968	3 505 054	100 %

Leningen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Per 31.12.2021 × 1 000 EUR		Uitstekende	Standaard	Min.	Hoog risico	Geen	Totaal	% v/h totaal
		rangschi- kkin- g	rangschi- kkin- g	aanvaardba- ar Risico	D- en lager	rangschi- kkin- g*		
		A tot B-	C	D+	D- en lager			
Kredietneme- r	Financiële instellingen	285 924	109 219	443 921	1 130 146	-	1 969 210	54 %
	Bedrijven	108 621	49 059	12 253	532 735	315 011	1 017 679	28 %
	Openbare instellingen	-	20 776	-	-	664	21 440	1 %
	Staten	917	2 529	3 360	631 955	-	638 761	17 %
Totaal		395 462	181 583	459 534	2 294 836	315 675	3 647 090	100 %

Leningen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

3.2.3.4 Risicoconcentraties van leningen en voorschotten

3.2.3.4.1 Geografische analyse

Op basis van het land van de kredietnemer kan de leningportefeuille van de faciliteit worden uitgesplitst in de volgende geografische regio's (x 1 000 EUR):

Land van de kredietnemer	31.12.2022	31.12.2021
Kenia	338 790	321 069
Egypte	309 312	345 810
Nigeria	266 294	237 992
Ethiopië	107 988	96 391
Rwanda	94 247	64 169
Mauritius	93 509	101 446
Barbados	82 735	85 058
Regionaal ACS	69 920	208 795
Zambia	56 729	52 345
Kameroen	56 586	42 097
Uganda	51 388	61 033
Senegal	38 153	42 968
Congo (Democratische Republiek)	36 772	48 766
Tanzania	33 431	46 423
Nieuw-Caledonië	31 684	37 098
Dominicaanse Republiek	25 879	19 076
Zimbabwe	23 147	14 708
Jamaica	18 902	20 776
Guinee	15 242	18 972
Mauritanië	11 029	11 921
Ivoorkust	10 976	-
Mali	9 856	12 120
Malawi	9 587	14 898
Kaapverdië	9 016	11 718
Ghana	8 648	15 835
Kaaimaneilanden	8 521	8 692
Mozambique	7 094	9 107
Burkina Faso	4 767	3 581
Saint Lucia	4 674	-
Frans-Polynesië	3 118	5 783
Benin	2 958	4 023
Seychellen	2 933	2 529
Micronesia	2 811	2 872
Eswatini	1 515	1 792
Samoa	645	909
Vanuatu	525	866
Haïti	332	1 208
Congo	73	-
Angola	-	12 253
Niger	-	1 182
Totaal	1 849 786	1 986 281

3.2.3.4.2 Analyse op grond van bedrijfstak

In de onderstaande tabel wordt de kredietportefeuille van de faciliteit opgesplitst per bedrijfstak van de kredietnemer. De uitkeringen die eerst worden verstrekt aan een financiële tussenpersoon voordat zij aan de eindbegunstigde worden uitbetaald, zijn opgenomen onder "Tertiaire sector en overige" (x 1 000 EUR):

Bedrijfstak van de kredietnemer	31.12.2022	31.12.2021
Financiële diensten	1 160 133	1 190 407
Openbaar bestuur	202 898	195 154
Elektriciteit	193 597	211 761
Chemicaliën	108 652	111 251
Telecommunicatie	62 862	12 253
Gezondheidszorg	36 833	170 000
Zakelijke diensten, IT en media	31 127	34 306
Infrastructuur lucht- en zeevaart	18 902	20 776
Farmaceutische producten en medisch materiaal	12 388	13 684
Investeringsgoederen	8 853	9 269
Metalen en mijnbouw	8 415	8 667
Terugwinning van afval en recycling	4 577	5 326
Gecombineerde nutsbedrijven	525	866
Tertiaire sector en overige	24	2 561
Totaal	1 849 786	1 986 281

3.2.3.5 Kredietrisicoblootstelling voor elke interne risicorating

De EIB gebruikt een interne ratingmethode in overeenstemming met de op interne ratings gebaseerde benadering in het kader van Basel III. Op grond van deze methode is aan de meerderheid van de tegenpartijen van de faciliteit een interne rating toegekend. De onderstaande tabel toont een uitsplitsing van de kredietportefeuille van de faciliteit op basis van steeds de beste waarde van interne rating van de kredietnemer of van de borgsteller, voor zover beschikbaar. In gevallen waarin geen interne rating beschikbaar is, is voor deze analyse gebruikgemaakt van de externe rating.

De tabel toont zowel de ondertekende blootstellingen (uitbetaald en niet-uitbetaald) als de risicogewogen blootstellingen, gebaseerd op een interne methode die de faciliteit gebruikt voor limietbeheer.

		2022					
x 1 000 EUR	Rating Moody's of gelijkwaardig	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverli ezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverli ezen, zonder verminderd e kredietwaar digheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverli ezen, met verminderd e kredietwaar digheid	POCI	Tegen reële waarde met verwerking van waardeveran deringen in winst of verlies	Totaal
Leningen en voorschotten tegen							
geamortiseerde kostprijs							
Interne rating 1 — minimaal kredietrisico	Aaa	-	56 320	-	-	-	56 320
Interne rating 2 — zeer gering kredietrisico	Aa1 - Aa3	82 745	-	-	-	-	82 745
Interne rating 3 — gering kredietrisico	A1 - A3	421	-	-	-	-	421
Interne rating 4 — gematigd kredietrisico	Baa1 - Baa3	346 538	-	-	-	-	346 538
Interne rating 5 — financieel zwakke tegenpartij	Ba1 - Ba3	82 126	-	-	-	-	82 126
Interne rating 6 — hoog kredietrisico	B1 - B3	679 725	189 519	-	-	-	869 244
Interne rating 7 — zeer hoog kredietrisico	onder Caa1	41 450	273 167	-	-	-	314 617
Interne rating 8 — in gebreke blijvende tegenpartij	onder Caa1, maar in gebreke blijvend	-	-	63 474	-	-	63 474
Leningen en voorschotten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies		-	-	-	-	142 263	142 263
Voorziening voor verliezen en aanpassing reële waarde		-11 370	-28 817	-21 303	-	-46 472	-107 962
Boekwaarde van leningen en voorschotten		1 221 635	490 189	42 171	-	95 791	1 849 786
Toegezegde leningen							
Interne rating 1 — minimaal kredietrisico	Aaa	-	-	-	-	-	-
Interne rating 2 — zeer gering kredietrisico	Aa1 - Aa3	86 796	-	-	-	-	86 796
Interne rating 3 — gering kredietrisico	A1 - A3	316 707	-	-	-	-	316 707
Interne rating 4 — gematigd kredietrisico	Baa1 - Baa3	109 095	-	-	-	-	109 095
Interne rating 5 — financieel zwakke tegenpartij	Ba1 - Ba3	175 880	-	-	-	-	175 880
Interne rating 6 — hoog kredietrisico	B1 - B3	538 504	50 000	-	-	-	588 504
Interne rating 7 — zeer hoog kredietrisico	onder Caa1	62 966	105 669	-	-	-	168 635
Interne rating 8 — in gebreke blijvende tegenpartij	onder Caa1, maar in gebreke blijvend	-	-	50 000	-	-	50 000
Geen interne rating*		44 982	-	-	-	-	44 982
Leningen en voorschotten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of		-	-	-	-	131 252	131 252

verlies						
Voorziening voor verliezen en aanpassing reële waarde	-4 834	-11 749	-	-	-	-16 583
Boekwaarde van toegezegde leningen	1 330 096	143 920	50 000	-	131 252	1 655 268

* Agentuurovereenkomsten waarvoor op de verslagleggingsdatum geen onderliggende tegenpartijen zijn

3.2.3.5 Kredietrisicoblootstelling voor elke interne risicorating (vervolg)

x 1 000 EUR	Rating Moody's of gelijkwaardig	2021					Totaal
		Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverli ezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverli ezen, zonder verminderd e kredietwaar digheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverli ezen, met verminderd e kredietwaar digheid	POCI	Tegen reële waarde met verwerking van veranderingen in winst of verlies	
Leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs							
Interne rating 1 — minimaal kredietrisico	Aaa	-	64 876	-	-	-	64 876
Interne rating 2 — zeer gering kredietrisico	Aa1 - Aa3	85 059	-	-	-	-	85 059
Interne rating 3 — gering kredietrisico	A1 - A3	1 056	-	-	-	-	1 056
Interne rating 4 — gematigd kredietrisico	Baa1 - Baa3	46 507	-	-	-	-	46 507
Interne rating 5 — financieel zwakke tegenpartij	Ba1 - Ba3	435 300	12 288	-	-	-	447 588
Interne rating 6 — hoog kredietrisico	B1 - B3	556 705	237 898	-	-	-	794 603
Interne rating 7 — zeer hoog kredietrisico	onder Caa1 onder Caa1, maar in gebreke blijvend	55 928	258 220	-	-	-	314 148
Interne rating 8 — in gebreke blijvende tegenpartij		-	-	69 180	-	-	69 180
Leningen en voorschotten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies		-	-	-	-	272 917	272 917
Voorziening voor verliezen en aanpassing reële waarde		-3 565	-33 268	-30 169	-	-42 651	-109 653
Boekwaarde van leningen en voorschotten		1 176 990	540 014	39 011	-	230 266	1 986 281
Toegezegde leningen							
Interne rating 2 — zeer gering kredietrisico	Aa1 - Aa3	86 796	-	-	-	-	86 796
Interne rating 3 — gering kredietrisico	A1 - A3	87 000	-	-	-	-	87 000
Interne rating 4 — gematigd kredietrisico	Baa1 - Baa3	61 060	-	-	-	-	61 060
Interne rating 5 — financieel zwakke tegenpartij	Ba1 - Ba3	173 963	-	-	-	-	173 963
Interne rating 6 — hoog kredietrisico	B1 - B3	777 195	18 595	-	-	-	795 790
Interne rating 7 — zeer hoog kredietrisico	onder Caa1 onder Caa1, maar in gebreke blijvend	45 955	167 782	-	-	-	213 737
Interne rating 8 — in gebreke blijvende tegenpartij		-	-	10 000	-	-	10 000
Geen interne rating*		129 669	27 365	-	-	-	157 034
Leningen en voorschotten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies		-	-	-	-	92 031	92 031
Voorziening voor verliezen en aanpassing reële waarde		-1 693	-14 909	-	-	-	-16 602
Boekwaarde van toegezegde leningen		1 359 945	198 833	10 000	-	92 031	1 660 809

* Agentuurovereenkomsten waarvoor op de verslagleggingsdatum geen onderliggende tegenpartijen zijn

De EIB houdt voortdurend toezicht op gebeurtenissen die van invloed zijn op haar kredietnemers en borgstellers. De EIB beoordeelt met name per geval haar contractuele rechten bij een verslechtering van de rating en streeft naar risicobeperkende maatregelen. Zij volgt ook nauwgezet de verlengingen van bankgaranties voor haar leningen op om ervoor te zorgen dat deze worden vervangen of dat indien nodig tijdig wordt opgetreden.

3.2.3.6 Achterstallen op leningen en waardeverminderingen

De identificatie, het toezicht en de rapportage over achterstallige bedragen verloopt overeenkomstig de procedures die zijn vastgelegd in de richtsnoeren en procedures voor financieel toezicht die binnen de bank gelden. Deze procedures zijn in overeenstemming met de optimale bancaire werkmethode en worden gebruikt voor alle leningen die door de EIB worden beheerd.

Het toezicht is gestructureerd om ervoor te zorgen dat i) potentiële achterstallen op betalingen in zo kort mogelijke tijd worden opgespoord en aangemeld bij de bevoegde diensten; (ii) problematische gevallen onverwijld worden behandeld op het juiste operationele en besluitvormingsniveau; (iii) op gezette tijd verslag wordt uitgebracht aan het directiecomité van de faciliteit over de algemene stand van zaken.

De achterstallen en waardeverminderingen op de leningen kunnen als volgt worden geanalyseerd (× 1 000 EUR):

	Leningen en voorschotten 31.12.2022	Leningen en voorschotten 31.12.2021
Boekwaarde	1 849 786	1 986 281
Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid		
Brutobedrag	63 474	69 180
Waardeverminderingen — voorzieningen voor verliezen	-21 303	-30 169
Boekwaarde van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	42 171	39 011
Achterstallig maar zonder verminderde kredietwaardigheid		
“Achterstallig” omvat		
0-30 dagen	670	2 334
30-90 dagen	118	9
90-180 dagen	95	-
meer dan 180 dagen	25	-
Boekwaarde achterstallig, zonder verminderde kredietwaardigheid	908	2 343
Boekwaarde niet achterstallig en evenmin met verminderde kredietwaardigheid	1 806 707	1 944 927
Totale boekwaarde leningen en voorschotten	1 849 786	1 986 281

3.2.3.7 Gevoeligheid voor te verwachten kredietverliezen voor toekomstige economische omstandigheden (x 1 000 EUR)

De te verwachten kredietverliezen (Expected Credit Loss — ECL) zijn gevoelig voor oordelen en veronderstellingen met betrekking tot de formulering van toekomstgerichte scenario's. De EIB voert een gevoeligheidsanalyse uit op de te verwachten kredietverliezen die zijn opgenomen voor wezenlijke categorieën van haar activa.

De prognoses van toekomstige economische omstandigheden (via macro-economische scenario's) zijn input voor het prognosemodel met voorwaardelijke risicoparameters, die een input vormen voor de berekening van de voorzieningen voor verliezen.

De scenario's komen tot stand door het bbp, de belangrijkste maatstaf voor de economische activiteit, aan een aantal schokken te onderwerpen. De schokken op het reële bbp worden gekalibreerd om de volatiliteit van de variabele in het verleden te repliceren. Daarnaast wordt in voorkomend geval het oordeel van deskundigen toegepast om de omvang en de persistentie van bbp-schokken te verfijnen. De schokken worden samen met een afnamefunctie vastgesteld om het effect van de schokken in de tijd te bepalen. De aan elk scenario verbonden waarschijnlijkheden worden gedefinieerd op basis van marktindicatoren (volatiliteit) en intern ontwikkelde indicatoren/trackers die in de loop van de tijd op consistente wijze worden ingezet om onzekerheid op te vangen. De weging van positieve en negatieve schokken hangt af van de risicoverhouding in de economie. Gemiddeld genomen werden respectievelijk negatieve en positieve schokken in -9 908 EUR (2021: -15 250 EUR) en 8 356 EUR (2021: 11 780 EUR) toegepast op driemaandelijke prognoses in het voorbije begrotingsjaar.

Onderstaande tabel toont de voorziening voor verliezen op leningen en voorschotten in de fasen 1 en 2. Elk toekomstgericht scenario (bv. basisscenario, positief en negatief) werd gewogen tegen 100 % in plaats van waarschijnlijkheidsafwegingen voor de drie scenario's toe te passen.

(x 1 000 EUR)	2022		
	Positief	Basisscenario	Negatief
Brutoblootstelling	3 229 247	3 229 247	3 229 247
Voorzieningen voor verliezen	43 821	52 177	62 085

(x 1 000 EUR)	2021		
	Positief	Basisscenario	Negatief
Brutoblootstelling	3 319 800	3 319 800	3 319 800
Voorzieningen voor verliezen	37 862	49 642	64 892

3.2.3.8 Leningoversluiting en respijt

De EIB beschouwt leningen als respijtleningen (d.w.z. leningen, schuldbewijzen en leningtoezeggingen) waarvoor respijmaatregelen zijn verlengd. Respijmaatregelen bestaan uit "concessies" die de EIB besluit te doen ten aanzien van een debiteur die als gevolg van zijn financiële moeilijkheden niet in staat wordt geacht de contractuele voorwaarden van de schulddienst na te leven, teneinde de debiteur in staat te stellen de schuld af te lossen of de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te herfinancieren. Blootstellingen worden als respijtblootstellingen behandeld indien er een concessie is gedaan, ongeacht of een bedrag achterstallig is, of indien de blootstelling is aangemerkt als wanbetaling. Blootstellingen worden niet als respijtblootstellingen behandeld indien de debiteur zich niet in financiële moeilijkheden bevindt.

Bij normale bedrijfsvoering zou de verslechtering van de betrokken leningen aan het licht zijn gekomen via de bepalingen van de richtsnoeren en procedures van de bank en zou deze vóór de heronderhandeling zijn gemonitord. Zodra de heronderhandeling is beëindigd, zal de EIB nauwgezet toezicht blijven uitoefenen op deze leningen. Indien het financiële instrument een verminderde kredietwaardigheid heeft, wordt het overgeheveld naar fase 3. De lening zal regelmatig worden gemonitord in overeenstemming met het kader van de bank.

De bank heeft haar kredietnemers een aantal ondersteunende maatregelen ter beschikking gesteld als reactie op de specifieke economische gevolgen van de COVID-19-pandemie, waaronder i) de tijdelijke versoepeling (met inbegrip van ontheffingen) van financiële verbintenissen en andere belangrijke clausules, ii) de herschikking van kasstromen door het vaststellen van nieuwe aflossingschema's of de tijdelijke opschorting van terugbetalingsverplichtingen, en iii) andere aanvullende ondersteunende maatregelen, zoals het ondertekenen van nieuwe contracten, het versnellen van uitbetalingen van leningen en het verhogen van de bedragen die aan kredietnemers worden verstrekt. De bank heeft verzoeken om dergelijke maatregelen per geval beoordeeld binnen de grenzen van bepaalde specifieke voorwaarden. Deze maatregelen waren bedoeld om te worden uitgebreid tot kredietnemers die geen structurele financiële moeilijkheden of solvabiliteitsproblemen ondervinden en die op het moment van het verlenen van dergelijke maatregelen als een going concern werden beschouwd. Indien een kredietnemer als resultaat van de beoordeling niet aan deze vereisten voldoet of indien de bank risico's heeft vastgesteld voor de langetermijnhoudbaarheid van het bedrijfsmodel van de cliënt, heeft zij alle andere passende maatregelen overwogen en zal zij zo nodig de standaardherstructureringsprocessen van de EIB volgen.

Dergelijke ondersteunende maatregelen worden sinds juni 2021 niet meer door de groep ter beschikking gesteld.

Respijmaatregelen en -praktijken die tijdens de verslagperiode door de EIB worden uitgevoerd in het kader van haar herstructureringsactiviteiten omvatten, maar blijven niet beperkt tot de verlenging van de looptijd, uitstel van loutere kapitaalaflossing, uitstel van kapitaalaflossing en rentebetaling, inbreuken op belangrijke verbintenissen en kapitalisering van achterstallige betalingen.

3.2.3.8 Leningoversluiting en respijt (vervolg)

Verrichtingen waarvoor respijtmaatregelen gelden, worden als zodanig vermeld in de onderstaande tabel:

× 1 000 EUR	31.12.2022		31.12.2021	
	Renderende	Niet-renderende	Renderende	Niet-renderende
Aantal contracten waarvoor respijtmaatregelen gelden	12	7	16	9
Boekwaarden (inclusief rente en bedragen aan achterstallige betalingen)	144 399	45 497	210 553	58 742
Opgenomen voorziening te verwachten kredietverliezen (ECL)	16 008	14 323	16 124	20 475
Rentebaten met betrekking tot respijtcontracten	7 745	2 280	11 583	3 563

× 1 000 EUR	Respijtmaatregelen						31.12.2022
	31.12.2021	Verlenging van de looptijden	Uitstel van kapitaalaflossingen en rentebetaling	Inbreuk op materiële financiële convenanten	Overige	Contractuele terugbetaling, beëindiging en/of afschrijving	
Financiële instellingen	149 326	-	-	4 119	-	-67 694	85 751
Bedrijven	119 969	-	-	-	-	-15 824	104 145
Totaal	269 295	-	-	4 119	-	-83 518	189 896

3.2.4 Kredietrisico met betrekking tot geldmiddelen en kasequivalenten

De beschikbare middelen worden geïnvesteerd overeenkomstig het schema van de faciliteit voor de contractuele uitbetaling van de verplichtingen. Per 31 december 2022 en 31 december 2021 vonden investeringen plaats in de vorm van rekeningtegoeden, depositobewijzen en commercial papers.

De goedgekeurde entiteiten beschikken over een rating die overeenstemt met de ratings op korte en lange termijn die is vereist voor de beleggingen van kasmiddelen die door de EIB voor eigen rekening worden uitgevoerd; Bij verschillende ratings die door meer dan één ratingbureau zijn verleend, geldt de laagste rating. De maximaal toegestane limiet voor elke goedgekeurde bank bedraagt momenteel 50 000 000 EUR (vijftig miljoen EUR). Een uitzondering op deze regel is verleend aan de Société Générale, waar de faciliteit haar operationele kasgeldrekeningen aanhoudt. Het maximum voor kortlopend krediet voor de Société Générale bedraagt op 31 december 2022 en 31 december 2021 110 000 000 EUR (honderdtien miljoen EUR). Het verhoogde maximum is van toepassing op de som van de tegoeden op de operationele kasgeldrekeningen en de instrumenten die door deze tegenpartij zijn uitgegeven en worden aangehouden door de portfolio thesauriemiddelen.

Alle investeringen worden geplaatst bij de goedgekeurde entiteiten met een maximale looptijd van drie maanden vanaf de valutadatum. Alle inbreuken op de limieten van de kredietblootstelling zijn gemeld aan de lastgevers. Per 31 december 2022 en 31 december 2021 hadden alle termijndeposito's, commercial papers en kasmiddelen die werden aangehouden door de portfolio thesauriemiddelen van de faciliteit een minimale rating P-2 van Moody's of gelijkwaardig op de vereffening.

In de onderstaande tabel is het saldo van de geldmiddelen en kasequivalenten inclusief opgelopen rente opgenomen (× 1 000 EUR):

Minimale kortetermijnrating	Minimale langetermijnrating	31.12.2022		31.12.2021	
(terminologie Moody's)	(terminologie Moody's)				
P-1	Aaa	200 167	14 %	299 814	22 %
P-1	Aa2	24 955	2 %	160 066	12 %
P-1	Aa3	4 992	0 %	67 036	5 %
P-1	A1	300 627	21 %	82 730	6 %
P-1	A2	340 252	22 %	199 879	15 %
P-1	A3	491 224	34 %	444 064	32 %
P-2	A3	29 956	2 %	104 975	8 %
P-2	Baa1	59 797	4 %	-	0 %
P-2		1 451 970	100 %	1 358 564	100 %

3.2.5 Kredietrisico met betrekking tot derivaten

3.2.5.1 Beleid op het gebied van kredietrisico van derivaten

Het kredietrisico met betrekking tot derivaten is het verlies dat een bepaalde partij kan oplopen wanneer de tegenpartij bij de transactie niet in staat zou zijn haar contractuele verplichtingen na te komen. Het kredietrisico bij derivaten hangt af van een aantal factoren (zoals rentevoeten en wisselkoersen) en stemt doorgaans overeen met een klein deel van hun referentiewaarde.

De faciliteit mag in de uitoefening van haar normale activiteiten swapovereenkomsten sluiten ter afdekking van specifieke kredietverrichtingen of currency forward-contracten sluiten ter afdekking van haar valutaposities, die in andere actief verhandelde valuta dan de euro luiden. Alle swaps worden uitgevoerd door de Europese Investeringsbank met een externe tegenpartij. De swaps vallen onder dezelfde Master Swap-overeenkomsten en Credit Support-bijlagen die tussen de Europese Investeringsbank en haar externe tegenpartijen zijn afgesloten.

3.2.5.2 Meting van de kredietrisico's voor derivaten

Alle door de EIB uitgevoerde swaps die betrekking hebben op de faciliteit, worden behandeld binnen hetzelfde contractuele kader en volgens dezelfde methodiek die gelden voor de derivaten die door de EIB voor eigen doeleinden zijn ingezet. Met name wordt de geschiktheid van de tegenpartijen bij de swapovereenkomst door de EIB bepaald op basis van dezelfde geschiktheidsvoorwaarden die gelden voor de algemene swapdoeleinden.

Voor het meten van de blootstelling aan kredietrisico met betrekking tot transacties met swaps en derivaten maakt de EIB gebruik van de Current Unsecured Exposure- en Potential Future Exposure-benadering voor verslaggeving en toezicht op de limieten. De derivaten met betrekking tot de investeringsfaciliteit zijn volledig opgenomen in deze maatstaven.

De faciliteit sluit kortlopende valutawapcontracten ("FX swaps") af ter afdekking van het valutarisico op uitkeringen op leningen in andere valuta dan de EUR. FX swaps hebben een looptijd van maximaal drie maanden en worden regelmatig verlengd. Het referentiebedrag van FX swaps bedroeg 1 790,0 miljoen EUR op 31 december 2022, tegen 1 530,0 miljoen EUR op 31 december 2021. De reële waarde van FX swaps bedroeg 71,1 miljoen EUR op 31 december 2022 ten opzichte van -16,3 miljoen EUR op 31 december 2021.

De faciliteit sluit cross currency swap-contracten af om het valutarisico af te dekken op uitbetalingen van leningen in andere valuta dan EUR. Cross currency swaps hebben een lange looptijd. Het referentiebedrag van FX swaps bedroeg 47,0 miljoen EUR op 31 december 2022, tegen 51,9 miljoen EUR op 31 december 2021. De reële waarde van FX swaps bedroeg 4,8 miljoen EUR op 31 december 2022, tegen -2,6 miljoen EUR op 31 december 2021.

3.2.6 Kredietrisico bij thesauriemiddelen

De volgende tabel geeft een overzicht van de portfolio thesauriemiddelen die geheel bestaat uit commercial papers die zijn uitgegeven door lagere overheden, banken en niet-bancaire entiteiten met een oorspronkelijke looptijd van meer dan drie maanden. EU-lidstaten, hun agentschappen, banken en niet-bancaire entiteiten zijn in aanmerking komende emittenten. De maximaal toegestane limiet voor elke goedgekeurde emittent bedraagt 50 000 000 EUR (vijftig miljoen EUR). Investerings in obligaties op middellange en lange termijn kwamen ook in aanmerking, afhankelijk van de liquiditeitsbehoeften:

x 1 000 EUR

Minimale kortetermijnrating (terminologie Moody's)	Minimale langetermijnrating (terminologie Moody's)	31.12.2022		31.12.2021	
P-1	Aa2	32 974	45 %	-	0 %
P-1	Aa3	4	0 %	-	0 %
P-1	A3	39 843	55 %	-	0 %
P-2	A3	182	0 %	-	0 %
Totaal		73 003	100 %	-	0 %

3.3 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico verwijst naar het vermogen van een entiteit om toenamen van activa te financieren en te voldoen aan haar verplichtingen wanneer deze vervallen, zonder onaanvaardbare verliezen op te lopen. Dit risico kan worden opgesplitst in een liquiditeitsfinancieringsrisico en een marktliquiditeitsrisico. Een liquiditeitsfinancieringsrisico is het risico dat een entiteit niet in staat zal zijn om op doeltreffende wijze gevolg te geven aan de verwachte en onverwachte huidige en toekomstige thesauriebehoeften, zonder afbreuk te doen aan haar dagelijkse verrichtingen of haar financiële positie. Een marktliquiditeitsrisico is het risico dat een entiteit een positie niet gemakkelijk kan compenseren of ongedaan kan maken tegen de marktprijs als gevolg van een ontoereikende marktdiepte of verstoring van de markten.

3.3.1 Beheer van het liquiditeitsrisico

De faciliteit wordt in eerste instantie gefinancierd met jaarlijkse bijdragen van de lidstaten alsook met terugbetalingen afkomstig van door de faciliteit uitgevoerde verrichtingen. Het liquiditeitsfinancieringsrisico wordt in eerste instantie door de faciliteit beheerd door het inventariseren van haar liquiditeitsbehoeften en de vereiste jaarlijkse bijdragen van de lidstaten.

Om de jaarlijkse bijdragen van de lidstaten te berekenen, worden de uitkeringspatronen van de bestaande en geplande portefeuille onderzocht en tijdens het jaar opgevolgd. Speciale gebeurtenissen, zoals vroegtijdige terugbetalingen, verkoop van aandelen of wanbetalingen, worden in aanmerking genomen met het oog op een aanpassing van de jaarlijkse liquiditeitsvereisten.

Om het liquiditeitsrisico verder te beperken, beschikt de faciliteit over een liquiditeitsreserve die voldoende is om steeds de tijdstipgerelateerde voorspelde uitbetalingen van contanten (op gezette tijden bekendgemaakt door de afdeling Kredietverlening van de EIB) te kunnen dekken. Middelen worden belegd op de geldmarkt en de obligatiemarkten in de vorm van interbancaire deposito's en andere financiële kortetermijninstrumenten, waarbij rekening wordt gehouden met de verplichtingen inzake uitbetalingen van contanten van de faciliteit. De liquide activa van de faciliteit worden beheerd door de dienst thesaurie van de bank om ervoor te zorgen dat de nodige kasmiddelen worden aangehouden om de faciliteit in staat te stellen haar verplichtingen na te komen. Overeenkomstig Besluit 2020/2233 van de Raad worden terugvloeiende middelen uit de ACS-investeringsfaciliteit worden ingezet binnen het NDICI-kader. Deze over te dragen terugvloeiende middelen zijn echter pas beschikbaar als een toereikend liquiditeitsniveau in het kader van de ACS-investeringsfaciliteit wordt aangehouden.

Overeenkomstig het beginsel van scheiding van taken tussen front- en backoffice vallen afwikkelingstransacties die betrekking hebben op de investering van deze activa onder de verantwoordelijkheid van de EIB-afdeling planning en afwikkeling van transacties. Daarnaast vallen de goedkeuring van tegenprestaties en de limieten voor investeringen in schatkistpapier, alsook het toezicht op deze limieten, onder de verantwoordelijkheid van het directoraat Risicobeheer van de bank.

3.3.2 Meting van het liquiditeitsrisico

In de in deze afdeling opgenomen tabellen wordt een overzicht gegeven van de financiële verplichtingen van de faciliteit volgens looptijd op basis van de resterende periode tussen de balansdatum en de contractuele vervaldag (op basis van niet-gedisconteerde kasstromen).

Wat betreft de niet-afgeleide financiële verplichtingen, heeft de faciliteit verbintenissen in de vorm van niet-uitbetaalde delen van het krediet uit hoofde van ondertekende kredietovereenkomsten, niet-uitbetaalde delen van ondertekende inschrijvingen op kapitaal/investeringsovereenkomsten, toegekende leninggaranties, of van toegezegde rentesubsidies en technische bijstand ("TA").

In het kader van de faciliteit afgesloten leningen hebben een uitbetalingstermijn. De uitbetalingen komen evenwel tot stand op momenten en in bedragen die een weerspiegeling zijn van de geboekte vooruitgang bij de desbetreffende investeringsprojecten. Bovendien zijn de leningen van de faciliteit transacties die tot stand komen in een relatief volatiele werkomgeving. Bijgevolg is het uitbetalingsschema onderworpen aan een aanzienlijke mate van onzekerheid.

Kapitaalinvesteringen worden opeisbaar wanneer en zodra uit hoofde van de fondsenbeheerders geldige opvragingen voor kapitaal tot stand komen, die een beeld geven van de geboekte vooruitgang bij hun investeringsactiviteiten. De trekkingsperiode is gewoonlijk drie jaar en wordt vaak met een of twee jaar verlengd. Sommige uitbetalingsverbintenissen blijven gewoonlijk ook van kracht na afloop van de trekkingsperiode totdat de onderliggende investeringen van het fonds volledig beschikbaar zijn, aangezien de liquiditeiten van het fonds soms ontoereikend kunnen zijn om te voldoen aan de betalingsverplichtingen met betrekking tot vergoedingen en andere kosten.

Garanties gaan niet gepaard met specifieke uitbetalingsverplichtingen, tenzij door de begunstigde van de lening een waarborg wordt afgeroepen. Het bedrag van uitstaande garanties wordt verlaagd volgens het aflossingsschema van gegarandeerde leningen.

Vastgelegde kasuitstromen van rentesubsidies vinden plaats bij gesubsidieerde leningen die met eigen middelen van de EIB worden gefinancierd. De gerapporteerde uitstromen zijn derhalve alleen vastleggingen die verband houden met deze leningen in plaats van het totaalbedrag van vastgelegde niet-uitgekeerde rentesubsidies. Zoals bij de leningen, is hun uitbetalingsschema onzeker.

Vastgelegde technische bijstand "Bruto nominale uitstroom" in de tabel "Looptijdprofiel van niet-afgeleide financiële verplichtingen" verwijst naar het totale niet-uitbetaalde deel van de ondertekende contracten voor technische bijstand. Het uitkeringspatroon is in aanzienlijke mate onzeker. Kasuitstromen die zijn ondergebracht in de categorie "drie maanden of minder" vertegenwoordigen het bedrag van uitstaande facturen dat tegen de verslagleggingsdatum wordt ontvangen.

Vastleggingen voor niet-afgeleide financiële verplichtingen zonder vastgestelde contractuele vervaldatum worden gerangschikt onder "Looptijd onbepaald". Vastleggingen met een vastgelegd verzoek voor uitbetalingen van contanten op de verslagleggingsdatum worden onder de desbetreffende termijn gerangschikt.

Bij afgeleide financiële verplichtingen vertegenwoordigt het looptijdprofiel de contractuele niet-gedisconteerde kasstromen van swapovereenkomsten met inbegrip van cross currency swaps (CCS), cross currency renteswaps (CCIRS), kortlopende currency swaps en renteswaps.

3.3.2 Meting van het liquiditeitsrisico (vervolg)

Looptijdprofiel van niet-afgeleide financiële verplichtingen	3 maanden of minder	Van 3 maanden tot 1 jaar	Van 1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Looptijd niet bepaald	Bruto nominale uitstroom
x 1 000 EUR per 31.12.2022						
Uitstroom voor vastgelegde maar niet-uitbetaalde leningen	87 210	21 208	-	-	1 563 433	1 671 851
Uitstroom voor vastgelegde investeringsmiddelen en inschrijving op aandelen	4 676	-	-	-	406 496	411 172
Andere (getekende niet-verstreekte garanties, verstreekte garanties)	-	-	-	-	49 378	49 378
Uitstroom voor vastgelegde rentesubsidies	-	-	-	-	350 282	350 282
Uitstroom voor vastgelegde technische bijstand	924	-	-	-	32 149	33 073
Totaal	92 810	21 208	-	-	2 401 738	2 515 756

Looptijdprofiel van niet-afgeleide financiële verplichtingen	3 maanden of minder	Van 3 maanden tot 1 jaar	Van 1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Looptijd niet bepaald	Bruto nominale uitstroom
x 1 000 EUR per 31.12.2021						
Uitstroom voor vastgelegde maar niet-uitbetaalde leningen	-	-	-	-	1 677 411	1 677 411
Uitstroom voor vastgelegde investeringsmiddelen en inschrijving op aandelen	6 322	-	-	-	466 678	473 000
Andere (getekende niet-verstreekte garanties, verstreekte garanties)	-	-	-	-	1 755 974	1 755 974
Uitstroom voor vastgelegde rentesubsidies	-	-	-	-	379 620	379 620
Uitstroom voor vastgelegde technische bijstand	1 519	-	-	-	37 617	39 136
Totaal	7 841	-	-	-	4 317 300	4 325 141

Looptijdprofiel van afgeleide financiële verplichtingen	3 maanden of minder	Van 3 maanden tot 1 jaar	Van 1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Bruto nominale instroom of uitstroom
x 1 000 EUR per 31.12.2022					
CCS — instroom	88	9 474	38 431	147	48 140
CCS — uitstroom	-108	-11 965	-30 450	-146	-42 669
Kortlopende valutaswaps — instroom	1 790 000	-	-	-	1 790 000
Kortlopende valutaswaps — uitstroom	-1 724 227	-	-	-	-1 724 227
Totaal	65 753	-2 491	7 981	1	71 244

Looptijdprofiel van afgeleide financiële verplichtingen	3 maanden of minder	Van 3 maanden tot 1 jaar	Van 1 jaar tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Bruto nominale instroom of uitstroom
x 1 000 EUR per 31.12.2021					
CCS en CCIRS — instroom	82	3 340	34 870	9 394	47 686
CCS en CCIRS — uitstroom	-115	-8 470	-47 250	-10 329	-66 164
Kortlopende valutaswaps — instroom	1 530 000	-	-	-	1 530 000
Kortlopende valutaswaps — uitstroom	-1 547 698	-	-	-	-1 547 698
Totaal	-17 731	-5 130	-12 380	-935	-36 176

3.3.3 Financiële activa en passiva op lange termijn

De onderstaande tabel bevat de niet-afgeleide financiële activa en financiële verplichtingen die naar verwachting meer dan twaalf maanden na de verslagleggingsdatum zullen worden geïnd of afgewikkeld.

× 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Financiële activa:		
Leningen en voorschotten	1 922 784	2 074 642
Aandelen en andere effecten met variabele rente	797 341	697 631
Overige activa	-	1 086
Totaal	2 720 125	2 773 359
financiële verplichtingen:		
Aan derden verschuldigde bedragen*	136 867	179 593
Voorzieningen voor toegezegde leningen	16 583	16 602
Totaal	153 450	196 195

* De aan derden verschuldigde bedragen zijn inclusief de rentesubsidies en nog niet verleende technische bijstand aan lidstaten waarbij de looptijd grotendeels onbepaald is.

3.4 Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat wijzigingen in marktprijzen en koersen, zoals rentevoeten, aandelenkoersen, wisselkoersen de ontvangsten van de entiteit of de waarde van haar deelnemingen in financiële instrumenten beïnvloeden.

3.4.1 Renterisico

Het renterisico is de volatiliteit van de economische waarde van, of van de baten afkomstig van, de rentedragende posities als gevolg van ongunstige ontwikkelingen van de rentevoeten.

De fluctuatie van haar economische waarde of incongruenties op het vlak van prijszetting tussen verschillende activa, passiva en afdekkingsinstrumenten hebben geen rechtstreekse weerslag op de faciliteit omdat i) zij geen directe financieringskosten of rentedragende passiva heeft en ii) zij de weerslag aanvaardt van rentefluctuaties op de inkomsten uit haar investeringen.

De gevoeligheid van de kredietportefeuille en de micro hedging swaps van de faciliteit voor rentefluctuaties wordt gemeten op basis van een basispuntwaardeberekening ("BPV").

In de BPV-berekening wordt de winst of het verlies gemeten van de netto contante waarde van de desbetreffende portfolio, ten opzichte een stijging met 1 basispunt (0,01 %) van rentevoettrends binnen een specifiek tijdsinterval "money market — tot en met 1 jaar", "very short — 2 tot 3 jaar", "short — 4 tot 6 jaar", "medium — 7 tot 11 jaar", "long — 12 tot 20 jaar" of "extra long — meer dan 21 jaar".

Voor het verkrijgen van de netto contante waarde ("NCW") van de kasstromen van de leningen in EUR gebruikt de faciliteit de driemaandse EUR-swapcurve. De netto contante waarde van de kasstromen van de leningen in andere valuta dan EUR wordt bepaald door de driemaandse EUR-swap plus de cross currency swap-basis. Voor valuta anders dan EUR waarvoor geen betrouwbare en voldoende volledige discontocurve beschikbaar is, wordt in plaats daarvan ofwel de EUR- of USD-discontocurve gebruikt.

Voor het berekenen van de netto contante waarde van micro hedging swaps gebruikt de faciliteit de EUR-swapcurve voor kasstromen in EUR en de USD-swapcurve voor kasstromen in USD.

3.4.2 Renterisico (vervolg)

Zoals blijkt uit de volgende tabel, zou de netto contante waarde van de kredietportefeuille inclusief de daaraan gerelateerde micro hedging swaps op 31 december 2022 dalen met 500 000 EUR (per 31 december 2021: daling met 769 000 EUR) als alle desbetreffende rentevoeten tegelijkertijd stijgen met 1 basispunt.

Basispuntwaarde x 1 000 EUR	Geld Markt	Zeer kort	Kort	Gemiddeld	Lang	Extra lang	Totaal
Per 31.12.2022	1 jaar	2 tot 3 jaar	4 tot 6 jaar	7 tot 11 jaar	12 tot 20 jaar	21 jaar	
Totale gevoeligheid van leningen en micro hedging swaps	-34	-98	-154	-162	-50	-2	-500

Basispuntwaarde x 1 000 EUR	Geld Markt	Zeer kort	Kort	Gemiddeld	Lang	Extra lang	Totaal
Per 31.12.2021	1 jaar	2 tot 3 jaar	4 tot 6 jaar	7 tot 11 jaar	12 tot 20 jaar	21 jaar	
Totale gevoeligheid van leningen en micro hedging swaps	-46	-120	-371	-218	-14	-	-769

IBOR-hervorming:

Aard en omvang van het risico en risicobeheer

Rentebenchmarks, zoals de London Interbank Offered Rate ("LIBOR") worden veelvuldig gebruikt in financiële contracten. De afgelopen jaren is het vertrouwen in de betrouwbaarheid en robuustheid ervan ondermijnd en hebben regelgevende instanties wereldwijd aangedrongen op een hervorming van rentebenchmarks. De wereldwijde overgang naar alternatieve rentebenchmarks is een van de meest uitdagende hervormingen die op de financiële markten moet worden doorgevoerd.

In februari 2018 heeft het Comité activa en passiva (Assets & Liabilities Committee — ALCO) van de bank een speciale onder ALCO vallende werkgroep op het gebied van interbancaire aangeboden rentetarieven opgericht, te weten de IBOR-werkgroep. Deze werkgroep is in het leven geroepen om de ontwikkelingen in verband met de overgang naar alternatieve rentetarieven op proactieve wijze te volgen en te monitoren.

De IBOR-werkgroep had onder meer tot doel om de ontwikkelingen in verband met de hervorming van rentebenchmarks nauwgezet te volgen en te beoordelen in hoeverre de overgang naar de alternatieve rentetarieven is gevorderd. De groep hield zich onder andere bezig met de voortgang die wordt geboekt met contractwijzigingen, bilaterale onderhandelingen met cliënten, updates van IT-systemen en -toepassingen, de introductie van terugvalbepalingen in nieuwe contracten, regelmatige monitoring van de blootstelling aan interbancaire aangeboden rentetarieven per valuta en activaklasse.

De voortgang in de uitvoering van het opgestelde werkprogramma is regelmatig gemonitord en besproken binnen het ALCO en periodiek gerapporteerd aan het hogere management van de bank.

De voornaamste risico's waaraan de faciliteit is blootgesteld als gevolg van de IBOR-hervorming zijn operationeel van aard. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het moderniseren van systemen die gebruikmaken van IBOR-curven en het herzien van operationele controles met betrekking tot de hervorming en reglementaire risico's, het opnieuw onderhandelen over leenovereenkomsten door middel van bilaterale onderhandelingen met cliënten, het actualiseren van contractvoorwaarden, aanpassingen aan afwikkelings- en betalingsinfrastructuren. Het financiële risico blijft grotendeels beperkt tot het renterisico.

De risico's hebben niet geleid tot een wijziging van de strategie voor risicobeheer van de faciliteit.

Blootstelling per klasse financiële instrumenten en overgangsstatus

De faciliteit is in het kader van haar kredietverstrekking voornamelijk blootgesteld aan de IBOR-hervorming inzake leningen met variabele rente in USD. Activa met variabele rente worden voornamelijk tegen geamortiseerde kostprijs gerapporteerd in het overzicht van de financiële positie van de faciliteit. Bovendien gebruikt de faciliteit afgeleide instrumenten om microafdekkingen toe te passen op leningen met vaste rente en leningstransacties en om haar globale rentevoet en valutaposities te monitoren.

De faciliteit heeft per 31 december 2021, door middel van de toepassing van het terugvalprotocol ("fallback protocol") van de Internationale Vereniging van de Swaphandelaars, de gehele portefeuille van haar derivaten gemigreerd met betrekking tot LIBOR-benchmarks. Er zijn derhalve geen gevolgen voor de financiële staten die per 31 december 2022 zijn afgesloten.

Leningen vormen de op een na grootste activaklasse die rechtstreeks wordt blootgesteld aan de IBOR-rente. In 2022 heeft de bank de migratie van de aan USD LIBOR geïndexeerde leningen voortgezet. De meeste kredietnemers hebben hun productvoorkeur al kenbaar gemaakt en naar verwachting zal de desbetreffende repapering begin 2023 worden ondertekend. De meeste blootstellingen zullen naar verwachting worden gemigreerd tegen de eerste rentebetalingdatum na de beëindigingsdatum van 30 juni 2023; waarschijnlijk zal gedeeltelijk moet worden vertrouwd op synthetische LIBOR. Gelijktijdig met de migratie heeft de bank haar portefeuille van kredietverleningsproducten aangepast voor het verlenen van nieuwe kredieten.

3.4.2 Valutarisico

Het valutarisico voor de faciliteit is het risico op het verlies van inkomsten of economische waarde als gevolg van ongunstige ontwikkelingen van de wisselkoersen.

Met een referentierekenvaluta (EUR voor de faciliteit) wordt de faciliteit blootgesteld aan een valutarisico zodra er een incongruentie optreedt tussen in niet-referentierekenvaluta luidende activa en passiva. Onder het valutarisico valt ook het effect van wijzigingen in de waarde van toekomstige in een niet-referentierekenvaluta luidende kasstromen, bv. interest- en dividenduitkeringen, als gevolg van wisselkoersschommelingen.

3.4.2.1 Valutarisico en schatkistpapier

Het schatkistpapier van de faciliteit luidt in EUR of USD.

Het valutarisico wordt gedekt door contante of termijntransacties in vreemde valuta, FX swaps of cross-currency swaps. De afdeling thesaurie van de bank kan, als zij dit nodig en passend acht, gebruikmaken van een ander instrument, overeenkomstig het beleid van de bank, dat bescherming biedt tegen de marktrisico's met betrekking tot de financiële activiteiten van de faciliteit.

3.4.2.2 Valutarisico en door de faciliteit gefinancierde of gegarandeerde transacties

De bijdragen van de lidstaat aan de faciliteit worden ontvangen in EUR. De door de faciliteit gefinancierde of gegarandeerde transacties alsook de rentesubsidies kunnen luiden in EUR, USD of elke andere goedgekeurde valuta.

Een blootstelling aan valutarisico (ten opzichte van de referentievaluta EUR) doet zich voor wanneer transacties in andere valuta dan de EUR niet afgedekt worden. De richtsnoeren voor de afdekking van de wisselkoers van de faciliteit worden hierna toegelicht.

3.4.2.2.1 Afdekking van verrichtingen in USD

Het valutarisico dat ontstaat door transacties van de faciliteit in USD wordt gedekt op geaggregeerde basis via het gebruik van EUR/USD-FX swaps, waarvan het bedrag periodiek wordt verlengd en aangepast. Het gebruik van FX swaps heeft een dubbel doel. Enerzijds wordt de noodzakelijke liquiditeit voor nieuwe uitkeringen (leningen en vermogen) gegenereerd en anderzijds blijft een macro valutahedging gehandhaafd.

Bij de aanvang van elke periode worden de tijdens de volgende periode in USD te ontvangen of betalen kasstromen geraamd op basis van de geplande of verwachte terugbetalingen/uitkeringen. Vervolgens worden de verlopen FX swaps verlengd, waarbij hun bedrag wordt aangepast om ten minste de voor de volgende periode geraamde liquiditeitsbehoeften in USD te dekken.

Op maandelijkse basis wordt de deviezenpositie in USD afgeschermd, indien zij de desbetreffende limieten overschrijdt, door een contante of termijntransactie.

Binnen een doorlooptijdperiode kunnen onverwachte tekorten aan liquiditeiten in USD worden gedekt door ad-hocvalutaswaptransacties, terwijl liquiditeitsoverschotten in schatkistpapier geïnvesteerd kunnen worden of in EUR kunnen worden omgezet, indien zij het gevolg zijn van een toename van de deviezenpositie.

3.4.2.2.2 Afdekking van transacties in andere valuta dan EUR of USD

Transacties van de faciliteit in andere valuta dan EUR of USD worden afgedekt met cross-currency swap-contracten met hetzelfde financiële profiel als de onderliggende lening, op voorwaarde dat er een operationele swapmarkt is.

De faciliteit voert transacties uit in valuta waarvoor afdekkingsmogelijkheden hetzij niet op een efficiënte wijze beschikbaar zijn, hetzij tegen een hoge kostprijs beschikbaar zijn. Deze transacties luiden in lokale valuta, maar worden in EUR of USD afgewikkeld. Het kader voor financiële risico's van de faciliteit, dat op 22 januari 2015 door het comité van de faciliteit is goedgekeurd, biedt de mogelijkheid om de valutarisico's in lokale valuta met een significante positieve correlatie met de USD synthetisch af te dekken met in USD luidende derivaten. De met in USD luidende derivaten synthetisch afgedekte lokale valuta zijn opgenomen in de tabel in afdeling 3.4.2.2.3 onder de vermelding "Lokale valuta (onder synthetische dekking)", terwijl de niet met de USD synthetisch afgedekte lokale valuta in dezelfde tabel zijn weergegeven onder de vermelding "Lokale valuta (niet onder synthetische dekking)".

3.4.2.2.3 Deviezenpositie (x 1 000 EUR)

In de tabellen bij deze toelichting wordt de deviezenpositie van de faciliteit weergegeven.

De in de onderstaande tabellen weergegeven deviezenpositie is in overeenstemming met het risicobeleid van de faciliteit (zoals beschreven in het kader voor financiële risico's van de faciliteit). De deviezenpositie per risicobeleid is gebaseerd op boekhoudkundige gegevens en wordt gedefinieerd als het saldo tussen geselecteerde activa en passiva. De activa en passiva in de deviezenpositie per risicobeleid worden geselecteerd om ervoor te zorgen dat de opbrengsten alleen bij ontvangst worden omgezet in de rapporteringsvaluta (EUR).

De verandering in de reële waarde van aandelen en andere effecten met variabele opbrengst is opgenomen in de deviezenpositie per risicobeleid, evenals waardeverminderingen op leningen en voorschotten. In de deviezenpositie per risicobeleid opgenomen derivaten worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde, in plaats van hun reële waarde, om in overeenstemming te worden gebracht met de ingehouden waarde van de activa, die ook worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde aangepast met de waardevermindering voor leningen.

In de onderstaande tabel is het resterende deel van de activa en passiva, dat grotendeels bestaat uit op leningen opgebouwde rente, derivaten en subsidies, opgenomen als "deviezenpositie buiten risicobeleid".

Per 31 december 2022				Vastleggingen en voorwaardelijke verplichtingen
Valuta	Activa en passiva			
	Deviezenpositie per risicobeleid	Deviezenpositie buiten risicobeleid	Balans deviezenpositie	
USD	-318 423	-11 114	-329 537	844 247
<i>Lokale valuta (onder synthetische dekking)*</i>				
KES	129 513	36 883	166 396	-
TZS	7 355	123	7 478	-
DOP	24 533	301	24 834	-
UGX	32 632	489	33 121	-
RWF	75 037	698	75 735	-
<i>Lokale valuta (niet onder synthetische dekking)*</i>				-
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	86 929	-479	86 450	-
Totaal niet-EUR valuta	37 576	26 901	64 477	844 247
EUR	-	4 009 151	4 009 151	1 726 301
TOTAAL EUR en niet-EUR	37 576	4 036 052	4 073 628	2 570 548

* Zie punt 3.4.2.2.2 voor een toelichting op synthetische dekking.

3.4.2.2.3 Deviezenpositie (x 1 000 EUR) (vervolg)

Per 31 december 2021	Activa en passiva			Vastleggingen en voorwaardelijke verplichtingen
	Valuta	Deviezenpositie per risicobeleid	Deviezenpositie buiten risicobeleid	
USD	-130 383	-29 399	-159 782	756 190
<i>Lokale valuta (onder synthetische dekking)*</i>				
KES	90 567	7 138	97 705	-
TZS	16 478	333	16 811	-
DOP	18 783	301	19 084	-
UGX	36 935	978	37 913	-
RWF	49 667	365	50 032	-
<i>Lokale valuta (niet onder synthetische dekking)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	96 450	-517	95 933	-
Totaal niet-EUR valuta	178 497	-20 801	157 696	756 190
EUR	-	3 645 241	3 645 241	628 913
TOTAAL EUR en niet-EUR	178 497	3 624 440	3 802 937	1 385 103

* Zie punt 3.4.2.2.2 voor een toelichting op synthetische dekking.

3.4.2.3 Deviezen gevoeligheidsanalyse

Per 31 december 2022 zou een waardevermindering ten belope van 10 % van de EUR ten opzichte van alle niet-EUR valuta resulteren in een stijging van de middelen van de contribuanten ten belope van 7,2 miljoen EUR (31 december 2021: 17,5 miljoen EUR). Een waardeverhoging ten belope van 10 % van de EUR ten opzichte van alle niet-EUR valuta zou resulteren in een daling van de middelen van de contribuanten ten belope van -5,9 miljoen EUR (31 december 2021: -14,3 miljoen EUR).

3.4.2.4 Omrekeningskoers

De volgende omrekeningskoersen werden gebruikt voor het opstellen van de balans op 31 december 2022 en 31 december 2021:

	31 december 2022	31 december 2021
Andere dan EU-valuta		
Botswana pula (BWP)	13,59	13,27
Dominicaanse peso (DOP)	59,84	64,83
Fijidollar (FJD)	2,32	2,36
Haïtiaanse gourde (HTG)	154,37	113,16
Jamaicadollar (JMD)	161,59	173,48
Keniaanse shilling (KES)	131,68	128,26
Mauritaanse ouguiya (MRU)	39,04	40,99
Mauritiaanse roepie (MUR)	46,83	49,30
Mozambikaanse metical (MZN)	67,54	71,70
Nigeriaanse naira (NGN)	478,02	467,07
Rwandese frank (RWF)	1 132,20	1 162,53
Tanzaniaanse shilling (TZS)	2 487,37	2 610,48
Ugandese shilling (UGX)	3 965,00	4 027,00
US-dollar (USD)	1,07	1,13
CFA-frank (XAF/XOF)	655,96	655,96
Zuid-Afrikaanse rand (ZAR)	18,10	18,06
Zambiaanse kwacha (ZMW)	19,28	18,88

3.4.3 Aandelenkoersrisico

Het aandelenkoersrisico is het risico dat de reële waarde van deelname in het aandelenkapitaal daalt als gevolg van de wijzigingen in het niveau van de aandelenkoersen en/of de waarde van de aandeleninvesteringen.

De faciliteit is blootgesteld aan het aandelenkoersrisico via zijn investeringen in directe beleggingen in aandelen en durfkapitaalfondsen.

De waarde van niet-beursgenoteerde activa is niet gemakkelijk beschikbaar met het oog op een toezicht en controle op continue basis. Voor dergelijke posities omvatten de best beschikbare aanwijzingen prijzen van relevante waarderingstechnieken.

Het effect op de middelen van de contribuanten van de faciliteit (naar aanleiding van een verandering van de reële waarde van de eigenvermogeninstrumentenportfolio) als gevolg van een $\pm 10\%$ -verandering van de waarde van de individuele directe beleggingen in aandelen en durfkapitaalinvesteringen, waarbij alle andere variabelen constant blijven, komt neer op 79,7 miljoen EUR, respectievelijk -79,7 miljoen EUR per 31 december 2022 (69,8 miljoen EUR, respectievelijk -69,8 miljoen EUR per 31 december 2021).

4 Reële waarde van financiële instrumenten

4.1 Indeling van de rekeningen en reële waarde

In de volgende tabel zijn de boekwaarden en reële waarden van de financiële activa en financiële verplichtingen opgenomen, inclusief hun niveau in de reëlewaardehiërarchie. In deze tabel zijn geen gegevens over de reële waarde opgenomen voor financiële activa en financiële verplichtingen die tegen geamortiseerde kostprijs zijn gewaardeerd als de boekwaarde een redelijke benadering is van de reële waarde.

Per 31 december 2022	Boekwaarde						Reële waarde			
	Afgeleide financiële instrumenten	Aandelen en andere effecten met variabele rente	Geldmiddelen, leningen en voorschotten	Thesauriemiddelen	Overige financiële activa/verplichtingen	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
× 1 000 EUR										
Verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële activa										
Afgeleide financiële instrumenten	75 852	-	-	-	-	75 852	-	75 852	-	75 852
Durfskapitaalfonds	-	684 564	-	-	-	684 564	-	-	684 564	684 564
Directe aandeleninvesteringen	-	112 777	-	-	-	112 777	-	-	112 777	112 777
Leningen en voorschotten	-	-	95 604	-	-	95 604	-	-	95 604	95 604
Totaal verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële activa	75 852	797 341	95 604	-	-	968 797	-	75 852	892 945	968 797
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs										
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	-	1 451 970	-	-	1 451 970	-	-	-	-
Leningen en voorschotten	-	-	1 754 182	-	-	1 754 182	-	-	-	-
Door contribuanten te storten bedragen	-	-	85 321	-	-	85 321	-	-	-	-
Thesauriemiddelen	-	-	-	73 003	-	73 003	-	-	-	-
Overige activa	-	-	-	-	950	950	-	-	-	-
Totaal financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	3 291 473	73 003	950	3 365 426	-	-	-	-
Totaal financiële activa	75 852	797 341	3 387 077	73 003	950	4 334 223	-	-	-	-
Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële verplichtingen										
Afgeleide financiële instrumenten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs										
Voorzieningen voor verstrekte garanties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds 2022

Vorzieningen voor toegezegde leningen	-	-	-	-	-16 583	-16 583
Aan derde partijen verschuldigde bedragen	-	-	-	-	-190 927	-190 927
Overige verplichtingen	-	-	-	-	-2 419	-2 419
Totaal tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde financiële verplichtingen	-	-	-	-	-209 929	-209 929
Totaal financiële verplichtingen	-	-	-	-	-209 929	-209 929

4 Reële waarde van financiële instrumenten (vervolg)

4.1 Indeling van de rekeningen en reële waarde (vervolg)

Per 31 december 2021	Boekwaarde						Reële waarde			
	Afgeleide financiële instrumenten	Aandelen en andere effecten met variabele rente	Geldmiddelen, leningen en voorschotten	Thesaurie middelen	Overige financiële activa/verplichtingen	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
× 1 000 EUR										
Verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële activa										
Afgeleide financiële instrumenten	7	-	-	-	-	7	-	7	-	7
Durfskapitaalfonds	-	590 570	-	-	-	590 570	-	-	590 570	590 570
Directe aandeleninvesteringen	-	107 061	-	-	-	107 061	-	-	107 061	107 061
Leningen en voorschotten	-	-	229 991	-	-	229 991	-	-	229 991	229 991
Totaal verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële activa	7	697 631	229 991	-	-	927 629	-	7	927 622	927 629
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs										
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	-	1 358 564	-	-	1 358 564				
Leningen en voorschotten	-	-	1 756 290	-	-	1 756 290				
Door contribuanten te storten bedragen	-	-	85 210	-	-	85 210				
Thesauriemiddelen	-	-	-	-	-	-				
Overige activa	-	-	-	-	1 086	1 086				
Totaal financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	3 200 064	-	1 086	3 201 150				
Totaal financiële activa	7	697 631	3 430 055	-	1 086	4 128 779				
Verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële verplichtingen										
Afgeleide financiële instrumenten	-18 835	-	-	-	-	-18 835	-	-18 835	-	-18 835
Totaal verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies gewaardeerde financiële activa	-18 835	-	-	-	-	-18 835	-	-18 835	-	-18 835
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs										
Voorzieningen voor verstrekte garanties	-	-	-	-	-	-				
Voorzieningen voor toegezegde leningen	-	-	-	-	-16 602	-16 602				
Aan derde partijen verschuldigde bedragen	-	-	-	-	-239 639	-239 639				

Jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds 2022

Overige verplichtingen	-	-	-	-	-2 333	-2 333
Totaal tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde financiële verplichtingen	-	-	-	-	-258 574	-258 574
Totaal financiële verplichtingen	-18 835	-	-	-	-258 574	-277 409

4.2 Waardering van reële waarden

4.2.1 Waarderingstechnieken en aanzienlijke niet-waarneembare inputs

In de onderstaande tabel zijn gegevens opgenomen over de waarderingstechnieken en de aanzienlijke niet-waarneembare inputs voor de waardering van financiële instrumenten, die zijn ingedeeld onder niveaus 2 en 3 van de reëlewaardehiërarchie:

Waarderingstechniek	Aanzienlijke niet-waarneembare inputs	Verhouding tussen niet-waarneembare inputs en waardering van reële waarden
Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde		
Afgeleide financiële instrumenten	Gedisconteerde kasstroom: toekomstige kasstromen worden gewaardeerd op basis van termijnkoersen/rentevoeten (uitgaande van waarneembare termijnkoersen en rentecurven aan het einde van de verslagperiode) en termijncontracten/rentevoeten, gediscoteerd tegen een percentage dat rekening houdt met het kredietrisico van verschillende tegenpartijen.	Niet van toepassing.
Durfskapitaalfonds (VCF)	Methode op basis van de aangepaste intrinsieke waarde: de reële waarde wordt bepaald aan de hand van hetzij het percentage van het onderliggende instrument dat de faciliteit in handen heeft, zoals vastgesteld in het laatste voor kasstromen bijgewerkte rapport, hetzij, voor zover deze gegevens beschikbaar zijn, de waarde per aandeel op dezelfde datum, zoals meegedeeld door de desbetreffende fondsbeheerder. Om de kloof tussen de laatste beschikbare intrinsieke waarde en de rapportage op het jaareinde te overbruggen, wordt een daaropvolgende evaluatieprocedure uitgevoerd, en indien nodig wordt de gerapporteerde intrinsieke waarde aangepast.	Niet van toepassing.
Directe aandeleninvesteringen	Aangepaste intrinsieke waarde	Niet van toepassing.
	Aanpassing voor de verstreken tijd tussen de laatste verslagleggingsdatum van het durfskapitaalfonds en de waarderingdatum, waarbij rekening wordt gehouden met de exploitatiekosten en beheersvergoeding, hieropvolgende wijzigingen in de reële waarde van de onderliggende activa van de durfskapitaalfonds, opgelopen extra verplichtingen en marktwijzigingen of andere wijzigingen in de economische omstandigheden.	Hoe langer de periode tussen de datum van de waardering van reële waarden en de laatste verslagleggingsdatum van het durfskapitaalfonds, hoe hoger de aanpassing voor de verstreken tijd.
	Aanpassing voor de verstreken tijd tussen de laatste verslagleggingsdatum van de vennootschap waarin is geïnvesteerd en de waarderingdatum, waarbij rekening wordt gehouden met de exploitatiekosten, hieropvolgende wijzigingen in de reële waarde van de onderliggende activa van de vennootschappen waarin is geïnvesteerd, opgelopen extra verplichtingen en marktwijzigingen of andere wijzigingen in de economische omstandigheden, kapitaalsverhoging, verkoop/wijziging van de controle.	Hoe hoger de korting voor verhandelbaarheid, hoe lager de reële waarde.
	Korting voor het ontbreken aan verhandelbaarheid (liquiditeit), die wordt bepaald door verwijzingen naar vorige transactiepreizen voor soortgelijke aandelen in het land/de regio, variërend van 5 % tot 30 %.	

Leningen tegen reële waarde (IFE)	Voor kredietnemers in het kader van de lopende bedrijfsuitoefening (going concern): gedisconteerde kasstroom volgens contractuele/verwachte toekomstige kasstromen, verdisconteerd met een passend voor risico aangepast disconteringspercentage dat het aan de lening inherente risico (met inbegrip van het kredietrisico van de kredietnemer) weergeeft. Het disconteringspercentage wordt vergeleken/beoordeeld aan de hand van alle relevante marktbenchmarks. Voor kredietnemers indien dit niet gebeurt in de veronderstelling dat de continuïteit van de entiteit is gewaarborgd: nettoactiva benadering (liquidatiewaarde benadering).	Onderdelen van het disconteringspercentage om het kredietrisico van de kredietnemer weer te geven in vergelijking met de risicovrije marktrentes.	Hoe hoger het disconteringspercentage, hoe lager de reële waarde.

4.2.2 Waarderingstechnieken en aanzienlijke niet-waarneembare inputs (vervolg)

Waarderingstechniek	Aanzienlijke niet-waarneembare inputs	Verhouding tussen niet-waarneembare inputs en waardering van reële waarden
Financiële activa niet gewaardeerd tegen reële waarde		
Leningen en voorschotten	Gedisconteerde kasstromen: het waarderingsmodel maakt gebruik van contractuele kasstromen die alleen worden uitgekeerd als de debiteur niet in gebreke blijft. Er wordt geen rekening gehouden met de waarde van de zekerheden of mogelijkheden voor vervroegde aflossing. Om de netto contante waarde (NCW) van de leningen te verkrijgen, worden in het gekozen model de contractuele kasstromen van elke lening verrekend, waarbij gebruik wordt gemaakt van een aangepaste marktdiscontovoet. De NCW van elke afzonderlijke lening wordt vervolgens aangepast om rekening te kunnen houden met het desbetreffende hiermee samenhangende verwachte verlies. De resultaten worden vervolgens opgeteld om de reële waarde van de leningen en voorschotten te verkrijgen.	Niet van toepassing.
Thesauriën	Gedisconteerde kasstromen.	Niet van toepassing.

Bij de toepassing van de norm IFRS 13 worden waarderingaanpassingen opgenomen in de reële waarde van de derivaten per 31 december 2022 en 2021. Hierbij gaat het om:

- aanpassingen van de kredietwaarderingen (CVA), waarbij het tegenpartijkredietrisico bij derivatentransacties in aanmerking wordt genomen, hetgeen resulteert in een daling met 12 800 EUR per 31 december 2022 en in een daling met 167 800 EUR per 31 december 2021;
- aanpassingen aan de debetwaarderingen (DVA), waarbij het eigen kredietrisico bij derivatentransacties in aanmerking wordt genomen, hetgeen resulteert in een stijging met 11 700 EUR per 31 december 2022 en in een stijging met 2 700 EUR per 31 december 2021.

4.2.2 Overdrachten tussen niveau 1 en 2

Het beleid van de faciliteit komt neer op het erkennen van de overdrachten tussen niveaus op de datum waarop de gebeurtenis of de gewijzigde omstandigheden die tot de overdracht hebben geleid zich heeft of hebben voorgedaan.

In 2022 en 2021 vonden er binnen de faciliteit geen overdrachten plaats van niveau 1 naar 2 of van niveau 2 naar 1 van de reëlewaardehiërarchie.

4.2.3 Reële waarden niveau 3

Afstemming van reële waarden niveau 3

De onderstaande tabellen bevat de wijzigingen in de instrumenten in niveau 3¹⁶ voor de op 31 december 2022 en 31 december 2021 afgesloten jaren:

x 1 000 EUR	Aandelen en andere effecten met variabele rente
Saldo per 1 januari 2022	697 631
Baten of verliezen opgenomen in winst of verlies:	
Swap betreffende aandelen of een aandelenindex	99
Nettoverandering in de reële waarde op aandelen en andere effecten met variabele rente	9 172
Totaal	9 271
Uitgekeerde bedragen	139 935
Terugbetalingen	-74 959
Verschillen wisselkoersen	25 463
Saldo per 31 december 2022	797 341

x 1 000 EUR	Aandelen en andere effecten met variabele rente
Saldo per 1 januari 2021	526 810
Baten of verliezen opgenomen in winst of verlies:	
Verwijdering uit de balans van reëlewaardeaanpassing bij verkoop	13 489
Nettoverandering in de reële waarde op aandelen en andere effecten met variabele rente	117 502
Totaal	130 991
Uitgekeerde bedragen	84 224
Terugbetalingen	-71 624
Verschillen wisselkoersen	27 230
Saldo per 31 december 2021	697 631

Zowel in 2022 als 2021 vonden er binnen de faciliteit geen overdrachten plaats uit of naar niveau 3 van de reëlewaardehiërarchie.

¹⁶ leningen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn opgenomen in toelichting 7.

5 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn samengesteld uit:

x 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Contanten	328 079	434 064
Termijndeposito's	963 004	672 730
Commercial papers	159 506	252 211
Geldmiddelen en kasequivalenten in het kasstroomoverzicht	1 450 589	1 359 005
Opgebouwde rente	1 381	-441
Geldmiddelen en kasequivalenten in het vermogensoverzicht	1 451 970	1 358 564

6 Afgeleide financiële instrumenten

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste onderdelen van de afgeleide financiële instrumenten die voor handelsdoeleinden worden aangehouden:

Per 31 december 2022	Reële waarde		Nominaal bedrag
	Activa	Passiva	
x 1 000 EUR			
Cross currency swaps	4 778	-	47 033
FX swaps	71 074	-	1 790 000
Totaal afgeleide financiële instrumenten	75 852	-	1 837 033

Per 31 december 2021	Reële waarde		Nominaal bedrag
	Activa	Passiva	
x 1 000 EUR			
Cross-currency renteswaps	7	-2 568	51 865
FX swaps	-	-16 267	1 530 000
Totaal afgeleide financiële instrumenten	7	-18 835	1 581 865

Naar aanleiding van de beëindiging van EONIA en de ontwikkeling van de markten schakelde de bank in december 2022 over van EONIA op verdiscontering door ESTER, wat resulteerde in een effect van winst en verlies van 18 966 EUR.

7 Leningen en voorschotten

7.1 Leningen en voorschotten

In de volgende tabel wordt de afstemming tussen het begin- en het eindsaldo van de leningen en voorschotten weergegeven:

× 1 000 EUR	Globale leningen	Niet-achtergestelde leningen	Achtergestelde leningen	POCI	Totaal
Nominale waarde van leningen tegen geamortiseerde kostprijs per 1 januari 2022	1 260 960	549 115	-	-	1 810 075
Uitgekeerde bedragen	186 211	68 638	-	-	254 849
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Terugbetalingen	-246 403	-74 267	-	-	-320 670
Gekapitaliseerde rente	-	-	-	-	-
Verschillen wisselkoersen	36 119	19 791	-	-	55 910
Nominale waarde van leningen tegen geamortiseerde kostprijs per 31 december 2022	1 236 887	563 277	-	-	1 800 164
Waardevermindering — voorzieningen voor verliezen per 1 januari 2022	-43 723	-22 191	-	-	-65 914
Nettowijzigingen van binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	-7 009	-750	-	-	-7 759
Nettowijzigingen van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	4 305	1 176	-	-	5 481
Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	-	-393	-	-	-393
Terugboeking van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen met verminderde kredietwaardigheid	11 082	151	-	-	11 233
Verschillen wisselkoersen	-2 259	-791	-	-	-3 050
Waardevermindering — voorzieningen voor verliezen per 31 december 2022	-37 604	-22 798	-	-	-60 402
Leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs per 31 december 2022	1 199 283	540 479	-	-	1 739 762
Nominale waarde van leningen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies per 1 januari 2022	1 080	70 936	200 000	-	272 016
Uitgekeerde bedragen	-	5 644	-	-	5 644
Terugbetalingen	-	-4 544	-133 167	-	-137 711
Verschillen wisselkoersen	-	887	-	-	887
Nominale waarde van leningen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies per 31 december 2022	1 080	72 923	66 833	-	140 836
Reëlewaardeaanpassingen per 1 januari 2022	-1 080	-24 613	-16 332	-	-42 025
Wijziging reële waarde (netto)	-	-1 680	-1 400	-	-3 080
Verschillen wisselkoersen	-	-127	-	-	-127
Reëlewaardeaanpassingen per 31 december 2022	-1 080	-26 420	-17 732	-	-45 232
Leningen en voorschotten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies per 31 december 2022	-	46 503	49 101	-	95 604
Geamortiseerde kostprijs	-3 450	-3 718	-	-	-7 168
Rente	11 809	9 741	38	-	21 588
Leningen en voorschotten per 31 december 2022	1 207 642	593 005	49 139	-	1 849 786

* Inclusief agentuurovereenkomsten.

7 Leningen en voorschotten (vervolg)

7.1 leningen en voorschotten (vervolg)

(× 1 000 EUR)	Globale leningen	Niet-achtergestelde leningen	Achtergestelde leningen	POCI	Totaal
Nominale waarde van leningen tegen geamortiseerde kostprijs per 1 januari 2021	1 151 398	572 864	-	-	1 724 262
Uitgekeerde bedragen	274 020	62 869	-	-	336 889
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Terugbetalingen	-225 990	-113 215	-	-	-339 205
Verschillen wisselkoersen	61 532	26 597	-	-	88 129
Nominale waarde van leningen tegen geamortiseerde kostprijs per 31 december 2021	1 260 960	549 115	-	-	1 810 075
Waardevermindering — voorzieningen voor verliezen per 1 januari 2021	-68 243	-35 550	-	-	-103 793
Nettowijzigingen van binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	6 509	6 836	-	-	13 345
Nettowijzigingen van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	6 327	6 045	-	-	12 372
Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	-249	-742	-	-	-991
Terugboeking van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen met verminderde kredietwaardigheid	15 875	2 373	-	-	18 248
Verschillen wisselkoersen	-3 942	-1 153	-	-	-5 095
Waardevermindering — voorzieningen voor verliezen per 31 december 2021	-43 723	-22 191	-	-	-65 914
Leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs per 31 december 2021	1 217 237	526 924	-	-	1 744 161
Nominale waarde van leningen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies per 1 januari 2021	1 080	61 493	30 000	-	92 573
Uitgekeerde bedragen	-	8 323	170 000	-	178 323
Terugbetalingen	-	-739	-	-	-739
Verschillen wisselkoersen	-	1 859	-	-	1 859
Nominale waarde van leningen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies per 31 december 2021	1 080	70 936	200 000	-	272 016
Reëlewaardeaanpassingen per 1 januari 2021	-1 080	-25 893	-18 291	-	-45 264
Wijziging reële waarde (netto)	-	1 609	1 959	-	3 568
Verschillen wisselkoersen	-	-329	-	-	-329
Reëlewaardeaanpassingen per 31 december 2021	-1 080	-24 613	-16 332	-	-42 025
Leningen en voorschotten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies per 31 december 2021	-	46 323	183 668	-	229 991
Geamortiseerde kostprijs	-3 151	-3 736	-	-	-6 887
Rente	10 295	8 686	35	-	19 016
Leningen en voorschotten per 31 december 2021	1 224 381	578 197	183 703	-	1 986 281

* Inclusief agentuurovereenkomsten.

7.2 Waardeverminderingen op leningen en voorschotten — Voorzieningen voor verliezen

	2022			POCI	Totaal
	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen				
	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid		
× 1 000 EUR					
Leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs					
Saldo per 1 januari 2022	3 565	33 268	29 081	-	65 914
Overdracht naar binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	2 293	-7 061	-	-	-4 768
Overdracht naar tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	-489	3 160	-	-	2 671
Overdracht naar tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	-	-617	393	-	-224
Nettoberekening van de voorziening voor verliezen	4 101	-2 472	-6 045	-	-4 416
Nieuwe financiële activa gecreëerd of verworven	1 878	1 670	-	-	3 548
Financiële activa die zijn uitgeboekt	-24	-160	-5 189	-	-5 373
Verschillen wisselkoersen	46	1 029	1 975	-	3 050
Saldo per 31 december 2022	11 370	28 817	20 215	-	60 402

	2021			POCI	Totaal
	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen				
	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid		
× 1 000 EUR					
Leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs					
Saldo per 1 januari 2021	16 389	43 976	43 428	-	103 793
Overdracht naar binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	-	-	-	-	-
Overdracht naar tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	-5 008	-1 019	-	-	-6 027
Overdracht naar tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	-	-77	249	-	172
Nettoberekening van de voorziening voor verliezen	-8 480	-8 912	-15 309	-	-32 701
Nieuwe financiële activa gecreëerd of verworven	504	1 039	-	-	1 543
Financiële activa die zijn uitgeboekt	-361	-3 405	-2 195	-	-5 961
Afschrijvingen	-	-	-	-	-
Verschillen wisselkoersen	521	1 666	2 908	-	5 095
Saldo per 31 december 2021	3 565	33 268	29 081	-	65 914

8 Aandelen en andere effecten met variabele rente

In de volgende tabel wordt de afstemming tussen het begin- en het eindsaldo van de aandeleninvesteringen weergegeven:

× 1 000 EUR	Durfskapitaalfondsen	Directe aandeleninvesteringen	Totaal
Kosten per 1 januari 2022	493 161	77 478	570 639
Uitgekeerde bedragen	139 935	-	139 935
Terugbetalingen/verkoop	-74 959	-	-74 959
Swap betreffende aandelen of een aandelenindex	-	3 598	3 598
Verschillen wisselkoersen	22 397	635	23 032
Kosten per 31 december 2022	580 534	81 711	662 245
Niet-gerealiseerde winsten en verliezen per 1 januari 2022	97 409	29 583	126 992
Nettowijziging niet-gerealiseerde winsten en verliezen	4 149	5 023	9 172
Verwijdering uit de balans van reëlewaardeaanpassing bij een swap betreffende aandelen of een aandelenindex	-	-3 499	-3 499
Verschillen wisselkoersen	2 472	-41	2 431
Niet-gerealiseerde winsten en verliezen per 31 december 2022	104 030	31 066	135 096
Aandelen en andere effecten met variabele rente per 31 december 2022	684 564	112 777	797 341
× 1 000 EUR	Durfskapitaalfondsen	Directe aandeleninvesteringen	Totaal
Kosten per 1 januari 2021	452 161	76 258	528 419
Uitgekeerde bedragen	84 224	-	84 224
Terugbetalingen/verkoop	-71 624	-	-71 624
Verschillen wisselkoersen	28 400	1 220	29 620
Kosten per 31 december 2021	493 161	77 478	570 639
Niet-gerealiseerde winsten en verliezen per 1 januari 2021	-15 019	13 410	-1 609
Nettowijziging niet-gerealiseerde winsten en verliezen	101 418	16 084	117 502
Verwijdering uit de balans van reëlewaardeaanpassing bij verkoop	13 489	-	13 489
Verschillen wisselkoersen	-2 479	89	-2 390
Niet-gerealiseerde winsten en verliezen per 31 december 2021	97 409	29 583	126 992
Aandelen en andere effecten met variabele rente per 31 december 2021	590 570	107 061	697 631

9 Door contribuanten te storten bedragen

De door contribuanten te storten bedragen ten belope van 85,2 miljoen EUR) zijn volledig samengesteld uit afgeroepen, maar nog niet betaalde bijdragen van lidstaten.

10 Thesauriemiddelen

De portfolio thesauriemiddelen bestaat uit beursgenoteerde obligaties met een resterende looptijd van minder dan drie maanden op de verslagleggingsdatum. In de onderstaande tabel worden de bewegingen van de portfolio thesauriemiddelen weergegeven:

× 1 000 EUR	
Verwervingen	920 290
Looptijden	-847 608
Wijziging inzake afschrijvingen van agio/disagio	247
Verandering in de opgelopen rente	74
Saldo per 31 december 2022	73 003
× 1 000 EUR	
Saldo per 1 januari 2021	351 873
Verwervingen	2 333 691
Looptijden	-2 684 293
Wijziging inzake afschrijvingen van agio/disagio	301
Verandering in de opgelopen rente	-1 572
Saldo per 31 december 2021	-

11 Overige activa

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste onderdelen van de overige activa:

× 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Door de EIB te betalen bedrag	940	877
Financiële garanties	10	209
Totaal overige activa	950	1 086

12 Uitgestelde baten

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de voornaamste onderdelen van uitgestelde baten:

× 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Uitgestelde rentesubsidies	51 498	47 981
Uitgestelde commissies op leningen en voorschotten	919	451
Totaal uitgestelde baten	52 417	48 432

13 Voorzieningen voor verstrekte garanties, minus terugboekingen

In de volgende tabellen wordt de afstemming tussen het begin- en het eindsaldo van de voorziening voor financiële garanties weergegeven.

x 1 000 EUR	2022			Totaal
	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	
Verstrekte garanties				
Saldo per 1 januari	-	-	-	-
Nettoberekening van de voorziening voor verliezen	-	-	-	-
Saldo per 31 december	-	-	-	-

x 1 000 EUR	2021			Totaal
	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	
Verstrekte garanties				
Saldo per 1 januari	851	-	-	851
Nettoberekening van de voorziening voor verliezen	-851	-	-	-851
Saldo per 31 december	-	-	-	-

14 Voorzieningen voor toegezegde leningen

In de volgende tabellen wordt de afstemming tussen het begin- en het eindsaldo van de voorzieningen voor verliezen voor niet-uitgekeerde leningen (toegezegde leningen) weergegeven:

x 1 000 EUR	2022			Totaal
	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	
Toegezegde leningen				
Saldo per 1 januari	1 693	14 909	-	16 602
Overdracht naar tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	-302	4 687	-	4 385
Nettoberekening van de voorziening voor verliezen	3 147	-6 797	-	-3 650
Nieuwe financiële activa gecreëerd of verworven	428	354	-	782
Financiële activa die zijn uitgeboekt	-142	-1 395	-	-1 537
Verschillen wisselkoersen	1	-	-	1
Saldo per 31 december	4 825	11 758	-	16 583

x 1 000 EUR	2021			Totaal
	Binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, zonder verminderde kredietwaardigheid	Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, met verminderde kredietwaardigheid	
Toegezegde leningen				
Saldo per 1 januari	6 817	26 335	-	33 152
Nettoberekening van de voorziening voor verliezen	-4 089	-7 013	-	-11 102
Nieuwe financiële activa gecreëerd of verworven	869	3 015	-	3 884
Financiële activa die zijn uitgeboekt	-1 942	-7 456	-	-9 398
Verschillen wisselkoersen	38	28	-	66
Saldo per 31 december	1 693	14 909	-	16 602

15 Aan derde partijen verschuldigde bedragen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste onderdelen van de aan derde partijen verschuldigde bedragen:

x 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Netto algemene administratiekosten aan de EIB te betalen	33 628	53 136
Andere aan de EIB te betalen bedragen	1 460	40 045
Aan de lidstaten verschuldigde, nog niet uitgekeerde rentesubsidies en technische bijstand	155 839	146 458
Totaal aan derde partijen verschuldigde bedragen	190 927	239 639

16 Overige verplichtingen

De voornaamste onderdelen van overige verplichtingen zijn:

x 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Voorschotten op terugbetalingen lening	1 790	1 793
Uitgestelde baten van rentesubsidies	629	540
Totaal overige verplichtingen	2 419	2 333

17 Afgeroepen bijdrage lidstaten (x 1 000 EUR)

Lidstaten	Bijdrage aan de faciliteit	Bijdrage aan rentesubsidies en technische bijstand	Totaal bijgedragen	Afgeroepen en niet betaald*
Oostenrijk	94 197	13 448	107 645	2 398
België	137 519	19 343	156 862	3 249
Bulgarije	2 616	749	3 365	219
Kroatië	1 081	338	1 419	225
Cyprus	1 544	437	1 981	112
Tsjechië	9 538	2 728	12 266	797
Denemarken	76 883	11 088	87 971	1 980
Estland	975	279	1 254	86
Finland	54 813	8 139	62 952	1 509
Frankrijk	815 190	109 410	924 600	17 813
Duitsland	819 351	115 484	934 835	20 580
Griekenland	49 970	7 909	57 879	1 507
Hongarije	9 107	2 574	11 681	615
Ierland	27 733	4 755	32 488	940
Italië	467 727	69 791	537 518	12 530
Letland	1 341	384	1 725	116
Litouwen	2 212	632	2 844	181
Luxemburg	10 344	1 480	11 824	255
Malta	518	147	665	38
Nederland	186 958	26 881	213 839	4 777
Polen	24 190	6 916	31 106	2 007
Portugal	39 011	6 206	45 217	1 197
Roemenië	7 590	2 189	9 779	718
Slowakije	4 156	1 195	5 351	376
Slovenië	3 092	878	3 970	225
Spanje	248 728	41 237	289 965	7 932
Zweden	102 172	15 331	117 503	2 939
Verenigd Koninkrijk	503 139	79 048	582 187	-
Totaal per 31 december 2022	3 701 695	548 996	4 250 691	85 321
Totaal per 31 december 2021	3 471 695	478 996	3 950 691	85 210

* Op 14 november 2022 heeft de Raad het bedrag vastgesteld van de financiële bijdragen die door elke lidstaat uiterlijk op 23 januari 2023 dienen te worden betaald. Per 31 december 2022 was een bedrag van 85,3 miljoen EUR nog niet uitbetaald.

18 Vastleggingen en voorwaardelijke verplichtingen

× 1 000 EUR	31.12.2022	31.12.2021
Vastleggingen		
Niet-uitgekeerde leningen	1 671 851	1 677 411
Niet-uitbetaalde vastleggingen met betrekking tot aandelen en andere effecten met variabele rente	411 172	473 000
Verstreckte garanties	-	1 499 675
Rentesubsidies en technische bijstand	441 630	478 011
Voorwaardelijke verplichtingen		
Getekende niet-verstreckte garanties	49 378	256 299
Totaal vastleggingen en voorwaardelijke verplichtingen	2 574 031	4 384 396

19 Rente en soortgelijke baten en lasten

De voornaamste onderdelen van rente en soortgelijke baten zijn als volgt:

× 1 000 EUR	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
Geldmiddelen en kasequivalenten	1 999	-
Leningen en voorschotten	82 162	80 395
Rentesubsidies	9 625	6 061
Totale rente en soortgelijke baten	93 786	86 456

De voornaamste onderdelen van rente en soortgelijke uitgaven zijn als volgt:

× 1 000 EUR	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
Afgeleide financiële instrumenten	-5 080	-4 800
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	-3 598
Thesauriemiddelen	-399	-2 038
Totale rente en soortgelijke uitgaven	-5 479	-10 436

20 Baten en lasten uit hoofde van vergoedingen en provisies

De voornaamste onderdelen van baten uit hoofde van vergoedingen en provisies zijn als volgt:

x 1 000 EUR	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
Vergoedingen en provisies op leningen en voorschotten	42	1 702
Vergoedingen en provisies op financiële garanties	469	517
Totaal baten uit hoofde van vergoedingen en provisies	511	2 219

De voornaamste onderdelen van lasten uit hoofde van vergoedingen en provisies zijn als volgt:

x 1 000 EUR	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
Provisies betaald aan derden met betrekking tot aandelen en andere effecten met variabele rente	-761	-175
Totaal uitgaven uit hoofde van vergoedingen en provisies	-761	-175

21 Nettoresultaat op aandelen en andere effecten met variabele rente

De voornaamste onderdelen van het nettoresultaat op aandelen en andere effecten met variabele rente zijn:

x 1 000 EUR	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
Netto-opbrengsten	35	4 310
Baten uit dividenden	15 225	1 815
Nettoverandering in de reële waarde	9 172	117 502
Nettoresultaat op aandelen en andere effecten met variabele rente	24 432	123 627

22 Algemene beheerskosten

De algemene beheerskosten zijn de werkelijke kosten die door de EIB worden gemaakt bij het beheer van de faciliteit minus de baten uit standaardtaxatievergoedingen die direct door de EIB aan de cliënten van de faciliteit in rekening worden gebracht.

De voornaamste onderdelen van de algemene beheerskosten zijn als volgt:

x 1 000 EUR	Vanaf 1.1.2022 t/m 31.12.2022	Vanaf 1.1.2021 t/m 31.12.2021
De daadwerkelijke kosten die door de EIB zijn gemaakt	-34 841	-55 924
Baten van taxatievergoedingen die rechtstreeks bij de cliënten van de faciliteit in rekening worden gebracht	1 213	2 788
Totaal algemene beheerskosten	-33 628	-53 136

23 Betrokkenheid bij niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten (x 1 000 EUR)

Definitie van een gestructureerde entiteit

Een gestructureerde entiteit is zodanig opgezet dat stemrechten of vergelijkbare rechten niet de dominante factor zijn bij het uitmaken wie zeggenschap over de entiteit uitoefent. Volgens IFRS 12 heeft een gestructureerde entiteit veelal sommige of alle volgende kenmerken of eigenschappen:

- beperkte activiteiten;
- een beperkte en duidelijk omliggende doelstelling, zoals het uitvoeren van een fiscaal interessante lease, het verrichten van onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten, het verstrekken aan een entiteit van een bron van kapitaal of financiering, of het bieden van investeringsmogelijkheden aan investeerders door aan de activa van de gestructureerde entiteit verbonden risico's en voordelen aan investeerders over te dragen;
- ontoereikend eigen vermogen om de gestructureerde entiteit in staat te stellen haar activiteiten te financieren zonder achtergestelde financiële steun;
- financiering in de vorm van diverse contractueel verbonden instrumenten ten behoeve van investeerders welke tot kredietconcentraties of andere risico's aanleiding geven (tranches).

Niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten

Met "niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten" wordt verwezen naar alle gestructureerde entiteiten die niet door de faciliteit worden gecontroleerd. Hieronder vallen onder meer belangen in gestructureerde entiteiten die niet geconsolideerd zijn.

Definitie van belangen in gestructureerde entiteiten

In IFRS 12 wordt "belang" breed gedefinieerd als een contractuele of niet-contractuele betrokkenheid die de verslaggevende entiteit blootstelt aan veranderlijkheid van opbrengsten uit de prestaties van de andere entiteit. Voorbeelden van dergelijke belangen zijn onder meer het aanhouden van deelnemingen en andere vormen van betrokkenheid, zoals het verstrekken van financiering, liquiditeitssteun, kredietverbetering, verbintenissen en garanties aan de andere entiteit. IFRS 12 bepaalt dat een entiteit niet noodzakelijkerwijze een belang heeft in een andere entiteit enkel en alleen omdat er een typische klanten-leveranciersrelatie bestaat.

In de onderstaande tabel worden de typen gestructureerde entiteiten vermeld die door de faciliteit niet zijn geconsolideerd, maar waarin zij een belang heeft.

Type gestructureerde entiteit	Aard en oogmerk	Door de faciliteit aangehouden belang
Projectfinanciering — leningen aan voor een bijzonder doel opgerichte entiteiten (Special Purposes Vehicles, "SPV")	Projectfinancieringstransacties zijn transacties waarbij de faciliteit voor haar schuldaflossing een beroep doet op een kredietnemer wiens enige of belangrijkste inkomstenbron tot stand komt door een activum of een beperkt aantal activa die met een dergelijke schuld worden gefinancierd of andere reeds bestaande activa die contractueel aan het project zijn gerelateerd. Projectfinancieringstransacties worden vaak gefinancierd met SPV.	Netto uitgekeerde bedragen; Rentebaten.
Durfkapitaaltransacties	De faciliteit financiert durfkapitaal en beleggingsfondsen. Durfkapitaal en beleggingsfondsen voorzien in het samenvoegen en beheren van middelen van investeerders die op zoek zijn naar deelnemingen in kleine en middelgrote ondernemingen met sterk groeipotentieel en die infrastructuurprojecten willen financieren.	Investeringen in participaties/aandelen die zijn uitgegeven door de durfkapitaalenteit; Dividenden ontvangen als baten uit dividenden.

De boekwaarden van de niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten waarin de faciliteit een belang heeft op de verslagleggingsdatum, alsook de maximale blootstelling van de faciliteit aan verlies met betrekking tot deze entiteiten zijn opgenomen in de onderstaande tabel. De maximale blootstelling aan verlies omvat de boekwaarde en de hieraan gerelateerde niet-uitbetaalde vastleggingen.

Type gestructureerde entiteit	Bijchrift	31.12.2022		31.12.2021	
		Boekwaarde	Maximale blootstelling aan verlies	Boekwaarde	Maximale blootstelling aan verlies
Durfkapitaalfondsen	Aandelen en andere effecten met variabele rente	684 564	1 091 122	590 570	1 054 831
Totaal		684 564	1 091 122	590 570	1 054 831

De faciliteit verleent geen steun aan gestructureerde entiteiten die verder gaat dan de respectieve financiering.

24 Impactfinancieringsenveloppe (× 1 000 EUR)

In juni 2013 heeft de gezamenlijke ACS-EU ministerraad het nieuwe financiële protocol voor het 11e EOF goedgekeurd, dat betrekking heeft op de periode 2014-2020.

Een nieuw dotatiekapitaal ten belope van 500 miljoen EUR werd goedgekeurd voor de investeringsfaciliteit, de zogenaamde “impactfinancieringsenveloppe” (hierna “IFE” genoemd), die de faciliteit in staat moet stellen projecten met een bijzonder veelbelovend ontwikkelingspotentieel te ondersteunen en de grotere risico's waarmee dergelijke investeringen gepaard gaan op zich te nemen. De enveloppe biedt nieuwe mogelijkheden voor de versterking van de kredietverlening van de faciliteit aan de particuliere sector via investeringen in de volgende instrumenten:

Sociale impact equity-fondsen — worden gepromoot door een opkomende groep beheerders van private equity-fondsen voor wie de verlichting van sociale of ecologische problemen de kern uitmaakt van de investeringsstrategie van hun fondsen, maar die eveneens nog streven naar houdbaarheid op niveau van het fonds alsook de vennootschappen waarin is belegd.

Leningen aan financiële intermediairs — (bv. microfinancieringsinstellingen, lokale banken en kredietcoöperaties) die in ACS-landen actief zijn waarin de EIB geen financiering kan overwegen — in het bijzonder in lokale valuta — onder de bestaande richtsnoeren voor kredietrisico, bv. wegens aanzienlijke landenrisico's, valutavolatiliteit of een gebrek aan benchmarks voor prijsstelling. De belangrijkste doelstelling van dergelijke leningen is het financieren van projecten met een significant ontwikkelingspotentieel, in het bijzonder op het vlak van steun aan micro- en kleine ondernemingen en landbouw, die doorgaans niet in aanmerking komen voor financiering uit de faciliteit.

Risicodelingsinstrumenten — in de vorm van garanties voor eerste verliezen die risicodelingsoperaties van de EIB met lokale financiële intermediairs (hoofdzakelijk commerciële banken) zullen bevorderen ten voordele van onderbediende kmo's en kleinschalige projecten die voldoen aan de impactfinancieringscriteria in situaties waar een marktfalen is vastgesteld met betrekking tot de toegang tot financiering voor kmo's/kleinschalige projecten. Deze garanties voor eerste verliezen zouden worden gestructureerd als een tegengarantie ten voordele van door de EIB — in het kader van de Investeringsfaciliteit — en door andere internationale financiële instellingen/instellingen voor ontwikkelingsfinanciering gefinancierde tranches met een waarborg van hogere rang, waardoor een aanzienlijk hefboomeffect tot stand zou komen.

Directe financiering — door middel van schuld (leningen) — of eigenvermogeninstrumenten in projecten met solide en ervaren initiatiefnemers en aanzienlijk ontwikkelingspotentieel, maar met ook hogere te verwachten verliezen en moeilijkheden om de investering terug te krijgen (aandelenrisico met hogere verliesverwachtingen dan gebruikelijk). De EIB past strikte selectie- en subsidiabiliteitscriteria voor dit instrument toe, aangezien deze projecten, niettegenstaande hun aanzienlijk ontwikkelingspotentieel, niet in staat zouden zijn te voldoen aan aanvaardbare financieringscriteria (bv. lage verwachting inzake het terugkrijgen van de investering of het compenseren van verliezen door rente/vermogensrendement).

De IFE maakt het ook mogelijk om te diversifiëren in nieuwe sectoren, zoals gezondheidszorg en onderwijs, landbouw en voedselzekerheid, en nieuwe en innovatieve risicodelingsinstrumenten te ontwikkelen. In 2016 werd de financieringscapaciteit van de IFE verhoogd tot 800 miljoen EUR door de IFE gedeeltelijk revolverend te maken.

Vanuit financieel en boekhoudkundig oogpunt is de IFE een onderdeel van de portfolio van de faciliteit en maakt zij deel uit van de overkoepelende jaarrekening van de faciliteit.

24 Impactfinancieringsenveloppe (× 1 000 EUR) (vervolg)

In de onderstaande tabel zijn de boekwaarden en de vastgelegde, maar niet-uitgekeerde bedragen opgenomen, per soort activa:

Soort IFE-investering:	Bijschrift	Waardering	Brutoboekwaar de per 31.12.2022	Voorziening voor verliezen/reële waarde aangepast bedrag per 31.12.2022	Boekwaarde per 31.12.2022	Niet uitbetaald bedrag per 31.12.2022	Posten buiten de balanstelling te verwachten kredietverliezen aangepast bedrag per 31.12.2022
Leningen aan financiële intermediairs	Leningen en voorschotten	Geamortiseerde kostprijs	79 778	-3 454	76 324	64 345	-632
Directe leningactiviteiten	Leningen en voorschotten	Tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies	104 709	-45 224	59 485	67 215	-
Sociale impact equity- fondsen	Aandelen en andere effecten met variabele rente	Tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies	94 385	23 802	118 187	79 393	-
Directe deelnemingen in het aandelenkapitaal	Aandelen en andere effecten met variabele rente	Tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies	59 429	26 939	86 368	14	-
Risicodelingsinstrumenten	Verstreckte garanties	Benadering gebaseerd op de hoogste waarde*	-	-	-	46 878	-
Totaal			338 301	2 063	340 364	257 845	-632

* Zie voor meer informatie Waardering na eerste opname van toelichting 2.4.3.

Soort IFE-investering:	Bijschrift	Waardering	Brutoboekwaar de per 31.12.2021	Voorziening voor verliezen/reële waarde aangepast bedrag per 31.12.2021	Boekwaarde per 31.12.2021	Niet uitbetaald bedrag per 31.12.2021	Posten buiten de balanstelling te verwachten kredietverliezen aangepast bedrag per 31.12.2021
Leningen aan financiële intermediairs	Leningen en voorschotten	Geamortiseerde kostprijs	68 228	-1 981	66 247	29 272	-242
Directe leningactiviteiten	Leningen en voorschotten	Tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies	101 840	-41 403	60 437	92 031	-
Sociale impact equity- fondsen	Aandelen en andere effecten met variabele rente	Tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies	61 611	9 866	71 477	106 675	-
Directe deelnemingen in het aandelenkapitaal	Aandelen en andere effecten met variabele rente	Tegen reële waarde met verwerking van waarde- veranderingen in winst of verlies	58 523	23 608	82 131	14	-

Jaarrekening van het Europees Ontwikkelingsfonds 2022

Risicodelingsinstrumenten	Verstreckte garanties	Benadering gebaseerd op de hoogste waarde*	-	-	-	44 146	-
Totaal			290 202	-9 910	280 292	272 138	-242

* Zie voor meer informatie Waardering na eerste opname van toelichting 2.4.3.

De EIB past de risicobeginselen voor een algemeen mandaat toe op de directe leningactiviteiten van de IFE (met uitzondering van leningen aan financiële intermediairs), zoals voorzien in de richtsnoeren voor krediet- of aandelenrisico van de EIB, en om het risico in verband met de directe leningactiviteiten van de IFE te monitoren en te rapporteren op basis van hun reële waarde. Volgens de methode voert de EIB een kwalitatieve risicobeoordeling (QRA) uit die tot doel heeft om de deugdelijkheid van de beweegredenen voor de investering en de plausibele commerciële levensvatbaarheid van dergelijke activiteiten te beoordelen.

25 Latere gebeurtenissen

Na de balansdatum zijn er geen gebeurtenissen van materieel belang geweest die aanpassing of vermelding in de financiële overzichten per 31 december 2022 zouden vereisen.

In de context van de Russische invasie in Oekraïne en de bredere economische gevolgen daarvan blijft de bank de situatie nauwlettend volgen, met name in het kader van de daaropvolgende evaluatieprocedure.